

Kirurgen

Kvarteret Kirurgen är ett mindre kvarter med sin östra avgränsning formad efter gränsdragningarna mellan byarna Västra Ramlösa och Köpinge. Kvarteret Kirurgen – tidigare kallat kvarteret Mältan – tillhörde Västra Ramlösa by och fick sin norra och västra avgränsning 1904 då Hövdingegatan och Humlegårdsgatan drogs fram. Kvarteret stakades ut 1904 och 1906 såldes den

första tomten Kirurgen 4 från trädgårdsmästaren Nils Fredrik Person (ägaren till trädgårdsmästeriet på nuvarande Barden 7). Idag finns tre äldre byggnader kvar från omkring 1910-talet och två yngre från 1980-talet.

Detaljplanen för kvarteret är från 1980 och medger fristående bebyggelse i två plan för bostadsändamål.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Kirurgen 2, Hövdingegatan 23 / Humlegårdsgatan

Byggnadsår: 1911
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Rosendahl
Byggherre: Ryttmästaren Reuterholm
Funktion: Enfamiljsbostad "Ekekroken"



Kirurgen 2

Huset på en och en halv våning med källare och vind har en gråmålad sockel, fasaderna är gult putsade med släta utspärade hörnlisener och profilerad gesims mot takfoten. Sadeltak, valmat mot norr, med röda enkupiga tegelpannor, två putsade skorstenar, takkupor mot väst och öst. Vita mittpost-, vertikalpost- och dubbla korspost-fönster med spröjs och släta utspärade fönsteromfattningar. Indragen huvudentré mot Hövdingegatan i en tunnvalvsförsedd omfattning, därovan synliga ankarlut och årtalet "1911" av smidesjärn. Enklare entré mot norr. 1943 togs en ny källarentré upp på östra fasaden och 1946 togs nya källarfönster upp. Byggherren lär ha byggt huset efter en förebild i Oxford som han just flyttat ifrån. Klassificeringen motiveras av att byggnaden är i gott ursprungligt skick där det karaktäristiska ligger i den oregelbundna byggnadsvolymen, takfallen, spröjsade fönster och fasadens puts-kvalité.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kirurgen 3, 4, Hövdingegatan 25

Byggnadsår: 1909
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Eventuellt muraren Olof Hansson
Funktion: Enfamiljsbostad "Hällbacka"

Oregelbunden, en- och en halv våningsbyggnad med källare, gråmålad sockel och vitputsade fasader med utspringande hörnkedjor, våningsband och omfattningar av brunt tegel. Sadeltak med svart takpanneimiterande plåt, murad skorsten, gröna taksnickrier. Bruna fönster med slagna stickbågsvalv. Huvudentré på östra gaveln. Verandan i sydvästra hörnet var tidigare en glasad träveranda och här fanns huvudentrén, grovfärstu på östra gaveln tillkommen senare. 1981 byttes eternittaket ut mot takplåt. På tomten finns även ett putsat garage med föråd.

Övrig bebyggelse:

Kirurgen 1, Humlegårdsgatan 12

Byggnadsår: 1981
Arkitekt: Sävsjö Trähus AB
Byggmästare: Tommie Carlsson
Byggherre: Ulf och Roberta Karlström
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad i U-form i gulrött tegel i löpförband, låg murlivssockel, valmat sadeltak med tvåkupiga röda betongpannor. Vita helfönster med fuskpröjs. Huvudentré mot norr.

Kirurgen 5, Hövdingegatan 27

Byggnadsår: 1914-18
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Solhäll"

En- och en halv våningsbyggnad med källare uppförd av rödbrunt tegel i blyxmunkförband med hörnkedjor och takfot av grå kalksandsten, brunmålad putssockel, sadeltak med röda enkupiga tegelpannor och rödbruna hel-

och mittpostfönster. Huvudentrén är förlagd mot norr under plantak gemensamt med garage. På 1940-talet sattes en takkupa upp mot norr, fönster byttes, en källartrappa anlades och en glasad träveranda på västra gaveln murades in. 1950 fick taket tegelpannor.

Kirurgen 6, Hövdingegatan 29

Byggnadsår: 1985
Arkitekt: Annebergshus, Kungsbacka
Byggmästare: Tom Andersson
Byggherre: Elsy och Ingemar Hennigor
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare med fasader av vit mexisten, indragna panelade gavelrösten, svartmålad murlivssockel och svarta helfönster med fuskpröjs. Huvudentré mitt på norra fasaden. På tomten finns även ett garage klätt med vit lockpanel.

Klaveret

Kvarteret Klaveret är ett entomtskvarter, bebyggt med ett garage för boende i brunnsparken. Garaget är av samma utförande som det uppfört bredvid Kontorsvillan i

parken, Spinetten 1. Detaljplanen är från 1992 och medger parkeringsbebyggelse anpassad efter värdefull miljö.

Övrig bebyggelse:

Klaveret 1, Brunnshallén

Byggnadsår: 1995
Arkitekt: Gunnar Rebsdorf arkitekt- och konsultbyrå
Byggmästare: Jan Axelsson
Byggherre: Ramlösa Brunnspark Samfällighetsförening
Funktion: Garage

Enplans garagebyggnad i gul lockpanel, sadeltak med röda tvåkupiga betongpannor, obefintlig sockel. Vita knutar.

Konvalescenten

Idag är kvarteret Konvalescenten ett stort kvarter och täcker ett område som ursprungligen var tänkt för två kvarter. Det östra kvarteret bebyggdes aldrig enligt de ursprungliga planerna utan istället integrerades det i slutet av 1960-talet med det västra kvarteret. Idag minner endast den annars svårförklariga placeringen av ett garage på Konvalescenten 4's nordöstra hörn om de tidigare planerna på två skilda kvarter. Tillkomna 1969 är rad- och kedjehusbebyggelsen det som dominerar kvarteret idag, genom sin placering och plantakssiluett inordnar de sig väl i miljön. Den äldre bebyggelsen mot Döbeliusvägen visar upp skiftningarna i villaarkitekturen från 1910-tal till 1930-tal.

Detaljplanen för kvarteret är från 1968 och gäller dels för fristående bostadsbebyggelse i ett plan och dels för radhusbebyggelse i ett plan.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Konvalescenten 4, Döbeliusvägen 17

Byggnadsår: 1921
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggnadssnickaren Karl P Svensson
Byggherre: Byggmästaren, Karl P Svensson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, grå putssockel och ljusgult putsade fasader med vita



Konvalescenten 4

hörnkedjor. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, gräddvita hel-, korspost- och mittpostfönster med spröjs. Enkel balkong på västra gaveln och på den östra är huvudentrén förlagd i ett utspringande stycke. På tomten finns även ett förråd i brun spontad panel, ett gult putsat f d garage, och del av ett dubbelgarage gemensamt med Konvalescenten 3. Byggnaden var ursprungligen kalkrappad.

Konvalescenten 44, Döbeliusvägen 11 / Hövdingegatan

Byggnadsår: Omkring 1910
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad Åkerhäll

En- och en halvåningsbyggnad med källare med ljust grått kvastade fasader och en gråmålad hög sockel, halvvalmat sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Vita korspost- och mindre tvärpostfönster med stickbågsvalv, mot söder med artikulerade fönsteromfattningar. Huvudentré på östra gaveln, mot söder en volutförsedd frontespis med balkong. 1929 putsades en träveranda på västra gaveln och fungerar nu som grovfarstu, 1947 byggdes det till ett garage mot nordväst och 1949 sattes balkongen på frontespisen upp.

Övrig bebyggelse:

Konvalescenten 2, Döbeliusvägen 13

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Hugo B Jonsson
Byggmästare: Emanuel Ebbesson
Byggherre: Byggmästaren, Emanuel Ebbesson
Funktion: Enfamiljsbostad

Tvååningsbyggnad med källare, uppförd av gulflamigt tegel i munkförband, framspringande våningsband, valmat sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, bruna mittpostfönster delvist med bruna fönsterluckor. Låg, putsad sockel. Huvudentré på västra kortsidan, på södra långsidan en från 1969 tillbyggd altan med balkong upptill. På tomten finns även ett förrådshus "Kickebo" i röd-brun fjällpanel.

Konvalescenten 3, Döbeliusvägen 15

Byggnadsår: 1923
Arkitekt: Johannes Nilsson
Byggmästare: Johannes Nilsson
Byggherre: Byggmästaren, Johannes Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med vind och källare, gråmålad putssockel och ljusgrått putsade fasader. Sa-

deltak med röda enkupiga tegelpannor, takupa mot öst. Gula mittpostfönster med fuskpröjs. På södra gaveln ett falskt burspråk med balkong upptill och på västra sidan är huvudentrén förlagd i en farstukvist i vinkel mot utbyggnad. På tomten finns även ett panelklätt förrådshus samt ett med Konvalescenten 4 gemensamt dubbelgarage i dels panel och dels tegel.

Konvalescenten 5-25, Döbeliusvägen 19-59

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: Skogsägarnas Industri AB
Byggmästare: Stig Svensson
Byggherre: KP Svensson Byggnadsfirma AB
Funktion: Radhusbebyggelse

Tre murade tvåvåningslängor i rött tegel i vilt förband, på söderfasaderna brun, blå respektive grön förvandringspanel över fönsterrader och balkong. Pulpettak med svarta plåtklädda skorstenar. Vita helfönster. Balkonger på södra fasaden. Huvudentréer på norra sidan med brett sidoljusfönster med grov spröjs och skärmtak som vilar på svarta stolpar, plankvägg med öppen panel.

Konvalescenten 26, Hövdingegatan 9

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Byggherren, Frans Haraldsson
Byggherre: Arbetaren Frans Haraldsson.
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med källare, gråmålad och indragen putssockel, fasader klädda med mörkblå lockpanel. Sadeltak med grå fasetteternit, takupa mot öst. Vita hel- och mittpostfönster med vita omfattningar. Huvudentré på norra gaveln. Garagenedfart från Hövdingegatan och påbyggnad över den tillkommen 1967,



Konvalescenten 27-42

1959 kläddes den ursprungliga träpanelen med silvergrå eternit och fönstren byttes. På tomten finns även en panelklädd förrädsbyggnad.

Konvalescenten 27-42, Hövdingegat. 1a-d – 7a-d

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: Hans och Sven Nygren, Halmstad
Byggmästare: Stig Svensson
Byggherre: KP Svensson Byggnadsfirma AB
Funktion: Kedjehusbebyggelse

Kedjehusbebyggelse fördelad på fyra längor i en våning med suterräng mot söder. Fasaderna är murade med mörkt krattat tegel i vilt förband, på kortsidorna samt sidobyggnaderna grön eller brunsvart bröstpanel. Plantak med asfaltpapp och låg svart plåtsarg, svarta plåtklädda skorstenar. Svarta helfönster. Huvudentréer mot norr med stora sidoljuspartier med grovt spröjsverk och

skärmtak. Vissa avvikelser från senare tid förekommer vad gäller färgsättning av bröstningspanel och entréer. Områdets plantakssiluett bör ej förändras.

Konvalescenten 45, Hövdingegatan 11

Byggnadsår: 1985
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Åstorps byggnads AB, Rolf Tublén
Byggherre: Bo Pålsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med blå lockpanel och vita knutar. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Vita helfönster med fuskpröjs och vita omfattningar. Huvudentré på norra gaveln med sidoljusfönster. Fasaderna har ursprungligen varit rosamålade. På tomten finns också ett panelklätt garage med förråd.

Kurgästen

Kvarteret Kurgästen ligger beläget just vid infarten längs Döbeliusvägen till det stora område norr om Ramlösabäcken och öster om parken som stakades ut 1904. Döbeliusvägen anlades ursprungligen som en mindre infartsväg till den avstyckade gården Nya Humlegården och torde således härröra från mitten av 1800-talet. Kurgästen var ett av de tidigaste kvarteren som kom att be-

byggas och är fortfarande det som idag är mest homogent med äldre bebyggelse och ursprungliga tomtstorlekar. Nästan hela kvarteret har kvar sin ursprungliga tomtindelning.

Detaljplanen för Kurgästen är från 1980 och medger fristående bebyggelse i två plan för bostadsändamål.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Kurgästen 2, Hövdingegatan 18

Byggnadsår: 1917
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Ryttemästaren Reuterholm
Funktion: Enfamiljsbostad

Huset på en våning med mansardvåning, källare och vind har en gråmålad spritputssockel, putsade gula fasader och mansardtak med valmad sida mot norr. Taket är lagt med röda enkupiga tegelpannor och har en stor plåtklädd skorsten mot öster. Under takfoten en vit avtrappad takfotsgesims. Fönstren är bruna av T-post-, korspost- och tvärpostmodell med utkragade fönsterbänkar. Huvudentré mot öst med framspringande och kraftigt artikulerad vitputsad rundbågsomfattning med byggnadsåret 1917 utsatt. Enklare entré mot norr. Byggherren Reuterholm lät uppföra huset åt sin mor och ett eget för sig själv på Kirurgen 2. Husets främsta kvalitéer och karaktärsdrag som motiverar klassificeringen ligger i dess nära ursprungliga skick, fasadputsen, den artikulerade entrén samt intakta och oförändrade byggnadsvolymer.



Kurgästen 2



Kurgästen 4

Kurgästen 4, Humlegårdsgatan 3

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Mauritz S:son Claes
Byggmästare: K P Svensson
Byggherre: Ingenjör Olof Morrie
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med källare, vilar på en grå avsatt betongsockel. Huset är murat med gul-flammigt tegel i munkförband med stående kopp. Sadel-tak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten med krön, ljusröd plåtklädd takkupa mot söder. Gul-bruna mittpostfönster eller vertikalpostfönster med tre lufter, helfönster med tvärspröjs, rosa målade fönsterbleck. Samtliga fönster i liv med fasaden.

Huvudentrén på västra gaveln indragen i en asymmetriskt placerad tunnvalvd grund nisch, små helfönster på var sin sida. Enklare entré på norra sidan med klinkersbelagd trappa. På tomten finns även ett panelklätt förråd. Husets kulturhistoriska värde ligger i den samlade arkitektoniska gestaltningen av byggnaden, väl framhållen av en enkel byggnadsvolym, gedigna materialval, fönster i liv med fasaden. Arkitekten som i andra stadsdelar ritat flera påkostade patriciervillor har i denna byggnad visat samma omsorg men i en mindre och anspråkslösare skala. Dessutom är byggnaden helt oförändrad. Klassificeringen gäller endast huvudbyggnaden.

Kurgästen 6, Bågenholmsgatan 3

Byggnadsår: 1906
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Läraren Nydén
Funktion: Enfamiljsbostad "Nyborg"



Kurgästen 6

Huset på en och en halv våning med källare vilar på en sockel av gråmålad puts, fasaderna är murade med rött tegel i kryssförband och artikuleras av horisontala grå putsade band och fält. Sadel-tak med rött enkupigt taktegel, senare tillkommen takkupa (1976) mot väst klädd med brun panel, vita taksnickrier. Vita T-postfönster med spröjs samt helfönster och mittpostfönster. Huvudentré på baksidan med sidoljusfönster. Slagna stickbågsvalv över dörr- och fönsteröppningar. På västra långsidan en glasad träveranda med fönster med färgat glas. På tomten står även ett litet panelklätt skjul. Bortsett från den moderna takkupan är huset oförändrat, med sina främsta kvalitéer i det välbevarade murverket, fönster, den glasade verandan och intakta byggnadsvolymer.

Kurgästen 8, Döbeliusvägen 6

Byggnadsår: 1918
Arkitekt: Troligen Johannes Nilsson
Byggmästare: Byggmästaren Johannes Nilsson
Byggherre: Johannes Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad – "Maggiehill"

Huset på en våning med mansardvåning och källare vilar på en brunmålad avsatt sockel och har vita putsade fasa-

der. Mansardtakets är lagt med röda enkupiga tegelpannor, har en röd murad skorsten. På norra fasaden en rundbågad frontespis över en putsad utbyggnad, tillbyggt mot öst 1976. Fönstren är bruna av korspostmodell, i mansardvåningen med bågformad överbåge. Huvudentré i hörna vid utbyggnaden. Byggnaden är karaktäristisk för bebyggelsen längs Döbeliusvägen som uppfördes i större skala och mer påkostat yttre. Byggnadens främsta kvalitéer ligger i den välbevarade helheten och tidstypiska detaljer som rundbågad frontespis, burspråk, och bågformade fönsterposter. På tomten finns även ett garage tillkommet 1947. Namnet Maggiehill stod på frontespisen fram till början av 1960-talet då det togs bort.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kurgästen 1, Döbeliusvägen 8

Byggnadsår: 1915, eventuellt före 1910
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Lär ha varit en snickaremästare
Funktion: Enfamiljsbostad "Villa Svanen"

En- och en halv våningsbyggnad med källare, grå putssockel och murade fasader av grå kalksandstenstegel. Falskt burspråk mot norr med balkong och frontespis över. Sadeltak med svarta schingelplattor, takkupa mot söder från 1973, murad skorsten. Vita fönster av olika modeller. Huvudentré på östra gaveln med sidoljussföster. Slagna stickbågsvalv och kornischer i röd kalksandsten över dörr- och fönsteröppningar. På södra sidan en senare tillkommen altan. På tomten finns även en carport med förråd från 1991.

Övrig bebyggelse:

Kurgästen 7, Bågenholmsgatan 1 / Döbeliusvägen

Byggnadsår: Före 1910
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Bostad, begravningsbyrå "Arosa" och blomsterbutik "Blomsterboden"

Oregelbunden vinkelbyggnad i två våningar med källare, huvudsakligen klädd med beige eternitskivor, gult krattat tegel och gulmålad puts. Valmat sadeltak med grå eternitskivor, två murade skorstenar, vita taksnickrier. Brunmålad hög murlivssockel respektive klinkersklädd sockel mot norr. Fönstren är huvudsakligen vita T-postföster, dubbla korspostföster och röda helfönster. Huvudentré till blomsteraffären på norrfasaden och till begravningsbyrå på västra fasaden. Under eternitbeklädningen



Kurgästen 8

finns gul, liggande och stående pärlspontad panel. 1935 byggdes huset till mot öst och där inrättades mjölkaffär, 1948 täcktes papptaket med eternit, 1957 utvidgning av speceriaffär mot norr. 1965 byggdes speceriaffären om till samlingslokal för Plymouthbröderna, som numera blivit blomsteraffär. På tomten finns även ett garage gemensamt med Kurgästen 8 i gul puts.

Kurgästen 9, Hövdingegatan 20

Byggnadsår: 1914
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Mors gård"

Byggnad på en och en halv våning med källare på en brunmålad sockel. Fasaderna är ljusgult putsade. Frontespiser på långsidorna mot öst och väst. Sadeltak med svarta schingelplattor, bruna och svarta taksnickrier, murad skorsten. Svarta korspostfönster och helfönster med panelade överstycken, profilerade fönsterbänkar. Huvudentré mot Hövdingegatan i en farstuvist med spiralvridna bruna trästolpar. Entré även på norra gaveln.

Kurgästen 10, Hövdingegatan 22 / Humlegårdsgatan

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: J Ekström
Byggmästare: Josef Wallin, Vallåkra
Byggherre: Kamrer Eric Berglund
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsvilla med vind och källare, låg murlivssockel och där ovan är fasaderna klädda med rött borstat tegel i

blandförband, panelklädda gavelrösten. Sadeltak lagt med grå enkupiga takpannor, murad skorsten. Vita helfönster och vertikalpostfönster. Huvudentré på norra långsidan med omfattning av framspringande tegel, liknande entré på östra gaveln. På tomten finns även ett panelklätt garage gemensamt med Kurgästen 4 från 1971.

Kurgästen 11, Humlegårdsgatan 1

Byggnadsår: 1986
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Asplund
Byggherre: Lars och Heléne Asplund
Funktion: Enfamiljsbostad

Samma som Kurgästen 12, se nedan.

Kurgästen 12, Humlegårdsgatan / Bågenholmsgatan 5

Byggnadsår: 1986
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Krüger
Byggherre: Christer och Ingrid Ottosson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnader med vind och källare, låg indragen sockel. Fasaderna och de utkragade gavelröstena är klädda med vitmålad lockpanel, Kurgästen 11 har vita knutar och Kurgästen 12 har svarta. Sadeltak med tvåkupiga svarta betongpannor, svarta plåtklädda skorstenar och vita resp. svarta vindskivor. Nr 11 har vita helfönster och nr 12 har svarta med svart brädomfattning. Huvudentréer på östra respektive västra långsidorna. På södra gavlarna har respektive hus ett inglasat uterum. På tomtarna finns även var sitt garage i vit lockpanel, nr 11's garage har sadeltak och nr 12's har plantak.

Kusken

Den äldsta byggnaden i kvarteret Kusken är idag den östra delen av Ramlösakyrkan, en numera till oigenkännlighet om- och tillbyggd sekelskiftesvilla. Villan tillhörde Troedssons gård och byggdes av bondens son, Gustav Troedsson, gårdsbyggnaderna låg strax bakom villan. En annan familjemedlem lät senare bebygga en mindre tomt i södra delen av marken tillhörande gården, nuvarande Posthornet 8. Det som präglar kvarteret idag är främst villabebyggelse från 1940-, 50- och 60-talet. Det är en

på många sätt alldaglig bebyggelse som också har byggts till och om under åren. Kvarteret Kusken tillhörde innan Raus by, tills hela Raus inkorporerades med Helsingborg 1918.

Detaljplanen för kvarteret är från 1977 och medger fristående bebyggelse i ett plan för bostadsändamål. Undantaget är Kusken 13 som 1993 fick detaljplanen reviderad avsedd för kyrklig verksamhet.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kusken 3, Wallisgatan 70 (endast gårdshus)

Byggnadsår: 1951
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Expeditionsföreståndare John Hagelryd
Funktion: Gårdshus

Enplans träbyggnad med väggar klädda med röd liggande pärlspontad panel med vita knutar, sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, rödmålad masonitklädd skorsten, vita taksnickerier. Vita helfönster med småspröjs och omfattningar. Entrén på östra långsidan förlagd i öppen farstuvist med vita snickerier.

Byggnaden uppfördes ursprungligen som kolonistuga, flyttades till platsen av byggherren 1951 och tjänade som provisorisk bostad under okänd tid. 1952 förlängdes stugan både mot söder och norr. På tomten finns även ett bostadshus och garage som ej omfattas av klassificeringen.



Kusken 3

Övrig bebyggelse:

Kusken 2, Wallisgatan 68

Byggnadsår: 1960
Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Skövde
Byggmästare: Ture Andersson
Byggherre: Kontrollanten Arne Elmström
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare, fasader av gult krattat tegel och panelklätt gavelröste. Grå murlivssockel och sadeltak belagt med svarta tvåkupiga betongpannor, plåtklädd skorsten. Svarta helfönster, delvis med svart panelbröstning nedtill. Huvudentré mot Wallisgatan med omfattning av framspringande rullskift. På västra gaveln en stor inglasad veranda, hela västra delen är tillbygd 1966. På tomten finns också ett garage från 1975.

Kusken 3, Wallisgatan 70

Byggnadsår: 1974
Arkitekt: Andreéns Trähus AB, Vetlanda
Byggmästare: Ture Nordström
Byggherre: Ingenjör Stig Johnsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad som vilar på låg, grå murlivssockel, murade fasader i brunt tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, hög putsad skorsten (från 1980). Fönstren är bruna med spröjs. Huvudentré mot Wallisgatan med sidoljusfönster. På baksidan ett panelklätt uterum. På tomten finns även ett garage med förråd från 1975 samt en f d kolonistuga, den senare klassificerad som byggnad av kompletterande värde för miljön, se ovan.

Kusken 4, Wallisgatan 72

Byggnadsår: 1965
Arkitekt: ASA - Animskoug AB
Byggmästare: Louis Palmkvist
Byggherre: Banktjänsteman Tuve Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare på en slät murlivssockel, fasader murade med gult tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten. Brunsvarta helfönster, huvudentré mot Wallisgatan under skärmtak. Altan på baksidan. På tomten finns även ett murat garage från 1966.

Kusken 5, Wallisgatan 74 / Korsgatan

Byggnadsår: 1972
Arkitekt: Modulent försäljnings AB, Hässleholm
Byggmästare: Kent Cronqvist, Jan Nilsson och Eric Hanssen
Byggherre: Bo Lundström
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med fasader klädda med mexisten, panelklätt gavelröste, indragen balkong och altan på södra gaveln. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, halvt indragen takkupa på västra långsidan. Brunsvarta mittpostfönster med spröjs och fönsterluckor. Huvudentré mot öst. På norra gaveln ett garage med carport.

Kusken 6, Dunkärrsgatan 9 / Korsgatan

Byggnadsår: 1936
Arkitekt: BORO-Hus, Landsbro
Byggmästare: Egon Lundin
Byggherre: Verkstadsarbetare Bror Ekolin
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med vind och källare, grå kvastad och indragen sockel. Fasaderna är klädda med blå lockpanel och har vita knutar, mansardtak med röda enkupiga tegelpannor, plåtklädd skorsten. Vita mittpostfönster med vita brädomfattningar. Huvudentrén på långsidan har en farstukvist framför och i anslutning därtill en öppen altan. En mindre altan på baksidan. Huset är ursprungligen ett reveterat trähus, kläddes med eternit 1954 som i sin tur kläddes med nuvarande träpanel 1982. Då tillkom även farstukvisten mot Dunkärrsgatan samt garaget på tomten.

Kusken 7, Dunkärrsgatan 7

Byggnadsår: 1942
Arkitekt: Hugo B Johnsson
Byggmästare: Olof Börjesson
Byggherre: Byggmästaren, Olof Börjesson
Funktion: Enfamiljsbostad "Toftebo"

Byggnad på en och en halv våning med källare och vind, avsatt grå sockel och röda putsade fasader. Hörnorna artikuleras med vita framspringande hörnkedjor och en vit avtrappad takfotsgesims mot taket. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, murad skorsten, på långsidorna

stora frontespisliknande takkupor med balkong mot Dunkärrsgatan. Under balkongen en altandörr och en stor altan. Huvudentré belägen på södra gaveln, med en vit profilerad putsomfattning och dörrkornisch. På norra gaveln en dito entré. Svarta mittpostfönster med spröjs. Husets fasader har ursprungligen bestått av rött fasadtegel som senare har putsats över, senast i början på 1990-talet. Ursprungligt takmaterial var röda tegelpannor, altanen föregicks i början på 1990-talet av en murad, mindre altan. På tomten finns även ett putsat garage från 1954.

Kusken 8, Dunkärrsgatan 5

Byggnadsår: 1954
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Arkitekt Lennart Granqvist
Byggherre: Lagerförman Paul M Paulsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med inredd vind och källare, ljusgul målad murlivssockel. Huset uppfört av gulgrått krattat tegel i blyxmunkförband, sadeltak med röda tvåkupiga tegelpannor och murad skorsten. Fönstren är bruna av mittpost- eller vertikalpostmodell. På västra fasaden är också huvudentrén belägen med en utkragad tegelomfattning. I byggnadens nordvästra hörn ett inglasat uterum.

Kusken 9, Dunkärrsgatan 3

Byggnadsår: 1959
Arkitekt: Aneby-Hus
Byggmästare: Hans Christiansson
Byggherre: Fröken Göta Angärde
Funktion: Enfamiljsbostad

Byggnad på en och en halv våning med källare, murade fasader av gult krattat tegel på en grå murlivssockel. Sadeltak med rött plattfalsat taktegel och plåtklädd skorsten. På södra gaveln en plåtklädd balkong. Mörkbruna mittpost- och helfönster, huvudentrén på långsidan mot Dunkärrsgatan. Huset har ett senare tillkommet panelklätt uterum runt sydvästra hörnet.

Kusken 13, Dunkärrsgatan 1 / Folke Bernadottes väg

Byggnadsår: Sekelskiftet respektive 1958
Arkitekt: Okänd, respektive AB Fogelfors bruk
Byggmästare: Okänd respektive B J Fogelberg
Byggherre: Gustav Troedsson respektive gummifabriksarbetaren Nils Engkvist
Funktion: Bostad och kyrka

Fastigheten består av tre sammanbyggda byggnadskroppar varav den östra är den äldsta och ursprungliga. Den delen är numera klädd med vit mexisten, försedd med sadeltak med grå betongpannor, svarta helfönster. Huvudentré mot norr i framspringande frontespiskrönt entrédel. Södra sidan byggdes till i två plan 1970. Fastighetens västra del består av en villa från 1958, uppförd i rött tegel, sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, vita helfönster och huvudingång från väster. Emellan dessa byggnader uppfördes 1995 en kyrkosal, ljusgrått putsad, sadeltak med svart plåttak, ritad av Stig Nilsson, BYFAB. Byggnaden har fungerat som frikyrka sedan åtminstone 1952 då fribaptisterna inredde bostad på vinden i östra villadelen. Idag drivs kyrkan av Ramlösa frikyrkoförsamling och tillhör samfundet "Nybygget".

Kägelbanan

På östra delen av kvarteret, nedanför Ramlösa Värdbus stod förut en större gulpanelad trävilla uppförd av Hälsöbrunnen – Villa Dahlia. Villan revs 1975 och på platsen är idag parkering för värdbusets gäster samt en ny villa under uppförande, tillkommen efter inventeringen. De två kvarvarande villorna uppfördes också som

brunnsvillor, den äldsta, "Villa Ekebo", uppfördes som de övriga trävillorna i brunnsparken med träpanel och snickarglädje men reveterades på 1950-talet. Detaljplanen för kvarteret är från 1979 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan, den östra delen av kvarteret är avsatt för parkering.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Kägelbanan 5, Rosenbladsgatan 20 / Stobaeusgatan

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: M H Blomberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med mansardvåning och vind och källare. Mörkgrå avsatt sockel, fasaderna är putsade i en ljusare grå nyans som artikuleras av något mörkare hörnlisener. Mansardtaket är klätt med röda enkupiga tegelpannor, har två murade skorstenar och mindre plåtklädda bågformade takkupor, nedtill mot fasaden möter en mörkgrå profilerad takfotsgesims. Fönstren är

vita av korspost- eller tvärpostmodell. Huvudentrén belägen på långsidan mot Rosenbladsgatan i en välvd, indragen nisch med delvis kopparklädd trappavsats. På tomten finns även en carport.

Kägelbanan 6 Ungegatan 1 / Rosenbladsgatan / Stobaeusgatan

Byggnadsår: 1910
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: okänd, eventuellt Ramlösa Hälsobrunn
Funktion: Enfamiljsbostad "Ekebo"

En- och en halv våningsbyggnad med åttakantigt tvåvåningstorn i nordöstra hörnet. Gråmålad avsatt sockel, gult putsade fasader. Sadeltak med rödmålade eternitplattor, vita taksnickrier och två murade skorstenar, tornbyggnaden är taklagd med röd falsad takplåt. Vita mittpost- och korspostfönster, delvist med spröjs. Huvudentrén förlagd i en 1995 tillbyggd förstuga. I byggnadens nordvästra hörn en inbyggd glasveranda. Samtidigt som verandan byggdes in på 1950-talet reveterades fasaderna med grå porfyritputs. 1998 putsades den om



Kägelbanan 5

med gul puts. Namnet "Ekebo" är ej uppsatt på byggnaden. På tomten finns även ett fd brygghus, nu förråd, delvist klätt med pärlspontad panel och vit fjällpanel. Förrådet har kvar sin murade skorsten och omfattas av klassificeringen. Dessutom finns även ett garage i anslutning som ej omfattas av klassificeringen.

Käglan

Ramlösa Vårdshus i kvarteret byggdes som gästgiveri till Ramlösa Brunn och gick under namnet Lilla Hotellet. Lilla Hotellet murades med ett ljus tegel, hade en täckt träveranda på norra fasaden och däröver en frontispis med balkong. Byggnaden byggdes året efter det nya Stora Hotellet i parken, dvs 1881, och ersatte då ett annat äldre gästgiveri. Strax väster om det äldre gästgiveriet hade brunnen stallar och vagnsbodar för brunns-gästerna där nu övriga byggnader i kvarteret är belägna. En annan karaktärsbyggnad i kvarteret är gamla Kooperationen Sveas butik, Käglan 11, numera pizzeria. Byggnaden uppfördes strax intill det så kallade "50-öres huset", ett mindre hus med kafé och anor från åtminstone 1818 då det finns utmärkt på en enskifteskarta mitt i nuvarande gatukorsning. Kooperationen Svea drev sin butik in på 1960-talet, senare på 1980-talet tog ett grädd-

bullsbageri över byggnaden en kort tid och därefter ett bageri tillhörigt Restaurang Högvakten i Helsingborg. En tredje byggnad värd att nämnas är också ett av de äldsta husen längs Surbrunnsgatan, nämligen Käglan 7. Det är förmodligen byggt på slutet av 1800-talet och fungerade åtminstone en tid som gemensam tvättstuga. Numera är huset nästan till oigenkännlighet förändrat med bl a ny fasadbeklädnad. Kvarteret Käglan har liksom grannkvarteret Kägelbanan och det fordom kallade Markören (östra delen av Käglan) fått sitt namn efter en kägelbana som låg i anslutning till det första gästgiveriet, det nuvarande vårdshusets föregångare. Detaljplanen för Käglan är från 1979 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan, undantaget tomten för vårdshuset (Käglan 4) som är avsatt för restaurangrörelse i två plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Käglan 8, Surbrunnsgatan 15

Byggnadsår: 1922
Arkitekt: Martin Pettersson, Helsingborg
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Poliskonstapel Carl Roséll
Funktion: Enfamiljsbostad "Mitt Hem"

Huset på en våning och mansardvåning, källare och vind vilar på en grå avsatt sockel. Fasaderna är vitputsade och möter mansardtaget upptill med en avtrappad tak-

fotsgesims. Mansardtaget med avvalmade gavlar är lagt med enkupigt rött taktegel, skorsten i rött tegel. På södra gaveln ett falskt burspråk med balkong ovanpå. Blågrå mittpost-, vertikalpost- och helfönster, samtliga med spröjs. Huvudentrén på östra långsidan är omfattad av två halvpelare och en takpanneförsedd kornisch. 1943 förstörades ett köksfönster. På tomten finns även en carport och ett uterum, båda tillkomna 1988. Byggnaden är föredömligt välbevarat och visar upp flera värdefulla kvalitéer i såväl detaljer som helhet.



Kägla 8

**Kägla 11, Södra Brunnsvägen 72 /
Surbrunnsgatan**

Byggnadsår: 1922
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Otto Olsson, Helsingborg
Byggherre: Kooperativa föreningen Svea
Funktion: Pizzeria "Casa Mia", antikvitetsbutik
"Ramlösa Nautica" samt flerfamiljsbo-
stad

Byggnaden, på två våningar, källare och inredd vind är murat med helsingborgstegel i kryssförband och vilar på en grovhuggen kvaderstenssockel av granit. Fönstren är ljusgult målade med spröjs och huvudsakligen av mittpostmodell i olika storlekar, mot gatan på bottenvåningen stora helfönster. Det valmade sadeltaket är lagt med röda enkupiga tegelpannor, har tre murade skorstenar, lång murad takkupa mot väst med fyra treluftsfönster med vertikalpost. Taket möter fasaden med en i granit huggen takfot med små konsoler. Huvudentré mot Södra Brunnsvägen i en portal av huggen granit, d:o trappa. Entré till lägenheter på norra gaveln har liknande omfattning men enklare dörr. 1980 tillkom takfönster på östra takfallet, 1980 och -81 invändiga förändringar samt ventilationstrumma på utsidan mot Södra Brunnsvägen.

Huset har många kvalitéer värda att slå vakt om. Huset är uppfört i en nationalromantisk stil med flera av dennas kännetecken – en enkel stram byggnadsvolym, materialäikhet i form av helsingborgstegel och granitdetaljer och fönster i liv med fasaden. Dessutom har den genom sin funktion som livsmedelsbutik en lokalhistorisk betydelse för samhället. Under fyrtio år fram till början på 1960-talet hade Kooperativa föreningen Svea butiksfilial här, därefter bl a bageri och nu pizzeria. En misspyrdande placering på huvudfasaden av en ventilationstrumma till trots är byggnaden välbevarad.



Kägla 11

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

**Kägla 4, Södra Brunnsvägen 70 /
Stobaeusgatan**

Byggnadsår: 1881
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Ramlösa Hälsobrunn
Funktion: Restaurang / värdshus "Ramlösa Wårds-
hus"

Byggnad på två våningar med inredd vind och källare. Sockeln är svartmålad och avsatt, fasader är gult putsade. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, två vitputsade skorstenar, vita plåtvindskivor. Vita korspostfönster med innanpåliggande spröjs, på verandan och östra gaveln rad av mittpostfönster med spröjs, korspostfönster indragna i profilerade fält, cirkelfönster på östra gaveln. Huvudingång från södra fasaden genom en utbyggd förstuga med stora spröjsade fönster. På västra gaveln flera olika utbyggnader. Ursprungligen hade gästgiveriet "Lilla Hotellet" fasader murade med ett gulflamligt tegel, takbeläggning av tjärpapp, takspiror, utkragat takskägg med kontursågade takfotsparrar, en öppen veranda med huvudentré på mitten av södra fasaden och balkong upptill. 1928 byggdes det ut mot öster och förmodligen putsades det i samband med det. Sedan

dess ett flertal mindre
ändringsarbeten.

Byggnaden uppfördes
som ett alternativ till Sto-
ra Hotellet i parken för
de som inte tillhörde den
elegantare societeten och
placerades därför också
utanför parken. Även i
tillbyggt och i måttligt
förändrat skick har bygg-
naden flera ursprungliga
karaktärsdrag kvar. Där-
till har byggnaden ett
stort lokal- och sam-
hällshistoriskt värde ge-
nom dess täta anknytning
till brunnsparken.



Käglan 4

Övrig bebyggelse:

Käglan 2, Stobaeusgatan 5

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Nordiska Trähus, Vrigstad
Byggmästare: Boris Seger
Byggherre: Ted Engström
Funktion: Enfamiljsbostad

Byggnad i två delar med en och en halv våning vardera.
Fasaderna är klädda med röd lockpanel och har svarta
knutar. Sadeltak med svart taktegelimiterande plåt, stora
delvist indragna takkupor på långsidorna med balkong.
De svarta helfönstren har svarta omfattningar. Båda
byggnadskropparna vilar på en obetydlig sockel och för-
binds med varandra genom en smal sammanbyggnad.
1989 byggdes den östra delen till och 1991 sattes den
norra takkupan upp.

Käglan 3, Stobaeusgatan 3

Byggnadsår: Okänt
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med inredd vind, på norrsluttande
tomt och däråt vilande på en svart indragen putssockel.
Fasaderna är klädda med liggande mörkrosa avfasad
pärlspontspanel, med vita knutar och gavelrösten klädda
med stående spontad vit panel. Sadeltak med svart tak-
panneimiterande plåt. Vita hel- och mittpostfönster med
vita omfattningar och fönsterluckor. Huvudentré på bak-

sidan, två svarta dörrar i vita omfattningar. På tomten
finns även ett gårdshus klätt med pärlspontspanel som
tidigare lär ha stått på Käglan 11. Boningshuset lär ur-
sprungligen ha varit byggt som personalbostäder för
brunnsanställda, i senare tid har fasaderna klänts med pa-
nel.

Käglan 6, Surbrunnsgatan 19

Byggnadsår: 1977
Arkitekt: Skogsägarnas Industri AB, Vrigstad
Byggmästare: Rolf Tublén
Byggherre: Björn Nordström
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad på låg, nästan obefintlig
sockel. Fasaderna klädda med gul lockpanel, vita knutar,
indragen balkong och altan på västra gaveln. Halvvalmat
mansardtak lagt med svarta betongpannor, plåtklädd
skorsten, på båda sidorna breda takkupor, mot söder
med balkong. Fönstren är vita, med mittpost och spröjs.
Huvudentrén belägen mitt på södra långsidan i en öppen
farstukvist. På tomten finns även ett panelklätt garage
med förråd.

Käglan 7, Surbrunnsgatan 17

Byggnadsår: 1800-tal
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad klädd med mörkröd lockpanel. Sadeltak med svarta betongpannor, på bågiga långsidor stora frontespisliknande takkupor. Mittpostfönstren är svarta med svarta kontursågade omfattningar. Huvudentré på östra gaveln i utbyggd grovfärstu som även hänger ihop med en större carport med förråd i samma panel som boningshuset.

Husets ålder och ursprung är okänt men det finns utmärkt på en karta från 1894 tillsammans med två andra längor väster om byggnaden och användes tidigare som tvätteri. 1948 reveterades fasaden med beige porfyritputs, 1981 lades nytt takmaterial och 1985 panelades fasaderna med nuvarande panel.

Käglan 9, Surbrunnsgatan 13 / Ungegatan

Byggnadsår: Okänt
Arkitekt: Nils P Lindkvist
Byggmästare: Nils P Lindkvist
Byggherre: Nils P Lindkvist
Funktion: Enfamiljsbostad

Byggnaden på en och en halv våning ligger på en indragen, svartmålad och grovputsad sockel. Fasaderna är tilläggsisolerade och panelklädda i senare tid (1981) med gul lockpanel, vita knutar, på västra gaveln en utbyggnad

med balkong upptill. Sadeltak med enkupiga röda tegelpannor, vit putsad skorsten och takkupa mot norr. Vita indragna mittpost- eller vertikalpostfönster med vita omfattningar. På norra långsidan ligger huvudentrén vid en skärmtaksförsedd sidotrappa. 1947 breddades en del fönster på södra fasaden, 1981 togs två fönster upp på östra gaveln. 1985 byggdes carporten och 1990 byggdes östra gaveln till i ett plan.

Käglan 10, Stobaeusgatan 7 / Ungegatan

Byggnadsår: 1981
Arkitekt: Stig Nilsson Byggkonsult, Helsingborg
Byggmästare: Torsten Persson
Byggherre: Torsten Persson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv vånings vinkelbyggnad i suterräng mot norr. Fasaderna är kvastade med vit puts, svart murlivssockel. Vita helfönster, delvis med fuskpröjs och vita fönsterluckor, delvist indragna. Valmat sadeltak med kraftigt utkrägat takskägg, svarta betongpannor, vit putsad skorsten. Huvudentré i djupt indragen nisch på norra sidan. På tomten finns även ett på östra sidan tillbyggt garage från 1984 samt ett uterum på södra fasaden.

Källan

Bebyggelsen längs Surbrunnsgatan kan räknas till den äldsta bebyggelsen i Ramlösa utanför brunnsparken. I flera av byggnaderna mot Surbrunnsgatan förekom det affärsverksamhet. Bebyggelsen idag varierar men den mest karaktäristiska för kvarteret är den enklare och mindre bebyggelsen. Det typiska för denna är den flexibilitet i planlösning som legat till grund för byggnadernas olika funktioner, som olika slags livsmedelsbutiker, caféer, frisörer och bostad. Surbrunnsgatan skulle kunna beskrivas som det gamla Ramlösas butikstråk, gatans sträckning planerades vidare västerut till en förbindelse med Wallisgatan. Detta kom aldrig till utförande och istället förbands den med nuvarande Brunnshallén. I kvarterets nordöstra hörn står en byggnad, Källan 18, med

äldre ursprung som byggdes till av en av Ramlösaområdets karaktärspersoner – japanen Asjaug Yén. Fastigheterna Källan 12 och 15 verkar av typ och byggnadssätt vara samtida och dessutom äldre än övriga i kvarteret. Första gången de förekommer utmärkta är på en karta från 1894 över Köpinge by men förmodligen är de äldre. En uppgift finns att de skulle vara byggda på 1860-talet. Där byggnadsår inte hittats i arkiven har årtal angetts för när tomten avsköndrades och ett troligt byggår borde vara något eller några år senare.

Detaljplanen för Källan är från 1977 och gäller för fristående bostadsbebyggelse i ett plan, förutom tomten för Källan 18, 19 där detaljplanen reviderades 1994 och medger bostad och handel i två plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Källan 11, Surbrunnsgatan 38 / Källgatan

Byggnadsår: 1910, eventuellt 1913
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Folkskolelärare Karl Åkerman
Funktion: Enfamiljsbostad "Fristad"

En- och en halv våningsbyggnad med mansardvåning, källare och vind, vilar på en avsatt gråmålad sockel, fasaderna murade med rött tegel i kryssförband. Mansard-

taket är lagt med röda enkupiga tegelpannor, en bit under takfoten en utkrägad avtrappning mot fasaden på långsidorna. Mot norr en frontespis, därtill plåtklädda takkupor, två murade skorstenar. Fönstren är rödmålade och av korspost-, mittpost eller vertikalpostmodell med slagna stickbågsvalv. På norra långsidan mot Surbrunnsgatan ligger huvudentrén i en farstuvist med vita profilerade stolpar och glasade sidoväggar. På västra gaveln byggdes en befintlig veranda in 1969. På södra sidan mot Källgatan ligger i ett plan en murad f d tvättstuga,



Källan 11

tillbyggt med ett förråd klätt med röd locklistpanel. Boningshuset liksom brygghuset är välbevarat och förutom detta ligger dess främsta kvalitéer i tegelmurningen, mansardtakets skorstenar och tidstypiska takkupor samt entréverandan mot norr.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Källan 10, Surbrunnsgatan 36 / Netzlersgatan / Källgatan

Byggnadsår: 1920-tal
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Eventuellt Nils P Lindkvist
Byggherre: Eventuellt folkskoleläraren Karl Åkerman
Funktion: Enfamiljsbostad Edelweis

En och en halv våningsbyggnad med källare, uppförd av rött tegel i kryssförband på en ljusgrå avsatt putssockel. Sadeltaket är lagt med eternitskivor, har två murade skorstenar och en takfotsgesims av tvärställt tegel. Vita T-postfönster med slagna stickbågsvalv som på bottenvåningen markeras med kornischer. Huvudentré mot Surbrunnsgatan i en panelad grovfarstu med balkong ovanpå. På baksidan finns ett murat garage som är ihopbyggt med boningshuset med ett panelklätt grovkök. Garaget har tidigare varit tvätthus och ersatte 1939 ett liknande uppfört i korsvirke. På boningshuset sattes nya fönster in på 1960-talet. Under 1950-talet lär det ha funnits ett skomakeri i källaren.

Källan 12, Surbrunnsgatan 40

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1882
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med inredd vind och matkällare, med vita putsade fasader på svart avsatt putssockel. Panelklädda gavelrösten. Sadeltak med röda eternitskivor, röd plåtklädd skorsten. Fönstren med mittpost är brunmålade. På västra långsidan framför huvudentrén en förstuga med stora helfönster. Huset är av korsvirkeskonstruktion med lertegel i facken, däröver panel som reveterats, 1970 gjordes omputsning liksom 1974 då gavelröstena kläddes. På tomten finns även en panelklädd förrådsbyggnad.

Källan 15, Surbrunnsgatan 42

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1880
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med inredd vind. Fasaderna är putsade med turkosfärgad puts. Sockeln är gråmålad, låg och något avsatt. Sadeltak med tvåkupiga svarta betongpannor, murad skorsten och takkupa mot väster. Fönstren är vita av mittpost- eller vertikalpostmodell med vitmålad omfattningar i putsen. På norra gaveln finns en panelklädd utbyggnad från 1925 med entré och på södra gaveln en motsvarande putsad utbyggnad med entré. I huset har tidigare varit en smedja mot Surbrunnsgatan, stommen är en korsvirkeskonstruktion med lertegel som senare panelades med gul träpanel. 1932 reveterades huset med gul puts. På tomten finns även en garage- och förrådsbyggnad i turkos puts, plantak med murad skorsten, samt fastigheten Källan 14 (se separat beskrivning).

Källan 18, 19, Surbrunnsgatan 50 / Kummelgatan / Södra Brunnsvägen

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1882
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Bostad, butik, frisörsalong

Tvåvåningsbyggnad med inredd vind och källare, putsade fasader i olivgrönt med vita lisener. Avsatt putssockel. Valmat sadeltak lagt med röda enkupiga tegelpannor, två murade skorstenar och plåtklädda takkupor. Helfönstren är vita med vita omfattningar med markerade anfangs- och slutstenar. Huvudentré med högt överljusfönster på norra långsidan under ett takutsprång. På hörnan Kummelgatan/Södra Brunnsvägen en liknande entré men med balkong ovanpå. På baksidan en putsad utbyggnad i ett plan med ett stort glasbetongfönster mot norr. På tomten finns även ett enklare panelklätt skjul.



Källan 18

Husets ursprung är oklart men 1922 skedde en genomgripande om- och tillbyggnad, huset byggdes på med en våning och fasaderna fick en mer tidsenlig gestaltning. Arkitekt för ombyggnaden var Oscar Pettersson och förmodad byggherre för densamma var Ramlösas omtalade japan, Asjaug Yén. 1924 inreddes vinden och under tjugotalet fungerade byggnaden som hotell, bostad samt butik. Efter inre förändringar 1953 fanns i byggnaden café, charkuteri och butik. 1998/-99 genomfördes en omfattande renovering där fasaderna färgades gröna, entrén fick sin nuvarande inramning och fönstren sina omfattningar.

Övrig bebyggelse:

Källan 6, Surbrunnsgatan 44

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1882
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad, fd Villa Nika

Byggnad på en och en halv våning, vitputsade fasader på en svart avsatt sockel, östra gaveln är klädd med eternit-skivor. Sadeltak med svarta schingelplattor, vitmålad murad skorsten. Huvudentré belägen mot Surbrunnsgatan djupt indragen under frontespis. Fönstren är bruna och svarta med mittpost, fönsterbänkar av röd granit. Författaren Birger Sjöberg bodde i "Villa Nika" 1919-20, i huset lär det även ha funnits en matservering och mellan ca 1930 och 1970 en butik som sålde färg och materiel. 1976 gjordes en omfattande renovering och hela byggnaden togs i anspråk för bostadsändamål. På baksidan finns en panelklädd förrådstillbyggnad från 1981.

Källan 7, Källgatan 9

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Swed-Hus AB, Vrigstad
Byggmästare: Mats Lilienström
Byggherre: Bill Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med mansardvåning, fasader klädda med gul panel, på en grå indragen cementputssockel. Mansardtak med svarta tvåkupiga betongpannor. Bruna helfönster med spröjs i vita omfattningar och fönsterluckor. Huvudentrén belägen mot Källgatan med sidoljusfönster och omfattning. På västra gaveln en altan och på östra gaveln en sammanbyggd carport. På tomten stod före denna byggnads tillkomst det s k pepparkakshuset där Birger Sjöberg bodde under 1918, då tillhörande Villa Nika (Källan 6).

Källan 13, Källgatan 5

Byggnadsår: Början på 1920-talet
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd, eventuellt folkskolelärare Åkerman
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, murad med rött tegel på en mörkgrå avsatt putssockel. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, murad skorsten, takkupa klädd med svart plåt mot söder som förut varit frontespis (fram till 1992). Vita mittpostfönster med fuskpröjs, slagna stickbågsvalv. Huvudentré på södra fasaden med slaget stickbågsvalv. 1992 byggdes det även till ett uterum på västra gaveln.

Källan 14, Källgatan 7

Byggnadsår: Okänt, ägostyckning 1900
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Förråd

Förrådsbyggnad av korsvirke klädd med rödmålad locklistpanel på en gråmålad putssockel i liv med fasaden. Sadeltak med svart asfaltapp, gula vindskivor. Ljusgula mittpostfönster med spröjs och omfattning i samma färg. Spegeldörrar på var gavel. Byggnaden ligger på samma tomt som Källan 15 och har en gång tjänat som smedja/verkstad åt Lundbergs Rörmokeri. Under en tid fram till 1924 ska byggnaden ha fungerat som frisersalong för brunnsbäster.

Källan 16 Surbrunnsgatan 46

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1886
 Arkitekt: Okänd
 Byggmästare: Okänd
 Byggherre: Okänd
 Funktion: Enfamiljsbostad

Byggnad i ett och ett halvt plan på en låg betongsockel, fasader klädda med gul grovhuggen mexisten, gavelfrösten samt halva sidobyggnaden klädda med svart lockpanel. Sadeltak med svart takplåt, mindre plåtklädd skorsten. Brun- och svartmålade vertikalfönster, delvis med fuskpröjs. Huvudentrén har en framspringande tegelomfattning. Byggnaden har delvis fungerat som butik, efter 1946 som mjölkbutik och på 1960-talet hade bageriföreningen "Ettan" byggnaden som brödbutik. 1932 gjordes en två våningar hög tillbyggnad i sydöstra hörnet, 1946 togs nya dörrar upp, 1960 togs nya skyltfönster upp och 1978 kläddes byggnaden med fasadtegel

samtidigt som den inreddes till bostad. På tomten finns även en panelklädd förrådsbyggnad.

Källan 17 Surbrunnsgatan 48 / Källgatan

Byggnadsår: Okänt, tomtavsöndring 1892
 Arkitekt: Okänd
 Byggmästare: Okänd
 Byggherre: Okänd
 Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, fasader klädda med mörkröd mexisten, panelklädd övervåning. Sadeltak med svarta glaserade betongpannor. Svarta helfönster samt ett glasbetongmurat helfönster på baksidan. Huvudentré i utbyggd panelklädd grovfärstu på västra gaveln. På tomten finns även en äldre förrådsbyggnad i gult tegel samt en carport från 1974. 1979 fasadbekläddes huset och 1980 anlades en ny trappa till förstugan.

Läkaren

Kvarteret har en homogen äldre bebyggelse där huvudparten uppfördes under 1920-talet. Bland de tidigaste byggherrarna var flera anställda vid järnvägen. Som övriga kvarter längs Döbeliusvägen utstakades tomterna i Läkaren 1904 och de första som bebyggdes var de närmast Döbeliusvägen, i kvarteret Läkarens fall Villa Val-

hall från 1908. Under 1980-talet förtätades kvarteret genom några tomtavstyckningar och det senaste tillskottet på samma sätt är Läkaren 8, uppförd 1999.

Detaljplanen för kvarteret Läkaren är från 1980 och medger fristående bostadsbebyggelse i två plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Läkaren 11, Borgaregatan 10 / Humlegårdsgatan

Byggnadsår: 1920
 Arkitekt: Byggmästaren A Pehrsson
 Byggmästare: Anders Pehrsson, Mörap
 Byggherre: Banvakt Johan Andersson
 Funktion: Enfamiljsbostad "Villa Ingenting"

En- och en halv vånings vinkelbyggnad med källare, gul grovkornig puts på en avsatt sockel. Mansardtak över ena delen och sadeltak på andra, lagda med röda enkupiga tegelpannor. Murad skorsten, takkupa mot väst klädd med röd plåt, under takfoten en avtrappad gesims mot fasaden. Huvudsakligen vita mittpost- och korspostfönster med spröjs, bruna karmar och slätputsade omfattningar. Huvudentrén är belägen i hörna mot Borgaregatan i putsad grovfärstu, även en enklare entré med överljusfönster på norra fasaden. På tomten finns även ett putsat förrådshus.

Byggnaden är nästan helt oförändrad och kvalitéer som motiverar klassificeringen är bl a den ursprungliga putsen, den intakta och sammanhållna byggnadsvoly-

men, tidstypiska fönster med omfattningar och grovfärstun med tvåfärgade glas i fönstren.



Läkaren 11

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Läkaren 2, Döbeliusvägen 12

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: A. Arvidsson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Tågmästaren August Rydell
Funktion: Enfamiljsbostad "Hedgården"

Tvåvåningsbyggnad med vind och källare, gult putsade fasader på en gråmålad hög avsatt putssockel. Byggnaden artikuleras av vita hörnkedjor, på södra fasaden en putsad balkong uppburen av konsoler. Sadeltaget är valmat och belagt med röda enkupiga tegelpannor och har en putsad och en murad skorsten. Under takfoten mot fasaden en vit avtrappad kransgesims. Fönstren är vita och främst av korspostmodell med framspringande omfattningar. Huvudentré mot Döbeliusvägen med artikulerad portal med takpanneförsedd kornisch, helgjuten trappa med klotförsedda sidomurar. Huset var ursprungligen ett tvåfamiljshus, kalkkrappat, fönstren var vit- och brunmålade, dörromfattningar och hörnkedjor gulmålade. På tomten finns även ett mindre uthus.

Läkaren 3, Döbeliusvägen 14

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: A. Arvidsson
Byggmästare: Gottfrid Nilsson
Byggherre: Byggnadssnickaren Gottfrid Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och inredd källare, gult putsade fasader på en rosa avsatt sockel. Sadeltag med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten, mot fasaden en avtrappad takfotsgesims. Vita mittpostfönster. Byggnaden artikuleras av framspringande hörnkedjor i samma färg som fasaden. Huvudentré på gaveln mot Döbeliusvägen i en vit modern farstukvist med vita snickerier. Entré på långsida mot öst med takpannelagd kornisch och sidomfattningar. På södra gaveln ett falskt burspråk med balkong. 1976 putsades huset om och entrén på östra långsidan togs upp. På tomten står även en carport från 1973 samt ett panelklätt förråd.

Läkaren 4, Döbeliusvägen 16 / Borgaregatan

Byggnadsår: 1933
Arkitekt: Oscar Persson
Byggmästare: Emanuel Ebbesson
Byggherre: Byggmästaren, Emanuel Ebbesson
Funktion: Enfamiljsbostad

Tvåvåningshus med vind och källare, murat med mörkt rödbrunt tegel i blixtmunkförband på en grå avsatt puts-

sockel. Valmat lågt sadeltak med röda tvåkupiga takpannor. Helfönstren är bruna med lös mittpost, raka valv och utkragade fönsterbänkar. Huvudentrén vetter mot öst med enkel balkong över sig. På tomten finns även en panelklädd carport.

Läkaren 9, 12, Humlegårdsgatan 9

Byggnadsår: 1928
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Eventuellt Axel G Falkman
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Solborg"

Murad en- och en halvplansvilla i rött tegel på en svartmålad sockel. Sadeltag med svart takpanneimiterande plåt, murad skorsten, svart plåtklädd takkupa mot norr, murad takkupa mot söder. Vita tvärpostfönster med slag-na stickbågsvalv. I nordväst byggdes 1973-74 en panelklädd tillbyggnad. Huvudentrén är belägen i utbyggnad mot söder, med balkong ovanpå (från 1974). På tomten finns även ett äldre panelklätt gårdshus med skorsten. Gårdshuset lär ha varit bostad åt byggherren medan böningshuset byggdes. Även ett panelklätt garage finns på tomten.

Läkaren 13, Hövdingegatan 21 / Humlegårdsgatan

Byggnadsår: 1923
Arkitekt: Ola Anderson
Byggmästare: Axel G Falkman
Byggherre: Stadsvärderingsman Ernst Engert
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med mansardvåning, vind och källare. Teglet är rödbrunt, sockeln är ljusgrå avsatt. Det halvvalmade mansardtaget är lagt med röda enkupiga tegelpannor, har två putsade skorstenar, takkupa från 1935 klädda med brun plåt och mot fasaden en vit avtrappad takfotsgesims. Fönstren är vita och främst av korspostmodell, med slag-na stickbågsvalv. Huvudentrén belägen på norra gaveln under ett senare tillkommet kolonnuppburet skärmtak. På tomten finns även ett murat dubbelgarage som 1996 ersatte ett äldre.

Läkaren 14, Hövdingegatan 19

Byggnadsår: Troligen 1914
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Stationskarl Emil Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Putsad en- och en halv våningsbyggnad med källare på en d:o sockel med vit sockellist. Sadeltak med röda eternitplattor, två putsade skorstenar, vita kontursågade takfotsparrar. Vita korspost- och dubbla korspostfönster i blekgröna foder. Huvudentré på östra långsidan. I sydvästra hörnan mot gatan en inglasad vit träveranda. Huset var ursprungligen vitkalkat men ny puts lades på i början på 1960-talet. Eternitplattorna på taket är från 1983. På tomten finns även en delvist murad förrådsbyggnad med halvöppet uterum.

Läkaren 15, Hövdingegatan 17

Byggnadsår: 1915
Arkitekt: Snickaren Frans Andersson
Byggmästare: Snickaren Frans Andersson
Byggherre: Snickaren Frans Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad "Östanlid"

En- och en halv våningsbyggnad med källare, fasader av vit slät puts på en beige grovputsad avsatt sockel. Mansardtak med rödmålade eternitskivor, putsad skorsten. På västra långsidan en frontespis med balkong över en inglasad veranda. Fönstren är bruna av T-postmodell, segmentformad överbåge, gula putsomfattningar med markerade hörnfält. Huvudentré på norra gaveln med sido- och överljusfönster, gulputsad dörrumfattning. På tomten finns även ett putsat förråd med halvöppet uterum.

Läkaren 16, Hövdingegatan 15

Byggnadsår: 1916
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Willa Gröndahl"

Murad en- och en halv våningsbyggnad i rött tegel i kryssförband på en ljusgrå spritputssockel. Sadeltaket har röda enkupiga tegelpannor, två murade skorstenar, frontespisliknande takkupa mot öst klädd med plåt och en mindre panelklädd mot väst. Under västra frontespisen ett panelklätt uterum med balkong ovanpå. Fönstren är vita och främst av T-postmodell med slagna stickbågsvalv. På norra gaveln finns två entréer (huset var ursprungligen en tvåfamiljsbostad) med slagna stickbågsvalv. 1972 gjordes den västra verandan om, takkupan med fransk balkong sattes upp på baksidan och samtliga fönster och dörrar byttes ut. På tomten finns även ett panelklätt garage.

Läkaren 18, Borgaregatan 4a

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Nästan kvadratisk en- och en halv våningsbyggnad med källare i gul konstputs på en hög avsatt svart sockel. Valmat sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten, plåtklädda takkupor, mot fasaden en vit avtrappad kransgesims. Fönstren är vita av korspostmodell eller spröjsade mittpostfönster. Huvudentrén vetter mot Borgaregatan. Huset artikuleras av hörnkedjor i vit putsrustik. Fasaden var ursprungligen vit, 1934 inreddes vinden med en kokvrå, och 1946 byggdes ett putsat garage.

Läkaren 20, Döbeliusvägen 10 / Hövdingegatan

Byggnadsår: 1908
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Lantbrukaren Per Svensson
Funktion: Enfamiljsbostad "Valhalla"

Byggnaden på en och en halv våning med hög källarvåning och vind ligger på en svart hög avsatt sockel, gråvita putsade fasader. Sadeltak med röda plattfalsade tegelpannor, två murade skorstenar, plåtklädd takkupa mot söder, mot fasaden en avtrappad takfotsgesims. Fönstren är bruna av T-post- eller korspostmodell, delvis med segmentbågsformad överbåge och profilerade fönsterbänkar. Huvudentrén ligger i nordvästra hörnet mot trappornet.

Övrig bebyggelse:

Läkaren 6, Borgaregatan 6

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, ljusgult målade fasader, murade med tegel eller kalksandsten i kryssförband. Sockeln är avsatt och gråmålad. Halvvalmat mansardtak med svarta enkupiga betongpannor, murad skorsten, mot fasaden en avtrappad takfotsgesims i tegel. Vita fönster av olika modell med slagna stickbågsvalv. Huvudentré mot Borgaregatan med sidoljusfönster och skärmtaksförsedd enklare entré på norra gaveln. På södra gaveln en i senare tid panelklädd utbyggnad med balkong ovanpå.

Läkaren 8, Borgaregatan 8a

Byggnadsår: 1998-99
Arkitekt: Haaks arkitekturtride stenhuss
Byggmästare: Ramlösa Bygg AB
Byggherre: Monica och Ulf Lövander
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vita slätputsade fasader på en låg indragen sockel. Sadeltaket är lagt med röda enkupiga tegelpannor, mot öster med två vita zinkplåtsklädda rundade takkuper och mot väst med en större rak takkupa. Fönstren är vita av mittpostmodell och försedda med spröjs. Huvudentré belägen i framskjutet mittparti mot öster, vit parspegeldörr med överljusfönster. På baksidan en utbyggnad med balkong. I byggnadens nordvästra hörn ett garage sammanbyggt med boningshuset i samma utförande, mot norr med glasbetongfönster.

Läkaren 10, Borgaregatan 8b

Byggnadsår: 1918
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, på en brunröd avsatt putssockel, blekt rosa putsade fasader. Mansardtak med svart takpanneimiterande plåt, svart plåtklädd skorsten, takfönster på långsidorna samt en avtrappad vit takfotsgesims. Fönstren är vita och av hel- eller korspostmodell. Huvudentré mitt på östra långsidan mot Borgaregatan med sidoljusfönster och skärmtak, även en enklare entré på norra gaveln. På södra gaveln ett putsat uterum och balkong ovanpå som 1937 ersatte en befintlig träveranda. Fasaderna var ursprungligen inte putsade utan murade med Båstadtegel.

Läkaren 17, Borgaregatan 2

Byggnadsår: 1984
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Rolf Tublén, Åstorps Byggnads AB
Byggherre: Hans och Gunhild Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med murade och vitmålad fasader, på en låg något indragen cementputssockel. Panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, plåtklädd skorsten, takfönster och en halvt indragen takkupa mot söder med balkong. Helfönstren är vita med fuskpröjs. Huvudentré på långsi-

dan mot norr, enklare entré även på östra gaveln mot Borgaregatan. På tomten finns även ett litet panelklätt uthus.

Läkaren 19, Borgaregatan 4b

Byggnadsår: 1986
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Krüger
Byggherre: Claes och Ann Margret Andersson.
Funktion: Enfamiljsbostad

Indragen envåningsbyggnad på tomt bakom Läkaren 18, fasader klädda med vit lockpanel med svarta knutar. Valmat sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Helfönstren är svarta och har en svart brädomfattning, huvudentré på södra långsidan likaså. Huset vilar på en låg, gråmålad och indragen sockel. På södra fasaden finns även ett falskt burspråk, på östra gaveln är en carport tillbyggd.

Läkaren 21, Hövdingegatan 13

Byggnadsår: 1988
Arkitekt: AB Sjö Dahlshus, Timmersdala
Byggmästare: Bernt Wall
Byggherre: Gerhard Kucer
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med mexisten, panelklätt gavelröste. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, svart plåtklädd skorsten och större panelklädd takkupa mot söder. Helfönstren är mörkbrunt målade, med fuskpröjs. Sockeln är svartmålad och putsad ut i murlivet. Huvudentré är vänd mot norr. På norra sidan i ena hörnet är ett panelklätt garage med förråd tillbyggt.

Mamsellen

På tomten för kvarteret fanns en stor patriciervilla med flygelbyggnader, uppförd åt skofabriksdirektören Ankjær. Villan byggdes 1923 och ritades av Mauritz S:son Claes och fungerade som direktörsvilla fram till andra världskriget, då försvaret med officerare och vaktposter tog över villan. Efter kriget beboddes villan av polska och danska flyktingarbetare som arbetade på gummifabriken men i början på 1960-talet iordningställdes den som direktörsvilla igen, bara för att rivas 1967 och lämna plats åt nuvarande radhusbebyggelse. Radhusen som ritades av arkitektkontoret Arton är i sin åter-

hållsamhet tidstypiska för det sena 60-talet. Karaktärska-pande för denna bebyggelse är den spartanska men ge-digna form- och materialbehandlingen, byggnadernas markkontakt genom avsaknad av sockel och plantaken som håller tillbaka byggnadernas siluett i terrängen. Också de avrundade formerna på planteringarna ingår som en medveten del av gestaltningen och ingår därför i klassificeringen.

Detaljplanen för Mamsellen är från 1974 och medger radhusbebyggelse i ett plan.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

**Mamsellen 1-20, 21, Samuelsgatan 22-42 /
Dannfeltsgatan 1-15 / Bendzgatan**

Byggnadsår: 1967

Arkitekt: Arton

Byggmästare: Göran Bengtsson Byggnads AB, Råå

Byggherre: Aktiebolaget Profab, Råå

Funktion: Radhusbebyggelse

Envånings radhusbebyggelse i suterräng mot söder, murade i brunrött tegel i vilt förband, partier på långsidorna av grön panel på förvandring. Plantak belagda med asfaltapp, blå helfönster med blå panelbröstning. Huvudentréerna är belägna djupt indragna under övervåning eller skärmtak, försedda med sidoljusfönster. Trädgårdarnas avrundade avgränsningar ingår även i klassificeringen.



Kvarteret Mamsellen

Menuetten

Kvarteret består av en fastighet, behandlingshemmet Lyckebo som ursprungligen byggdes som privatbostad åt ingenjör Westerström, anställd vid järnvägen. Efter dennes död på 1910-talet togs huset över för vård av nervsvaga kvinnor. Till vårdhemmet hörde också personalbostaden Villa Nyhem på samma tomt men på andra sidan bäcken, också det ursprungligen en privatbostad tillhörig ingenjör Westerström. Motsvarande sjukhem för män – Oscarsberg – fanns en bit upp ovanför backen ungefär där tillfarten till nuvarande motorledsrondell nu ligger, en byggnad som ursprungligen inhytte personalbostäder för arbetarna vid skofabriken. Oscarsberg revs 1965 när anslutningen till den nya motorleden skulle dras fram. Lyckebo var sjukhem för nervsjuka fram till 1963 då verksamheten ändrades till inackorderingshem för alkoholskadade. Personalbostaden Villa Nyhem tjänstgjorde som läkar- och personalbostad ända fram till 1989 då den revs.

Detaljplanen för Menuetten är från 1974 och medger användning av bebyggelse för allmänna ändamål.



Kvarteret Menuetten

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Menuetten 1, Svanhallsgatan 37

Byggnadsår: Ursprungliga delen troligen 1890-tal, ombyggnad på 1910-20-tal
Arkitekt: Ursprungliga okänd, ombyggnad troligen Ola Anderson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Ingenjör Westerström, ombyggnad av "Direktionen för Malmöhusläns provisoriska sinnessjukhus i Ramlösa"
Funktion: Behandlingshem "Lyckebo"

Byggnaden är på en och en halv våning med vind och källare, vilar på en hög grå avsatt putssockel och har vita putsade fasader. Sadelstak lagt med svart asfaltpapp,

två murade skorstenar och en plåtklädd takkupa mot norr, mot fasaden en avtrappad takfotsgesims. På södra sidan en frontespis framför ett falskt burspråk med balkong ovanpå, dessutom mindre utbyggnader på båda gavlarna. Huvudentrén med överljusfönster är belägen på den västra gaveln i utbyggnad med balkong ovanpå. Fönstren är vita och främst av T-postmodell.

1924 byggdes trapphus- och balkongtillbyggnaden på västra gaveln och 1948 sattes en ny skorsten upp. 1954 putsades fasaderna i vit ädelputs och skiffertaket lades om med asfaltpapp. På tomten finns även ett skyddsrum i obehandlad betong, delvis nersänkt i backen som tillkom 1940.

Ministern

Kvarter med tre prefabricerade BPA-villor som tillsammans med kvarteren Ambassadören och Diplomaten utgör ett enhetligt område. Se beskrivning under kvarteret Ambassadören.

Detaljplan för de tre kvarteren upprättades 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Övrig bebyggelse inom kvarteret:

Ministern 1-3, Medevigatan 15-19

Byggnadsår: 1975
Arkitekt: BPA Byggproduktion AB, Malmö
Byggmästare: BPA Byggproduktion AB, Malmö
Byggherre: BPA Byggproduktion AB, Malmö
Funktion: Enfamiljshus

En- och en halv våningsbyggnader med fasader murade med brunflammat tegel i löpförband, gavelrösten med indragna balkonger eller klädda med gul lockpanel. Sadelstaken är lagda med röda tvåkupiga betongpannor. Helfönstren är brunsvarta och huvudentréerna är förlagda på byggnadernas långsidor med sidoljusfönster. På respektive tomt finns även ett garage klätt med brun lockpanel.

Musikanten

Väster om Ramlösa brunnspark låg Ramlösa Brunnsträdgårdsmästeri. Gården med trädgårdsmästarbostad hade anor från 1806 och låg i nuvarande kvarteret Dansören. Marken söder om gården och gamla Hästhagsvägen (nuvarande Brunnshallén) hade en planerad kvartersindelning med tillhörande gatusträckningar på 1940-talet som aldrig genomfördes, istället var den mest vildbevuxen. Kvarteret Musikanten började bebyggas i slutet på 1970-talet, då hade marken köpts in från Ramlösa brunn för att bli en del av en planerad servicestad. Konsortiet drog efter protester ner på planerna och av de ursprungliga idéerna med hotell, konferens-, kontors- och butikslokaler i en centrumbebyggelse och en radhusbebyggelse väster om parken togs alla centrumplaner bort och endast radhusbebyggelsen vidareutvecklades. Från

början planerades omkring femhundra lägenheter i trevåningslängor men antalet bantades ner till omkring trehundra, våningshöjden sänktes till tvåvåningsbebyggelse och den enhetligt upprepade bebyggelsen övergavs för en variation i både fasadmaterial och plan. Den symmetriska planen med en central mittaxel anknyter till brunnsparkens allégångar och valet av delvist panelklädda fasader i gult, samt omsorg om detaljer som mönstermurningar är idag kvalitéer som lyfter Musikanten över ett vanligt radhusområde.

Detaljplanen för Musikanten är från 1983 och medger olika sorters bebyggelse; bostad och radhus i två plan samt bostad, handel och bostadskompletterande ändamål i upp till fem plan.



Kvarteret Musikanten 83



Östra delen av Musikanten 83

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Musikanten 83, Brunnsallén/Porlagången/von Platens allé/Ask-Upmarks allé/Hårlemans allé/Petréns allé

Byggnadsår: 1983-89

Arkitekt: Ulf Roos Arkitektkontor, Landskrona

Byggmästare: ABV/Byggpaul AB

Byggherre: HSB Nordvästra Skåne

Funktion: Radhus samt samlingslokaler

Varierad radhusbebyggelse på en och en halv till två våningar, murade bottenvåningar i gulflammit tegel och ovanvåningar i stående och liggande gul panel, vita knutar och ramverk. Sadeltaken är lagda med bruna tvåkupiga betongpannor och i en del gavelrösten vita snickeridetalljer. Fönstren är vita av tvärpost- eller helfönstermodell, med vita brädomfattningar i panelfälten, på gavlarna i form av burspråk. Huvudentréer i utskjutande små panelklädda grovförstugor, på tegellängorna utan förstugor men med viss mönstermurning runt dörröppningarna. Runt lägenheterna på trädgårdssidorna finns gula locklistpanelade plank och mindre förrådsbyggnader i samma utförande.

Musikanten 83, Hårlemans allé

Byggnadsår: 1986-89

Arkitekt: Ulf Roos Arkitektkontor, Landskrona

Byggmästare: Byggpaul AB

Byggherre: HSB Nordvästra Skåne

Funktion: Radhus, samlingslokaler och skola

Tre terrassbyggnader i fem och sex våningar samt tre lägre längor närmast terrasshusen. Längorna motsvarar bebyggelsen i övriga Musikanten 83. Terrasshusen är klädda med gula emaljerade fibercementskivor i vita ramverk och rött minnesbergtegel på frontsidorna, på gavlarna gulbeige tegel samt gul spontad panel och vita knutar. Sadeltaken är lagda med bruna tvåkupiga betongpannor. Fönstren är vita av mittpost- eller helfönstermodell, delvist med spröjs, och med vita brädomfattningar på huvudfasaden. Huvudfasaden präglas även av stora balkonger i obehandlad betong. Entréerna utgörs av vita aluminiumdörrar under enkla skärmtak, delvist med spaljéer framför som är gemensamma med cykelskjul.

Musikanten 84, Folke Bernadottes väg 36

Byggnadsår: 1986

Arkitekt: Ulf Roos Arkitektkontor

Byggmästare: Sigvard Larsson

Byggherre: Orient Livs

Funktion: ICA Livsmedelsaffär

Enplansbyggnad med säteritaksliknande, inredd takvåning. Fasaderna är klädda med gul stående lockpanel och liggande spontad panel med vita knutar, lisener och ramverk. Taket är lagt med brunröda tvåkupiga betongpannor. Vita små helfönster ordnade tre och tre i säteritaksdelen, annars stora spröjsade på huvudgaveln där huvudentrén även är belägen under ett skärmtak.

Övrig bebyggelse:

Musikanten 1-14, 15, Brunnsallén 5-31 / Folke Bernadottes väg

Byggnadsår: 1978
Arkitekt: FFNS, Stockholm
Byggmästare: John Mattson Byggnads AB
Byggherre: John Mattson Byggnads AB
Funktion: Radhus

Tvåvåningsradhus med murade fasader i brunrött tegel i vilt förband, gavelrösten klädda med vit lockpanel. Sadel-tak lagda med bruna tvåkupiga betongpannor, svarta plåtklädda skorstenar. Svarta helfönster. Entréerna vetter mot öst under utdraget takfall från förrådsbyggnad. På västra sidan vita panelklädda balkonger med altaner under.

Musikanten 16-49, Folke Bernadottes väg 301-367

Byggnadsår: 1978-80
Arkitekt: FFNS, Stockholm
Byggmästare: John Mattson Byggnads AB
Byggherre: John Mattson Byggnads AB
Funktion: Radhus

Musikanten 50-82, Folke Bernadottes väg 369-425

Byggnadsår: 1978-80
Arkitekt: Blasberg & Jais-Nielsen arkitektkontor
Byggmästare: SIAB
Byggherre: SIAB
Funktion: Radhus

Musikanten 16-82 består av murade tvåvåningslängor i två olika utföranden; dels helt murade med gulflammit tegel, dels med långsidornas ovanvåningar klädda med gulbeige stående och liggande panel. Sadeltaken är lagda med tvåkupiga bruna betongpannor. Fönstren är vita av mittpost- eller helfönstermodell med spröjs och vita träfält ovanför. Entréer under utdraget takfall. Gula träbalkonger på trädgårdssidan.

Odalmannen

Kvarteret Odalmannen i inventeringsområdets norra hörn togs tidigare i anspråk av ett trädgårdsmästeri. Kvarterets utsträckning ändrades i slutet på 1960-talet då kvarteret Skåningen begränsades till nuvarande två fastigheter och resterande övergick till Odalmannen. De båda dåvarande tvärgatorna Lovéngatan och Hyllengrengsgatan inordnades då istället som en del av Lind-

forsgatan. Omändringen skedde i samband med den 60-talsbebyggelse som än idag präglar kvarteret, inte utan att ha tillfört det vissa kvalitéer.

Detaljplanen för Odalmannen är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan, undantaget den grönyta väster om Odalmannen 9 som är avsatt för park eller plantering.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Odalmannen 6, Bondegatan 34

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Fröken Cecilia Hansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med källare och vind, gult putsade fasader med breda hörnlisener i samma puts. Sockeln är grå, spritputsad och avsatt. Mansardtak med svängd takprofil, belagd med röda enkupiga tegelpannor, två gulputsade skorstenar, på östra långsidan en takkupa klädd med brunröd plåt och på västra en frontespis med balkong. Mot fasaden en profilerad takfotsge-sims. Fönstren är av korspostmodell, rödbruna och har hålkälsprofilerade omfattningar med framspringande slutstenar över och indragna fält under fönstren. Huvudentrén ligger på norra gaveln i en liten farstukvist i röd-



Odalmannen 6

brun timmerkonstruktion. På södra gaveln ligger en putsad utbyggnad med balkong ovanpå. På tomten finns även ett putsat uthus som ursprungligen var ett garage från 1939.

Byggnaden är en karaktärsbyggnad på flera sätt. Tidstypiska kvalitéer är bl a den kompakta byggnadsvolymen, takets form och material, putsartikuleringar kring fönstren och under takfoten. Grästensmuren längs Bondegatan bidrar dessutom till den ursprungliga prägeln och ingår därför även i klassificeringen.

Övrig bebyggelse:

Odalmannen 1, Lindforsgatan 21

Byggnadsår: 1967
Arkitekt: Hultfredshus
Byggmästare: Knut Nilsson, Bårslöv
Byggherre: Representant Rolf Niklasson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med suterrängvåning mot väst, fasader klädda med vit släthuggen mexisten ovanpå en betongputssockel. Pulpettak med svart fjällpanelssarg och murad skorsten. Helfönstren är svarta och delvis med svart fjällpanelsbröstning. Huvudentrén på östra långsidan är indragen med sidoljusfönster. Södra delen består av ett dubbelgarage med front av svart panel.

Odalmannen 2, Lindforsgatan 23

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: Oswald Harring
Byggmästare: Ingenjör Sven Schön
Byggherre: Sjöingenjör Bo Brogren
Funktion: Enfamiljsbostad

Vinkelbyggnad i en våning med vind och källare. Fasaderna är delvist klädda med rött hålkälstegel och delvist med vit släthuggen mexisten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor, en murad skorsten och två kopparklädda mindre skorstenar. Bruna helfönster. Huvudentré på östra långsidan med sidoljusfönster, under ett skärmtak gemensamt med garage.

Odalmannen 3, Lindforsgatan 33

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: Sören Nielsen
Byggmästare: Sven Petersson
Byggherre: Byggnadsingenjör Sven Petersson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad bestående av två byggnadskroppar förbundna med varandra. Fasaderna består av brunrött flammigt tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Svarta helfönster. Huvudentrén på östra gaveln i respektive bygg-

nad. Indragen balkong i västra gaveln på norra byggnaden. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

Odalmannen 4, Lindforsgatan 35

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: LB-Hus
Byggmästare: Sven-Erik Jönsson, Viken
Byggherre: Försäljningsingenjör Lars Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind, fasader klädda med vita siporexplattor och på gavlarna med brunrött tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak täckt med svart korrugerad eternit, svart plåtklädd skorsten. Vita helfönster med svart fjällpanelsbröstning eller svarta fönsterluckor. Huvudentré på norra långsidan med sidoljusfönster. Till huset hör en tillbyggnad klädd med vita siporexplattor. På tomten finns även ett fristående panelklätt garage med förråd och veranda.

Odalmannen 5, Lindforsgatan 37

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: AB Fogelfors bruk
Byggmästare: Bengt Fogelberg
Byggherre: Fru Ingegerd Ipsa
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med källare och vind, fasader murade med rött tegel, panelklädda gavelrösten, därunder ett indraget fält med vit liggande panel runt hela huset. Helfönstren är vita och på långsidorna med svarta panelbröstningar. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster. Hög putssockel. På södra långsidan en altan. På tomten finns även ett murat garage i mexisten.

Odalmannen 8, Bondegatan 32 / Lindforsgatan

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Nässjöhus/Norrandshus, Nässjö
Byggmästare: Göran Hag
Byggherre: Lars Erik Nilsson och Christina Hamilton
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med fasader klädda med gul stående lockpanel, liggande d:o på gavelröstena. Hörnorna artikuleras med vita knutar. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor och svart plåtklädd skorsten, på västra långsidan en delvist indragen takkupa. Svarta helfönster med vita omfattningar. Huvudentré mot väst med sidoljusfönster, enklare entré på norra gaveln. På södra gaveln finns en altan. På tomten finns även en carport.

Odalmannen 9, Lindforsgatan 41

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Nässjöhus/Norrlandshus, Nässjö
Byggmästare: Göran Hag
Byggherre: Göran och Ingrid Högberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med gul stående lockpanel med vita knutar, södra gavelröset är nästan helt uppglasat medan norra är klätt med lig-gande gul panel. Sadeltaget är täckt med svarta tvåku-piga betongpannor och har en svart plåtklädd skorsten, på västra långsidan en delvis indragen takkupa. De svar-ta helfönstren har vita omfattningar. Huvudentré mot öst samt en enklare på norra gaveln. Ljusgrå betongputsock-el. På tomten finns även ett mindre panelklätt förråd.

Posthornet

Ursprungligen tillhörande Raus by, avstyckades kvarte-ret Posthornet 1900. Det skulle dock dröja långt efter in-korporeringen med Helsingborg 1918 tills tomterna be-byggdes – i stort sett under en femårsperiod i början av 1930-talet. Kvarteret var ett av flera med postanknutna namn väster om Wallisgatan; Postsäcken, Stämpeln, Pos-tiljonen, Frimärket m fl. De västra kvarteren revs i sam-

band med motorledsbygget i slutet på 1960-talet och kvar lämnades endast Posthornet, Kusken och Diligen-sen. Efter 1930-talet dröjde det till 1970- och 80-talet då de sista tomterna bebyggdes.

Detaljplanen för kvarteret är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Posthornet 4, Wallisgatan 82

Byggnadsår: 1931
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Kontorsbiträde Einar Gärdby
Funktion: Enfamiljsbostad

Ursprungligen en tvåfamiljsvilla murad i helsingborgste-gel, en våning med mansardvåning, källare och vind. Grå avsatt sockel. Valmat mansardtak med röda tegel-pannor, murad skorsten och avtrappad takfot. Mot Wallisgatan ett frontespisliknande parti och på baksidan en utbyggnad med balkong. Fönstren är vita med mitt-post eller vertikalpost med spröjs och rakt slagna valv. Mot Wallisgatan två entréer med överljusfönster på var sin sida om mittpartiet. 1951 ändrades byggnaden från en tvåfamiljsbostad till enfamiljsbostad. På tomten finns även en garagebox från 1963 som 1993 byggdes till med ett uterum.

Posthornet 5, Wallisgatan 84

Byggnadsår: 1932
Arkitekt: Z Björkquist
Byggmästare: Olof Börjesson
Byggherre: Byggmästaren Olof Börjesson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, murade fasader med rött tegel på en grön avsatt puts-sockel. Mansardtak lagt med röda tegelpannor, bryts på västra långsidan av en frontespis med balkong över ett falskt burspråk och på östra sidan av ett mindre kring-murat fönsterparti. Vita mittpostfönster med spröjs och svagt slagna stickbågsvalv över fönster- och dörröpp-



Posthornet 4

ningar. Huvudentré på norra gaveln. På tomten finns även en carport för två bilar.

Posthornet 8, Dunkärrsgatan 23

Byggnadsår: 1933
Arkitekt: Martin Pettersson.
Byggmästare: Murarmästare Wilhelm Andersson
Byggherre: Lantbrukaren Artur Troedsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, murade fasader i helsingborgstegel i kryssförband. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten, avtrappad takfotsgesims. Fönstren är vita med mittpost, spröjs och rakt slagna valv. Sockeln är vit, slät och avsatt. Huvudentrén mot norr ligger i en 1951 uppmurad grovfärstu som ersatte en ursprunglig träfärstu. På tomten finns även ett garage klätt med eternit, ett panelklätt förråd och ett skjul.

Posthornet 11, Dunkärrsgatan 17

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: J Billberg
Byggmästare: Kudem & Nilsson, Bårslöv
Byggherre: Einar Gärdeby
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, fasader av helsingborgstegel i munkförband och grönmålad avsatt putssockel. Sadeltak lagt med svartmålad eternitplattor, murad skorsten och en avtrappad takfotsgesims. Över södra fasaden en hög frontespis. Fönstren är vita och främst av mittpostmodell med rakt slagna valv. Huvudentré belägen i utbyggd grovfärstu på södra fasaden. På västra gaveln ett falskt burspråk. 1954 tillkom den murade grovfärstun på södra fasaden samtidigt som ett garage uppfördes. Det murade garaget är nu tillbyggt med en carport. Enligt ursprungliga byggnadsbeskrivningen skulle huset varit grovt stänkputsat från början.

Posthornet 14, Dunkärrsgatan 11 / Korsgatan

Byggnadsår: 1939
Arkitekt: J M M:son-Bomér
Byggmästare: Knut Larsson
Byggherre: Verkstadsarbetaren Sven Uno Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, murade fasader i rött tegel. Slätputsad murlivssockel. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten, avtrappad takfotsgesims. På östra takfallet en mindre takkupa och på östra takfallet en murad frontespis. Fönstren är vita av mittpost- eller vertikalpostmodell. På

västra fasaden ett murat falskt burspråk med balkong ovanpå, framför frontespisen. Huvudentré på norra gaveln. Garagenedfart till källarplan från västra långsidan.

Övrig bebyggelse:

Posthornet 1, Wallisgatan 76 / Korsgatan

Byggnadsår: 1972
Arkitekt: LB-Hus, Bromölla
Byggmästare: Sven Svensson
Byggherre: Gunnar Carlsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader murade med mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadeltak lagt med grå korrugerad eternit med plåtklädd skorsten. Helfönstren är bruna på bottenvåningen och vita i gavelröstena. Sockeln är en gråmålad slät murlivssockel. Huvudentré mot öst med sidoljusfönster. På tomten finns även en carport.

Posthornet 2, Wallisgatan 78

Byggnadsår: 1985
Arkitekt: Myresjöhus
Byggmästare: Stellan Björklund
Byggherre: Klas och Pia Ernegard
Funktion: Enfamiljsbostad

En våningsbyggnad med vind, fasader klädda med vit stående lockpanel med svarta knutar på låg indragen sockel. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Helfönstren är svarta med svarta brädomfattningar. Huvudentré på norra långsidan med sidoljusfönster och svart omfattning. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

Posthornet 3, Wallisgatan 80

Byggnadsår: Okänt
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, rödbrunt tegel. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten, panelklädd takkupa mot öst och en mindre mot väst. Under takfoten en avtrappad takfotsgesims och ett mönstermurat band runt hela huset. Bruna vertikalljusfönster med två-tre lufter, mot Wallisgatan med fönsterluckor. Sockeln är putsad i murlivet. Huvudentré belägen på södra gaveln i en rödbrun delvist panelklädd farstuvist, därovan en panelklädd balkong. På västra långsidan ett tillbyggt uterum. På tomten finns även en carport.

Posthornet 6, Wallisgatan 86

Byggnadsår: 1945
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Fru Anna Svensson
Funktion: Förrådsskjul

Förrådsbyggnad i ett plan, väggar klädda med brun lockpanel på en gjuten obehandlad sockel. Sadel-tak med svarta schingelplattor. Byggnaden har bruna helfönster med bruna omfattningar samt en enkel dörr.

Posthornet 9, Dunkärrsgatan 21

Byggnadsår: 1986
Arkitekt: Nordiska Trähus i Vrigstad AB
Byggmästare: Sven Andersson, Karl Karlsson
Byggherre: Kerstin och Kent Olsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Enplansbyggnad med vind på en låg indragen betongsockel, fasader klädda med vit stående lockpanel. Sadel-tak med svarta tvåkupiga betongpannor. Vita helfönster med brädomfattningar. Huvudentré belägen på östra långsidan med vit omfattning, en likadan finns på norra gaveln. På tomten finns även ett halvt nedsänkt äldre panelklätt garage samt en verkstad "V.V. Hushållsmaskiner & Service", klädd i vit panel.

Posthornet 10, Dunkärrsgatan 19

Byggnadsår: 1935
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Olof Börjesson
Byggherre: Förman Carl M Larsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind på en brunmålad avsatt sockel, murade fasader med gulbrunt flamtegel. Sadel-tak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten och en plåtklädd takkupa mot väst. Vita helfönster med rakt slagna valv. Huvudentré mot väst bredvid ett falskt burspråk. På norra gaveln ett panelklätt uterum och på södra gaveln en enkel balkong. Huset har ursprungligen varit putsat och verandan på norra gaveln är tillkommen senare.

Posthornet 12, Dunkärrsgatan 15

Byggnadsår: 1935
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Olof Börjesson
Byggherre: Järnvägstjänsteman Einar Gärdby
Funktion: Enfamiljsbostad

Två våningsbyggnad med källare, vita slätputsade fasader, svart murlivssockel. Valmat flackt sadeltak med

röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten. Fönstren är svarta av vertikalpostmodell. Huvudentré på norra kortsidan i utbyggnad med balkong ovanpå. På västra långsidan en utbyggnad i ett plan med balkong ovanpå, där- under garage med nedfart. På tomten finns även en dubbel carport från 1978 samt ett litet panelklätt uthus. Byggnaden var ursprungligen ett enplanshus med valmat sadeltak och huvudentré mitt på västra fasaden. 1937 byggdes huset på och inreddes till tvåfamiljsbostad och 1951 byggdes framför huvudentrén nuvarande utbyggnad med balkong och altan och garage undertill.

Posthornet 13, Dunkärrsgatan 13

Byggnadsår: 1935
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Olof Börjesson
Byggherre: Byggnadsarbetaren Arvid Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind med murade fasader av rött tegel. Svart murlivssockel. Sadel-tak med röda enkupiga tegelpannor och murad skorsten. Fönstren är främst vita av mittpostmodell. Huvudentré med framspringande tegelomfattning och murad kornisch på västra långsidan. På södra gaveln en enkel balkong. 1971 gjordes vissa mindre ändringsarbeten på huset.

Posthornet 15, Wallisgatan 88

Byggnadsår: 1989
Arkitekt: Nordiska Trähus i Vrigstad AB
Byggmästare: Bo Svensson, Gösta Sterner och Per Hy-lén
Byggherre: Istvan och Elisabet Gilice
Funktion: Enfamiljsbostad samt skrädderi "Sam-metskrädderi"

Enplansbyggnad med suterrängvåning mot väst. Fasa- derna är murade med rödflammigt tegel, sockeln är vit och något indragen. Valmat sadeltak med tvåkupiga svarta betongpannor. Helfönstren är vita. Huvudentré mot öster med sidoljusfönster. På västra fasaden en lång balkong samt ett vitt panelklätt burspråk. På tomten finns även en carport med förråd i vit lockpanel.

Posthornet 16, Wallisgatan 90

Byggnadsår: Omkring 1929
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggherren, Roslund
Byggherre: Hanna och Herbert Roslund
Funktion: Enfamiljsbostad

Oregelbunden, en- och en halv våningsbyggnad med käl- lare, fasader klädda med rödmålade eternitplattor, därtill

vita knutar. Delvist svartmålad betongsockel med vit sockellist. Sadeltak med rödbruna schingelplattor, murad skorsten. Fönstren är vita av olika modell. Huvudentré på södra långsidan under takfall. På västra gaveln ett utbyggt uterum med plantak, likaså utbyggnad på norra sidan. På tomten finns även en panelklädd garagebox tillbyggt med ett inglasat uterum.

Professorn

Kvarteret Professorn tillhörde också Hilma Unmans stora ägor norr och öster om Ekebacken, hela området avstyckades 1904 och tomterna ställdes ut till försäljning. Själv bodde familjen Unman sommartid på Gamlegård (kv Doktorn) och vintertid i Stockholm. Försäljningen gick trögt i början och det äldsta hus som finns i kvarteret Professorn uppfördes 1910. De tidigaste och mest

påkostade byggnaderna uppfördes därefter under 10- och 20-talet längs Döbeliusvägen. Det var först med början av 1960-talet som de sista tomterna bebyggdes och från och med 80-talet har fler tomter bildats genom avstyckningar. Detaljplanen är från 1968 och medger fristående bebyggelse för bostadsändamål i två plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Professorn 7, Döbeliusvägen 3 / Bondegatan

Byggnadsår: 1923
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Sjökapten Knut Nyborg
Funktion: Enfamiljsbostad

Tvåvåningsbyggnad med förhöjd källarvåning och vind, gulmålade putsfasader och beige spritputssockel. Taket är valmat av säteriliknande konstruktion med röda plattfalsade tegelpannor, brun plåtklädd takkupa mot söder. Fönstren är bruna och småspröjsade av olika modeller. Putsade burspråk på södra fasaden. Huvudentré på baksidan med källarnedgång undertill. På södra fasaden en delvis nedsänkt entré till källarplanet. I nordöstra hörnet en putsad tillbyggnad i ett plan med flackt sadeltak med garageport mot söder.

Byggnaden var ursprungligen gulmålad och hade panelade burspråk (nu putsade). I sockelvåningen fanns under flera år ett väffelbageri. Mindre tillbyggnader på norra sidan och östra gaveln gjordes på 1920- och 30-talet som bl a fungerade som mjölkbutik. 1985 gjordes tillbyggnaden om till garage.

Genom såväl storlek, takform och läge är byggnaden en karaktärsbyggnad där de viktigaste kvalitéerna som motiverar klassificeringen utgörs av takkonstruktionen, de tidstypiska småspröjsade fönstren, burspråk samt den intakta sammanhållna byggnadsvolymen.

Professorn 8, Bondegatan 43

Byggnadsår: 1923
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Sjökapten Knut Nyborg
Funktion: Enfamiljsbostad "Ekbo"



Professorn 7

Tvåvåningsbyggnad, med vind och källare efter samma utförande som Professorn 7. Vita och slätt putsade fasader. Valmad säteritaksliknande takform med djupröda plattfalsade tegelpannor, murad skorsten i brunrött tegel, plåtklädd takkupa åt väster. Säteritaksvåningen mellan takfallen inramas av röd panel runt vita putsfält. Fönstren är vita och småspröjsade av mittpost- eller vertikalpostmodell, gråmålade omfattningar i putsen. Huvudentré på södra kortsidan med halvpelarruppburen kornisch i grå puts. Murlivssockel i grå puts. På norra kortsidan ett garage från 1955 som putsades 1980.

Byggnaden är något mindre än Professorn 7 men har samma kvalitéer som denna, främst i form av takform, småspröjsade fönster och byggnadsvolym. Klassificeringen omfattar inte garaget.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Professorn 4, Döbeliusvägen 9 / Hövdingegatan

Byggnadsår: Före 1920
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Solgården"

En- och en halv våningsbyggnad murad med ljusgrå kalksandsten i kryssförband, på en gråmålad och avsatt putssockel, källare därtill. Murverket artikuleras av rombiska mönstermurningar i ljusröd kalksandsten. Mot Döbeliusvägen vänder sig två tvärställda gavlar, den östra med ett falskt burspråk. Sadelstak med svarta tvåkupiga betongpannor och svarta plåtklädda takkupor. Fönstren är bruna och främst av korspostmodell, med slagna stickbågsvalv av ljusröd kalksandsten. Huvudentrén belägen mitt på södra fasaden mellan gavlarna i ett 1980 utbyggt (med vit mexisten) entréparti under ett kolonnuppburet skärmtak. På baksidan gjordes på ena flygel 1925 en tillbyggnad mot norr och 1980 anlades altanplats därbredvid. På tomten står även ett panelklätt garage.



Professorn 4

Professorn 5, Döbeliusvägen 7

Byggnadsår: 1911
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Haga"

En- och en halv våningsbyggnad med källare, ljusgrått putsade fasader på en blekrosa målad murlivssockel. Framspringande hörnlisener och våningsband. Mansardtak med röda tvåkupiga betongpannor, två svarta plåtklädda skorstenar, på södra långsidan en frontespis med en vit träveranda framför sig med balkong ovanpå. Ljusgrå fönster av främst korspostmodell med framspringande raka omfattningar. Huvudentré på västra kortsidan

med framspringande omfattning. På baksidan en 1994 tillbyggd veranda. 1979 togs nya fönster upp på baksidan och på kortsidorna. På tomten finns även ett panelklätt gårdshus.



Professorn 5

Professorn 13, 18, 19, Bondegatan 37 / Hultbergsgatan

Byggnadsår: 1930
Arkitekt: Ragnar af Malmberg
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Trädgårdsmästare Olof Gustafsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind på en ljusgrå spritputssockel. Fasader klädda med liggande senapsgul spontad panel, därtill röda knutar. Sadelstak lagt med röda enkupiga tegelpannor, två grå putsade skorstenar. Fönstren är vita med mittpost, småspröjs, vita omfattningar och gröna fönsterluckor. Huvudentrén på norra långsidan i profilerad omfattning. På södra långsidan en i senare tid förstörd och inglasad veranda. I tomtens nordöstra hörna finns även ett panelklätt f d hönshus.

Professorn 22, Döbeliusvägen 5a

Byggnadsår: 1910
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Annehem"

Oregelbunden byggnad i ett och ett halv plan med vind och källare, vita slätputsade fasader på en brun avsatt sockel. Halvvalmat mansardtak täckt med röd falsad takplåt, röd plåtklädd skorsten, i sydvästra hörnet en tornkropp med lanterninförsedd kupol. Mot fasaderna en avtrappad takfotsgesims. Fönstren är bruna av olika modeller, mot söder med tunnvalvslagna öppningar. Huvud-

entré på västra kortsidan med sidoljusfönster. Fönstren byttes ut 1982 (ursprungligen vita korspostfönster) samtidigt som putsen målades om och namnet "Annehem" togs bort. Huset var ursprungligen en tvåfamiljsbostad.

Övrig bebyggelse:

Professorn 1, Hultbergsgatan 6 / Hövdingegatan

Byggnadsår: 1965
Arkitekt: J Ekström
Byggmästare: Folke Karlsson, Gantofta
Byggherre: Mejerist Kjell-Åke Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med källare och vind, murade fasader med rött krattat tegel på en gråmålad murlivssockel, panelklätt gavelröste. Sadeltak med rött taktegel, murad skorsten. Helfönstren är vita, delvis med brun panelbröstning. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster. På västra sidan ett med huset sammanbyggt garage. På tomten finns även ett mindre panelklätt förråd och ett murat växthus.

Professorn 9, Bondegatan 41

Byggnadsår: 1959
Arkitekt: Aneby-Hus
Byggmästare: Olle Persson
Byggherre: Entreprenör Helge och Hilda Ridell
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsvilla med vind, murade fasader med rött krattat tegel, låg svart murlivssockel. Sadeltak med gråbruna plattfalsade takpannor, murad skorsten. Helfönstren är vita. Huvudentré på östra sidan i vinkel med utbyggnad under ett litet skärmtak. 1983 byggdes det till ett uterum på östra långsidan samt en carport som 1990 byggdes om till ett murat garage. På tomten finns även ett panelklätt förråd.

Professorn 10, Bondegatan 39b

Byggnadsår: 1976
Arkitekt: Hultfredshus
Byggmästare: Lennart Minnelind
Byggherre: Leif Agerström
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med källare, fasader murade med mexisten, panelklätt gavelröste. Sadeltak med svarta betongpannor, panelklädd takupa mot söder samt en svart plåtklädd skorsten. Indragen balkong och altan på västra gaveln. Bruna helfönster, delvis med bröstningspanel. Huvudentré på norra långsidan med sidoljusfönster. På tomten finns även en carport med plantak förbundet med boningshuset med en avskärmningsmur.

Professorn 11, Bondegatan 39a

Byggnadsår: 1967
Arkitekt: LB-Hus, Bromölla
Byggmästare: Sven-Erik Jönsson, Lennart Carlström
Byggherre: Dragare Carl Ripa
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind på en gråmålad murlivssockel, fasader murade med rött krattat tegel. Sadeltak med korrugerad grå eternit, svart plåtklädd skorsten. Bruna helfönster. Huvudentré på södra långsidan med sidoljusfönster. I nordvästra hörnet ett garage ihopbyggt med boningshuset, i samma utförande.

Professorn 14, Hövdingegatan 10a

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Eksjöhus, Eksjö
Byggmästare: Stig Karlsson
Byggherre: Carina Jönsson, Mats Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad med bruna lockpanelade fasader på en låg ljusgrå indragen betongsockel. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Helfönstren är bruna med svarta omfattningar och på bottenvåningen med svarta fönsterluckor. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster i svart och brunmålad farstuvist. På tomten finns även ett panelklätt garage.

Professorn 15, Hövdingegatan 10b

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Eksjöhus, Eksjö
Byggmästare: Stig Karlsson
Byggherre: Susanne Wallin, Ronny Gustavsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med källare och vind, fasader av brun grovhuggen mexisten, panelklädda gavelrösten. Helfönstren är svarta med fusksprijs och fönsterbänkar. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Huvudentré på östra långsidan mot Hövdingegatan med sidoljusfönster. På tomten finns även ett garage med plantak utbyggt på södra gaveln.

Professorn 20, Hövdingegatan 12

Byggnadsår: 1958
Arkitekt: J Ekström
Byggmästare: Nils Nilsson
Byggherre: Nils Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envånings vinkelbyggnad med källare och vind på en gråmålad indragen betongsockel, fasader klädda med

ljusgråblå locklistpanel och vita knutar. Sadeltaket har svarta tvåkupiga betongpannor och en murad skorsten på norra gaveln. Vita hel- och mittpostfönster med vita brädomfattningar. Huvudentré mot Hövdingegatan med sidoljusfönster och brädomfattning. På baksidan byggdes 1968 ett helglasat uterum och samtidigt byggdes garaget om till en del av boningshuset. Nu ligger ett enklare panelklätt garage med plantak norr om denna del.

Professorn 21, Hövdingegatan 14

Byggnadsår: 1985

Arkitekt: Begus Villaproduktion, Korsberga

Byggmästare: Jan-Åke Persson

Byggherre: Sven Olof Mauritzon, Jill Bergström

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med röd lockpanel på en låg obehandlad betongsockel. Sadeltak lagt med svarta tvåkupiga betongpannor. Helfönstren är bruna med fuskpröjs och vita omfattningar.

Huvudentré på södra långsidan med sidoljusfönster och vit omfattning. På västra gaveln en altan med inglasat uterum (tillbyggt 1996), ihopbyggt med förråd.

Professorn 23, Döbeliusvägen 5b

Byggnadsår: 1994

Arkitekt: Andréens Trähus AB, Vetlanda

Byggmästare: Berne Gustavsson AB, Bernt Johansson

Byggherre: Annika Hoppe, Bengt Andreasson

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med gul profilerad locklistpanel på en låg betongsockel. Halvvalmat sadeltak med röda tvåkupiga betongpannor, stor takkupa mot öst över huvudentrén samt två mindre delvis indragna på västra sidan. Helfönstren är vita med fuskpröjs och vita brädomfattningar. Huvudentré på östra långsidan under utskjutande takfall. På södra gaveln en fransk balkong. I byggnadens sydvästra hörn ett ihopbyggt garage i samma utförande som boningshus.

Prästmannen

Kvarteret Prästmannen är idag bebyggt med relativt ny bebyggelse, det tidigaste från 1946 men huvuddelen från 1950- och 60-talet. Då sträckte sig kvarteret längre i öst-västlig riktning och omfattade även det som idag är kvarteren Ölanningen och Kantorn. I samband med att radhusen i kvarteret Kantorn uppfördes drogs också Ljungdahlsgratan fram varvid villorna Prästmannen 30-33 uppfördes, förövrigt av samma arkitektkontor. Där stod tidigare ett par växthus, tillhöriga villan Tonvilla som professor Unman lät uppföra. Även Hyllengrensgatan är av senare ålder, likaså namnet på Östra Brunnsmästaregatan som mellan 1939 och 1973 hette Särögatan. Detaljplanen som är från 1977 medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.



Kvarteret Prästmannen med Prästmannen 35 närmast

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Prästmannen 35, Östra Brunnsmästaregatan 7a / Hyllengrensgatan

Byggnadsår: 1962

Arkitekt: AB Götene Träindustri, Götene

Byggmästare: Arne Björklund

Byggherre: Maskinist Bertil Heidenberg

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, murad med gult tegel, slät murlivssockel. Sadeltak med röda tegelpannor och murad skorsten. Vita mittpostfönster med rakt slagna valv, på södra långsidan med framspringande rullskiftsomfattning liksom även på huvudentrén på samma sida. På tomten finns även ett fristående murat garage.

Övrig bebyggelse:

Prästmannen 4, Östra Brunnsmästaregatan 9

Byggnadsår: 1955

Arkitekt: Okänd

Byggmästare: Nils Sjö Dahl

Byggherre: Stig Olsson

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, murade fasader med rödbrunt krattat tegel i blyxmunkförband. Sadeltak med rött taktegel, murad skorsten. Mittpostfönstren är vita, slagna stickbågsvalv över fönster- och dörröppningar. Huvudentré mot söder i omfattning av framspringande rullskift. På norra långsidan ett tillbyggt panelklätt uterum, på västra gaveln en balkong. Ursprungligen låg garaget i källare med infart från östra gaveln.

1967 fyllides nedfarten igen och ett nytt garage i vit puts uppfördes.

Prästmannen 26, Östra Brunnsmästaregatan 7b

Byggnadsår: 1962

Arkitekt: Aneby-Hus

Byggmästare: Stig Svensson

Byggherre: Kontorist Lars G Igelström

Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med källare, gult krattat tegel. Sadeltaket är lagt med svarta betongpannor med murad skorsten. Helfönstren är svarta, på södra fasaden med utspringande tegelomfattning. Huvudentré i indragen nisch under takfall uppburet av murade pelare. På tomten finns även ett murat garage med förråd och inglasad veranda.

Prästmannen 30/31/32/33, Lindforsgatan 20, Ljungdahlgatan 7 / 5 / 3

Byggnadsår: 1977

Arkitekt: Arton

Byggmästare: Karl G Schönbeck, Roland Wetterlöv

Byggherre: Byggnadsfirma K P Svensson AB

Funktion: Enfamiljsbostäder

En enhetlig samling av fyra enfamiljsbostäder på en och en halv våning. Ljust tunnputsade fasader, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta betongpannor, takkupper klädda med svart plåt. Mörkbruna helfönster. Huvudentré på östra långsidan. Varje fastighet har även ett panelklätt garage på respektive tomt.

Prästmannen 34, Ljungdahlgatan 1 / Östra Brunnsmästaregatan

Byggnadsår: 1964

Arkitekt: AB Svenska Stenhus, Skövde

Byggmästare: Murare Sture Andersson

Byggherre: Elmontör Sture Lundgren

Funktion: Enfamiljsbostad

Murad envåningsbyggnad med källare, rött krattat tegel på en mörkgrå, indragen betongsockel. Pulpettak med svart asfaltapp, två murade skorstenar, plåtarbeten i koppar. Hel- och vertikalpostfönster. Huvudentré på norra långsidan. På södra långsidan en altan och på östra kortsidan en 1996 tillbyggd carport.

Prästmannen 36, Hyllengrengatan 12

Byggnadsår: 1996

Arkitekt: UNIQ-hus AB, Malmö

Byggmästare: Olle Lindgren

Byggherre: Lennart Leo

Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind, ljusgul tunnputs på en obetydlig sockel. Sadeltak lagt med röda betongpannor med röda takfönster mot väst och hög rund plåtklädd skorsten. Helfönster med blå aluminiumkarmar. Huvudentré på norra gaveln med sidoljufönster, därbredvid en garageutbyggnad i samma utförande som boningshuset.

Prästmannen 37, Lindforsgatan 14

Byggnadsår: 1964

Arkitekt: Ytong-Hus, Stockholm

Byggmästare: Byggnadsfirma Lilja & Schön

Byggherre: Chaufför Gösta Hultman

Funktion: Enfamiljsbostad

Murad envåningsbyggnad med vind och källare, gult tegel på en gråmålad murlivssockel. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten. Vita helfönster, en del med vertikalpost. Huvudentré på norra långsidan med sidoljufönster, altan mot söder. På tomten står även en panelklädd garagebox.

Prästmannen 38, Lindforsgatan 16

Byggnadsår: 1954

Arkitekt: Myresjöhus

Byggmästare: Lennart Granqvist

Byggherre: Gummifabriksarbetare Emil Gyllix

Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med gult krattat tegel i munkförband på en slät murlivssockel. Sadeltak lagt med röda tegelpannor, svart plåtklädd skorsten. Helfönstren är svarta. Huvudentré på långsida mot Lindforsgatan med framspringande tegelomfattning och litet skärmtak. På östra gaveln ett murat garage med carport från 1988. Ursprungligen garageinfart till källarplanet från västra gaveln.

Prästmannen 39, Lindforsgatan 18

Byggnadsår: 1946

Arkitekt: AB Lenhovdaverken

Byggmästare: Edvin Nilsson

Byggherre: Snickaren Albrekt Nilsson

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med murade fasader av rött krattat tegel. Sadeltak med röda tegelpannor och murad skorsten, på långsidorna vit plåtklädd takkupa. Vita mittpost- eller vertikalpostfönster, vita fönsterluckor. Huvudentré på långsidan mot gatan i framspringande tegelomfattning under vitt skärmtak. På västra gaveln en balkong och på östra en carport. I sydvästra hörnet en utbyggnad från 1972 i ett plan och källare med stora vita spröjsade fönster, plantak och murad skorsten. Huset var ursprungligen putsat men kläddes med fasadtegel 1966.

Prästmannen 40 resp. 41, Hyllengrensgatan 8 respektive 10

Byggnadsår: 1978
Arkitekt: Erik Magnusson
Byggmästare: Roland Wetterlöv
Byggherre: Byggnadsfirma K P Svensson AB
Funktion: Enfamiljsbostäder

Två identiska men spegelvända en- och en halv våningsbyggnader, vita tunnputsade fasader, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor och svarta plåtklädda takkupor. Helfönstren är brunsvarta. Huvudentré på långsida mittemot varandra. Gemensamt på tomterna finns även en dubbelcarport.

Ramlösa

Det äldre sättet att namnge tomter efter tillhörande by och ett ordningsnummer finns fortfarande kvar på vissa tomter. Det gäller främst vissa spridda tomter utanför vanlig kvartersbildning men även två kvarter söder om järnvägen, längs Södra Brunnsvägen. Vid detaljplansläggning 1978 överklagades förslagen för kvarteren Resenären och Stören och därmed behöll de de äldre fastighetsbeteckningarna Ramlösa 4:22 - 4:38. Än idag saknas detaljplan för området. Södra Brunnsvägen är den äldsta och mest ursprungliga vägen i Ramlösa som har haft mer eller mindre samma vägsträckning sedan medeltid och troligen ännu längre, som förbindelse mellan byarna Köpinge och Västra Ramlösa by och fortsatt till Helsingborg. Ett antal tomter styckades av och bebyggdes i slutet av 1800-talet, de äldsta av dessa som står kvar idag är fastigheterna Ramlösa 4:27 och 4:30. Flera av de övriga äldre husen är i sin tur byggda på en ännu äldre grund och senare till- och ombyggda. Kontinuiteten är således stor i detta område. Där nuvarande Ramlösa 4: 29 (Bertil Höst AB) ligger, låg från 1800-talets andra

hälft en trelängad gård där en smedja senare etablerades. Smedjan – vars taknock fortfarande är synlig i det nuvarande byggnadskomplexet – låg i direkt anslutning till Hövdingegatans södra förlängning. Hövdingegatan gick ursprungligen över järnvägen och mynnade ännu en bit in på 1900-talet ut i Södra Brunnsvägen. I Ramlösa 4:36 (Nyhem) lär det ha funnits ett bageri i den tvärställda delen och i 4:27 (Holmstrands) fanns det en mindre mekanisk verkstad. Läget var strategiskt bra för affärsrörelser vid den trafikerade vägen och det påverkade bebyggelsens framväxt. Av de övriga fastigheterna med Ramlösa-beteckning finns ett antal nätstationer i ett omsorgsfullt utförande; såväl material som deras enkla och klassiska utformning är kanske idag speciellt slående för denna anonyma byggnadstyp. Området Ramlösa 4:22 - 4:38 saknar detaljplan, de övriga fastigheterna har samtliga sin detaljplan anpassad efter nuvarande ändamål.

Ramlösa 2:1 (Vattenpaviljongen), se Brunnsparken.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12:

Ramlösa 2:1, Södra Brunnsvägen (vid norra brunnsinfarten / kv Filosofen)

Byggnadsår: 1938
Arkitekt: R Svensson / Helsingborgs Stads Elektricitetsverk
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Styrelsen för Helsingborgs stads kommunala affärsverk
Funktion: Transformatorstation

Envånings murad byggnad i helsingborgstegel i kryssförband, svartmålad avsatt sockel. Sadeltak med falsad takplåt, kopparklätt gavelfält, utkragad och avtrappad takfot. Huvudentré på södra fasaden under rakt slaget valv. Byggnadens särdrag och kvalitéer ligger främst i murverket med handslaget tegel, koppardetaljer samt den enkla klassiserande volymen som visar på en omsorg vilken annars är förbehållen större och anspråksfullare byggnader.



Transformatorstationen på Ramlösa 2:1



Telestation på Ramlösa 2:1, Ekebacken

Ramlösa 2:1, Bågenholmsgatan / "Ekebacken"

Byggnadsår: 1940
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Olof Andersson
Byggherre: Kungliga Telegrafverkets Linjeexpedition, Hälsingborg
Funktion: Telefonstation

Murad enplansbyggnad med oregelbunden plan i rik vegetation. Fasaderna är murade med rödbrunt tegel i ömsom koppskift, ömsom munkskift. Plantak med koppar-sarg, därunder ett strömskift. På norra fasaden finns två brunröda helfönster och på östra fasaden en aluminiumdörr. Ursprungsbyggnaden byggdes till 1947 och 1963 av "samma arkitektkontor som ritat det befintliga huset" (ritningar saknas i byggnadsnämnden) och 1972 byggdes det till igen, nu ritat av Per Olof Olsson arkitektkontor AB i Stockholm. 1984 sattes en mast för kabel-tv upp.

Byggnaden är av hög kvalitet i utförande och material; murverk och -förband med strömskift, koppardetaljer och byggnadens upplösta plan visar på en medveten estetisk utformning som annars inte är förunnat denna kategori byggnader. Vid tillbyggnadstillfällena togs stor hänsyn till de omgivande träden och dessas placering styrde också planen.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ramlösa 4:23, Södra Brunnsvägen 59

Byggnadsår: Okänt
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Tvåfamiljsbostad "Elisefred"

En- och en halv våningsbyggnad, murad med gulflam-migt tegel på en spritputsad och avsatt sockel. Frontespi-ser på långsidorna. Sadeltak med röda tegelpannor, mu-rad skorsten, röd plåtklädd takkupa. Vita korspost- och



Ramlösa 4:23

mittpostfönster, rakt slagna valv, på västra fasaden med framspringande "ögonbryn". Huvudentré på norra ga-veln i murad tvåplans utbyggnad från 1949. Framför västra frontespisen en öppen entréavsats med balkong ovanpå samt på södra gaveln en delvist glasad veranda från 1978. På baksidan en gul putsad utbyggnad från 1960 (f d tvättstuga) samt en plåtklädd garagebox från 1961. På tomten finns även ett garage klätt med grå eter-nitplattor som ej omfattas av klassificeringen (se be-skrivning under övrig bebyggelse).

Ramlösa 4:24, Södra Brunnsvägen 61

Byggnadsår: 1915
Arkitekt: Måns Eriksson, Svalöv
Byggmästare: Frans Landberg, Råå
Byggherre: E H Holmstrand för lantbrukaren Per Persson, från gården "Köpingehill"
Funktion: Enfamiljsbostad "Tjället"

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare i gul konstputs på en slät avsatt gråmålad sockel. Man-sardtak med röda tegelpannor, murad skorsten, svarta plåtklädda takkupor. Vita T-post-, tvärpost- och dubbla korspostfönster med spröjs. Huvudentré med överljus-fönster i sydöstra hörnet i utbyggnad med balkong. På norra fasaden en glasad träveranda och på västra gaveln en enkel utanpåliggande balkong. På tomten finns även en carport från 1993 med panelklätt förråd.



Ramlösa 4:24

Ramlösa 4:25, Södra Brunnsvägen 63

Byggnadsår: Omkring 1916-17
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: E H Holmstrand för skomakaren J E Norberg
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, i mörkrött tegel på en avsatt, gråmålad sockel. Mansardtak med röda tegelpannor, murad skorsten och plåtklädda takkupor, mot fasaderna en avtrappad takfots-gesims. Vita fönster av olika modeller. Slagna stickbågsvalv över fönster- och dörröppningar. Huvudentré med färgat överljusfönster på västra gaveln och murad sidotrappa. På baksidan ett glasat och panelklätt uterum från 1995 som ersatte en enklare entré.

Ramlösa 4:26, Södra Brunnsvägen 65

Byggnadsår: Omkring 1914-17
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Trävaruhandlande Eldad Henning Holmstrand
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, murade fasader med mörkrött tegel, avsatt gråmålad sockel. Mansardtak med röd takpanneimiterande plåt, två murade skorstenar, murad frontespis mot söder och röd plåtklädd takkupa mot norr. Bruna fönster av främst korspostmodell med slagna stickbågsvalv. Huvudentré på östra gaveln i vit farstukvist från 1998, enklare entré på baksidan. Framför frontespisen ett falskt burspråk med balkong. På västra gaveln finns också spår i murverket efter en tidigare entré då huset fungerade som tvåfamiljsbostad. Byggnaden användes ursprungligen

som bostad kombinerad med kontor för Holmstrands. På tomten finns även ett trävarulager.

Ramlösa 4:27, Södra Brunnsvägen 67

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1886)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Trävaruhandel

En- och en halv våningsbyggnad med vita tunnputsade fasader på en grå profilerad spritputssockel. Sadeltak med svarta schingelplattor och svart trapetsprofilerad plåt. Mot väst en frontespis med balkong och mot söder två takkupor. Fönstren är bruna och främst av tvärpostmodell, med slagna stickbågsvalv och putsade kornischer med små akantuskonsoler och akroterioner. Huvudentré på baksidan under ett större skärmtak, enklare entréer finns på västra och södra fasaden. Under tunnputsen som huset fick på 1960-talet döljer sig ett murverk i gulrött flamtegel, en entré har murats igen på västra fasaden och på norra gaveln finns en envånings panelklädd utbyggnad. I byggnaden har tidigare funnits bl a cykelverkstad och specceriaffär. På tomten finns flera trävarulagerbyggnader klädda med gul panel, sadeltak.

Ramlösa 4:30



Ramlösa 4:30, Södra Brunnsvägen 71

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1878)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, murade fasader som slammats ljusgula, grå avsatt spritputssockel. Sadeltak med svarta schingelplattor, två murade skorstenar och vita kontursågade taksnickerier. Vita helfönster med rikt profilerade framspringande putsomfattningar. Huvudentré med överljusfönster och profilerad putsomfattning. På tomten finns även ett panelklätt garage med uterum.



Ramlösa 4:36

Ramlösa 4:36, Södra Brunnsvägen 81

Byggnadsår: 1909 resp. 1917
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Nyhem"

Fastigheten består av två fristående byggnader i vinkel. Huvudbyggnaden är på en och en halv våning och vind, murad med gulflammit tegel i kryssförband på en avsatt grå sockel med profilerad vit sockelgesims mot fasaden. Mönstermurade hörnkedjor och våningsband i rött tegel. Sadeltak med svarta schingelplattor, frontespis mot söder, två murade skorstenar. Vita hel- och tvärpostfönster med slagna stickbågsvalv och på bottenvåningen fönsterkornischer i rött tegel. Huvudentré på baksidan. På framsidan mot vägen en bred frontespis med öppen veranda och balkong ovanpå. På östra gaveln en vitmålad och inglasad träveranda.

Den mindre byggnaden med gaveln mot vägen är murad i samma tegel som boningshuset i en och en halv våning, med våningsband i rött tegel. Sadeltak med röda eternitplattor, två murade skorstenar. Vita hel- och tvär-

postfönster med slagna stickbågsvalv i rött tegel. Huvudentré på östra långsidan under slaget stickbågsvalv.

På tomten finns även ett mindre panelklätt gårdshus.



F d Ramlösa Brunn station, Ramlösa 10:1

Ramlösa 10:1, Rosenschöldsgatan 4

Byggnadsår: 1947
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Statens Järnvägar
Funktion: Banverkets Spiralbromsverkstad

En- och en halv våningsbyggnad, murad med gulflammit tegel i blyxmunkförband, svartmålad murlivssockel. Sadeltak med svarta tegelpannor, en murad skorsten och en svart plåtklädd. Vita hel och mittpostfönster, de senare med framspringande rullskiftsomsfattningar. Nuvarande huvudentré på östra gaveln under ett mindre skärmtak bredvid ett senare tillbyggt plåtskjul. Större skärmtak på västra gaveln.

Byggnaden uppfördes som "Ramlösa Brunns station" av SJ och ersatte en äldre stationsbyggnad från 1875. Huvudentrén till stationen belägen under skärmtaket på västra gaveln med väntsal i första delen. Fram till och med 1976 låg också Ramlösas postexpedition i byggnaden. Sedan 1977 fungerar byggnaden som verkstad åt banverket. Förutom ett solskydd är byggnaden exteriört oförändrad sedan nybyggnadstillfället. På tomten står även ett kallager klätt med vit trapetsprofilerad plåt, uppfört 1991.

Övrig bebyggelse:

Ramlösa 2:1, Döbeliusvägen / "Ekebacken"

Byggnadsår: 1957
Arkitekt: Helsingborgs Stads El- och Gasverk
Byggmästare: Ivar Hellberg
Byggherre: Helsingborgs Stads El- och Gasverk
Funktion: Nätstation

Murad envåningsbyggnad, brunrött tegel i löpförband, sadeltak täckt med svart asfaltpapp, närmast under takfoten ett mönstermurat rullskift. Fasaden möter den något indragna sockeln med ett rullskift löpare. Två aluminiumdörrar på norra fasaden.

Ramlösa 3:1, Lindforsgatan

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: Åkermans Ingenjörbyrå AB
Byggmästare: Erling Möller
Byggherre: Helsingborgs stads elverk
Funktion: Nätstation

Murad enplansbyggnad med rött tegel i löpförband. Svart indragen sockel, plantak med kopparsarg. På södra fasaden två bruna lamelldörrar.

Ramlösa 4:22, Södra Brunnsvägen 57

Byggnadsår: 1930, grund från 1875
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Enplansbyggnad på betongsockel, fasader klädda med spontad panel och vita knutar. Sadeltak med brutet takfall mot söder, lagt med svart asfaltpapp. Vita helfönster. Huvudentré på norra långsidan. Huset lär ha en grund från 1875, byggdes om 1930 och fungerade fram till 1950 som cykelaffär. 1951 och 1975 byggdes huset om och efter den senaste ombyggnaden har den fungerat som bostad.

Ramlösa 4:22, Södra Brunnsvägen 57

Byggnadsår: 1930
Arkitekt: Ingenjör Ole Lindqvist
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Köpman Henning Olsson
Funktion: Butik och enfamiljsbostad

En- och en halvåningsbyggnad på en svartmålad avsatt cementputssockel, vitmålade putsfasader. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten, röda plåtklädda takkuper. Vita spröjsade mittpostfönster samt stora svarta helfönster till butiken. Huvudentré i indragen hörnnisch i nordväst. 1990 tillkom en lastbrygga på västra gaveln samtidigt som en del fönster ändrades på samma fasad.

Ramlösa 4:23, Södra Brunnsvägen 59

Byggnadsår: 1877
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Badmästaren Holm och lantbruksinspektör Svensson
Funktion: Dubbelgarage

Envåningsbyggnad med vind klädd med grå eternitplattor, på obetydlig sockel. Sadeltaket är lagt med grå eternit, har en murad skorsten. Vita mittpostfönster. Huvudentré på södra långsidan samt två bruna garageportar på västra gaveln. Fasaderna var ursprungligen panelklädda och kläddes med befintlig eternit 1958, samtidigt som papptaket också ersattes med eternit.

Ramlösa 4:29, Södra Brunnsvägen 69

Byggnadsår: 1961 (gäller huvudbyggnaden)
Arkitekt: Lennart Granqvist
Byggmästare: Sture Johansson
Byggherre: Ramlösabrunns Mekaniska Verkstads AB
Funktion: Kontors-, fabriks- och lagerlokaler

Envånings byggnadskomplex med inredd källare, delvis i suteräng. Huvudsakligen rött krattat tegel, lagerlokaler i röd trapetsprofilerad plåt. Valmat tak med olika fall, lagda med asfaltpapp. Mörkbruna helfönster, på norra fasaden stora industrifönster. Huvudentré mot S. Brunnsvägen i indragen nisch under takfall med murad hörnpe-lare.

Byggnadskomplexets ursprungliga byggnad är en smedja, troligen från andra hälften av 1800-talet vars taknock fortfarande sticker upp över det övriga taket och vars gavel är synlig på långsidan. Till smedjan hörde även två längor. Under åren har flera om- och tillbyggnader gjorts. 1964 gjordes en tillbyggnad med boningshus och fabrikslokaler.

Ramlösa 4:31, Södra Brunnsvägen 73

Byggnadsår: 1896
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Betty Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad "Listorp"

En- och en halvåningsbyggnad med källare, gulmålad slät puts på en avsatt grå putssockel. Sadeltak med svart takpanneimiterande plåt, murad skorsten och plåtklädd

takkupa mot norr samt putsad frontespis mot söder. Vita hel- och mittpostfönster. Huvudentré i utbyggd och panelklädd grovfarstu framför frontespis på södra fasaden. 1950 och -51 porfyritputsades fasaderna, fönster byttes ut och grovfarstun kläddes in. 1996 lades plåttaket.

Ramlösa 4:33, Södra Brunnsvägen 75

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1881)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, del av parhus tillsammans med Ramlösa 4:34. Murat rött krattat fasadtegel på en grå slät murlivssockel. Sadeltak med svart asfaltpapp, murad skorsten. Vita mittpostfönster med och utan spröjs i bruna karmar. Huvudentré på södra långsidan mot vägen. Diverse utbyggnader på baksidan. Huset återställdes 1945 efter en brand, 1966 kläddes gaveln och fasaden mot vägen med fasadtegel och baksidan med Nikeplattor som putsades. På tomten finns även en putsad förrådsbyggnad.

Ramlösa 4:34, Södra Brunnsvägen 77

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1881)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, del av parhus tillsammans med Ramlösa 4:33. Murat rött krattat fasadtegel på en grå slät murlivssockel, panelklätt gavelröste. Sadeltak med svart asfaltpapp. Vita hel- och mittpostfönster. Huvudentré mot vägen. På baksidan en vinkelställd utbyggnad. Huset återställdes liksom grannen 1945 efter en brand, 1969 gjordes utbyggnaden på baksidan och fasaderna kläddes med fasadtegel. På tomten finns även ett sammanbyggt panelklätt garage med förråd och inglasat uterum.

Ramlösa 4:35, Södra Brunnsvägen 79

Byggnadsår: 1921
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Trävaruhandlande E H Holmstrand
Funktion: Trävarulager

En- och en halv våningsbyggnad klädd med gul, huvudsakligen pärlspontad panel. Obefintlig grund och sockel. Sadeltak täckt med svart korrugerad plåt. Inga egentliga fönster finns förutom några plasttäckta öppningar. På västra långsidan en större skjutdörr. Byggnaden uppfördes som provisoriskt trävarulager och har under åren genomgått ett flertal mindre förändringar.

Ramlösa 4:37, Södra Brunnsvägen 83

Byggnadsår: 1991
Arkitekt: Sjödalshus, Timmersdala
Byggmästare: Mats Hansson
Byggherre: Staffan Melin, Lilliane Costa
Funktion: Enfamiljsbostad

Enplansvilla med ljusgula lockpanelklädda väggar. Valmat sadeltak med svarta betongpannor, putsad skorsten. Vita helfönster med fuskpröjs, mot söder och väst burspråk. Huvudentrén ligger i hörna under utskjutande takfall. Garage beläget i östra delen.

På tomten stod innan ett äldre tvåfamiljshus kallat "Cunows minne", uppkallat efter lantbrukaren Per Cunow som lät bygga huset 1886.

Ramlösa 4:38, Södra Brunnsvägen 85

Byggnadsår: Kring förra sekelskiftet
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd, lär ha varit en lantbrukare från Fjärestad
Funktion: Enfamiljsbostad "Brunnsbo"

En- och en halv vånings vinkelbyggnad med källare, mexistensfasader, grå spritputsad murlivssockel med utspärade kanter. Sadeltak med svart korrugerad plåt, två murade skorstenar. Bruna korspostfönster. Huvudentré på södra långsidan med sido- och överljusfönster. På östra gaveln en altan med balkong ovanpå. Den ursprungliga verandan på östra gaveln revs 1946 och ersattes av en större som i sin tur revs 1975 och ersattes med den nuvarande. Byggnaden var ursprungligen murad med gråvitt, gult och rött tegel, med markerade hörnkedjor och kläddes med nuvarande mexisten på 1970-talet. På tomten finns även ett murat garage med förrådsbyggnad och bevarad skorsten.

Skulptören

Kvarteret Skulptören hör ihop med den bebyggelsen som växte upp längs vägen ut mot Köpinge, Södra Brunnsvägen. Där tunneln under Österleden idag ligger böjde Södra Brunnsvägen av söderut och man möttes av Köpinges ännu samlade bebyggelse av fyrlängade gårdar. I byggemenskapens norra ända och således närmast Skulptören låg Köpinge 8 – Humlegården – en gård med anor från 1500-talet. Den omkringliggande bebyggelsen runt kvarteret Skulptören försvann i ett första skede omkring 1967 då arbetet med Malmöleden inleddes och i ett andra skede på 1980-talet då framdragningen av Österleden gjordes. Detaljplanen för Skulptören är från 1979 och medger fristående bebyggelse i ett plan avsett för bostäder och småindustri.



Skulptören 3, 4 och därbakom Skulptören 2

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Skulptören 2, Södra Brunnsvägen 89b

Byggnadsår: 1894-95
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Nangijala"

En- och en halvvaningsbyggnad på en hög gråstenssockel, gula locklistpanelade fasader, vita knutar och kontursågade snickerier. Sadeltak med svart korrugerad takplåt, två murade skorstenar, panelklädda frontespiser på långsidorna. Vita hel- och korspostfönster med vita profilerade omfattningar, delvis med vita fönsterluckor. Huvudentré på södra långsidan i farstuvist. Balkong på bägge frontespiserna, fransk balkong på västra gaveln. 1976 tilläggsisolerades fasaderna (ursprungligen korsvirkesstomme med murade fack). På tomten finns även ett garage samt ett gårdshus i samma material och utförande som boningshuset.

Skulptören 3,4, Södra Brunnsvägen 91

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1884)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Envånings vinkelbyggnad med inredd vind, gråmålad låg putssockel. Fasader klädda med vitmålad eternitskivor med röda knutar. Sadeltak med röda eternitskivor, plåtklädd takkupa (från 1961) mot söder. Röda mittpost- och trelufts vertikalfönster. Huvudentré på långsida mot vägen med sidoljusfönster. På tomten finns även en större panelklädd lada och ett panelklätt mindre gårdshus.

Övrig bebyggelse:

Skulptören 1, Södra Brunnsvägen 89a

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: LB-Hus
Byggmästare: Bengt Ståde, Leif Jerse
Byggherre: Göran Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind på en låg indragen betongsockel, fasader klädda med röd locklistpanel med vita knutar. Sadeltak med svarta betongpannor. Svarta perspektiv- och helfönster i vita omfattningar. Huvudentré på långsida mot vägen med sido- och överljusfönster. På östra gaveln ett panelklätt garage.

Skåningen

Kvarteret Skåningen består av två fastigheter, uppförda på 1940- och 50-talet. Innan det omgivande kvarteret Odal mannen hade bebyggts var kvartersuppdelningen tänkt att följa gatumönstret söder om Lindforsgatan. Två

gatunamn försvann därmed – Lovéngsgatan och Hyllengrens gatan för att omvandlas till en del av Lindforsgatan. Detaljplanen är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Övrig bebyggelse:

Skåningen 9, Lindforsgatan 27

Byggnadsår: 1956
Arkitekt: J Ekström
Byggmästare: Nils Sjödahl
Byggherre: Målare Åke Carlberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, på en låg gråmålad murlivssockel och vitslammade tegelfasader. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten. Vita hel- och mittpostfönster, delvis med utspringande rullskiftsömfattning. Huvudentré på östra gaveln med framspringande rullskiftsömfattning, skärmtak med stödmur. På östra gavel garagedörr till källarplanet. 1978 murades en avskärningsmur vid altanen på södra sidan, de ursprungliga fönstren var vita mittpostfönster i bruna karmar. På tomten finns även ett vitt panelklätt hönsbhus.



Kvarteret Skåningen

Skåningen 10, Lindforsgatan 29

Byggnadsår: 1944-45
Arkitekt: Gunnar Holmkvist
Byggmästare: Gunnar Holmkvist
Byggherre: Snickaren Gunnar Holmkvist
Funktion: Fritidsbostad

Enplansbyggnad med vind och jordkällare på en gråmålad murlivssockel och fasader klädda med vita eternitplattor, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svart asfaltplattor och murad skorsten. Vita hel- och mittpostfönster i bruna karmar, spröjsade i gavelröstena. Huvudentré på södra långsidan i utbyggd grovfärsta under enkelt skärmtak. På norra långsidan ett eternitklätt garage.

Smålänningen

Kvarteret Smålänningen är ett homogent, mindre kvarter med tre snarlika villor från 1968-69. Villorna är karaktäristiska för den styckebyggda typhusvillan som uppfördes under 1960-talet; en enkel grundform på en förhöjd

källarvåning, murade fasader och grupperade kvadratis- ka helfönster. Detaljplanen för kvarteret Smålänningen är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Övrig bebyggelse:

Smålänningen 1, Lindforsgatan 11

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: Anebyhus
Byggmästare: Ingenjör Sven Schön
Byggherre: Åkeriägare Bengt Erlandsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningshus med vind och källare, murat med rött hålkästegel och panelklädda gavelrösten, låg gråmålad sockel. Sadeltaket är lagt med svarta betongpannor och har en murad skorsten. Bruna helfönster. Huvudentré på östra långsidan i indragen nisch. På tomten finns även ett garage med uterum, uppfört i samma tegel som boningshuset.



Smålänningen 1

Smålänningen 2, Lindforsgatan 13

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: Skogsägarnas Industri AB
Byggmästare: Verkmästare Knut Nilsson
Byggherre: Kontorist Hans Sjöberg
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare, murat med rött tegel och panelklädda gavelrösten, något indragen ljusgrå sockel. Sadeltaket är lagt med svarta betongpannor och har en murad skorsten. Svarta helfönster, delvis med bröstningspanel. Huvudentré med sidoljusfönster på östra långsidan i indragen nisch. På tomten finns även ett garage med täckt altan.

Smålänningen 3, Lindforsgatan 15

Byggnadsår: 1969
Arkitekt: Anebyhus
Byggmästare: Olavi Kaikkonen
Byggherre: Kamrer Arne Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare, murat med rött tegel, något indragen sockel. Sadeltak med svarta betongpannor. Svarta helfönster. Huvudentré på östra långsidan i indragen nisch med sidoljusfönster. Inglasat uterum på västra långsidan. På tomten finns även ett murat garage.

Spelmannen

Den västra infarten till brunnsparken – Hästhagsvägen (numera Brunnshallén) – var den väg de flesta besökare till parken använde sig av, komma med spårvägen från Helsingborg. Det första som mötte vid ankomsten till Hästhagsvägen var en exklusiv villabebyggelse på höger hand och därefter brunnens lantbruk och mark. Lantbruket drevs av Anton Nilsson – ”Rige-Nilsson” – som 1911 lät uppföra en av de stora villorna vid infarten – Spelmannen 1. Därefter byggde en källarmästare vid

brunnen sin villa Edith – Spelmannen 2 – och tillsammans med den numera rivna patriciervillan uppförd av grosshandlaren Jacobsson (senare Strixaskolan) utgjorde dessa det ståndsmässiga blickfånget vid ankomsten till brunnen. Villa Edith ritades av helsingborgsarkitekten Ola Andersson och kan anses höra till de främsta av dennes lokala produktion. Detaljplanen är från 1977 och är anpassad efter nuvarande fristående bostadsbebyggelse i två våningar.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Spelmannen 2, Medevigatan 11

Byggnadsår: 1913
Arkitekt: Ola Anderson
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd (källarmästare)
Funktion: Enfamiljsbostad ”Edith”

Murat en- och en halvplansbyggnad med mansardvåning, vind och källare. Brunrött tegel i kryssförband på en grå avsatt putssockel med profilerad sockelgesims. Valmat mansardtak lagt med röda glaserade tegelpannor, murad skorsten med krenelerat krön, kopparklädda takkupor, avtrappad takfotsgesims. Vita spröjsade fönster av olika modeller med slagna tunn-, stickbågs- och raka valv. Tunnvalvsslagen huvudentré med spröjsat överljusfönster på östra långsidan i utbyggnad med balkong ovanpå. Byggnaden artikuleras av indragna mönstermurningar och murade rundbågsfriser. På västra fasaden ett falskt burspråk med balkong ovanpå. Förhöjd altan på södra fasaden, på norra ett tillbyggt murat garage med tandsnittsfris, rakt slaget valv över garageporten. Enda förändringen är två takfönster som sattes upp mot norr 1989.

På tomten står även ett lusthus från 1910-talet, som en kopia av Cloettas paviljong på konst- och industriutställningen 1903: gul liggande och stående spontad panel, vita knutar, tälttak med svart falsad takplåt med lanternin, vita spröjsade helfönster med färgade rutor, vit



Spelmannen 2

snickrad stor farstukvist, gjuten sockel med d:o trappa. Bakom lusthuset en garagebox från 1967.

Byggnaden är i så gott som ursprungligt skick och visar flera bevaransvärda kvaliteter både vad gäller materialomsorg i tegel- natursten- och koppardetaljer samt konstnärlig artikulering av volymer, detaljer, dörr- och fönsteröppningar. Lusthuset ingår även i klassificeringen pga dess välbevarade ursprungsskick.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Spelmannen 1, Folke Bernadottes väg 13

Byggnadsår: 1911
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Lantbrukaren Anton Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Springbrunnen

De två byggnader i kvarteret som ligger närmast järnvägen i norr är troligen bland områdets äldsta. Den västra av dessa står på en tomt som avsköndrades för snickaren Cedergren och hans hustru 1884 och tre år senare finns byggnaden utsatt på en karta över området. Det betyder att huset – Springbrunnen 7 – hör till den allra äldsta bebyggelsen väster om Kummelgatan. Den bättre bevarade

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, avsatt grå putssockel med gul profilerad sockelgesims, mörkrött putsade fasader (ursprungligen vita). Sadeltak med svarta schingelplattor, murad skorsten och vita taksnickerier. Vita fönster av hel- och korspostmodell, profilerade gula fönsterbänkar. Huvudentré på östra gaveln med sidoljusfönster och valvslaget överljusfönster. Falskt burspråk på södra sidan med balkong.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Springbrunnen 6, Surbrunnsgatan 6 / Stigmansg

Byggnadsår: 1890-tal, tomten avsköndrad 1892
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med matkällare, murad med gulflammat tegel i kryssförband. Huset vilar på en gråstenssockel, täckt med vit kvastad puts på södra fasaden och på norra fasaden grå kvaderstensmarkerad spritputs med vita fogar. Sadeltak med svarta eternitskivor, murad skorsten, vita kontursågade takfotsparrar, svart plåtklädd takkupa mot söder, murad frontespis mot norr med balkong på vita putsade konsoler. Vita mittpostfönster med spröjs och tvärpostfönster med slagna stickbågsvalv, på norra fasaden med vita profilerade putsomfatt-

grannfastigheten Springbrunnen 6 har en mer osäker bakgrund men finns markerad på en karta från 1894. En tredje karaktärsbyggnad, Springbrunnen 2, uppfördes 1920 i puts – troligen kalkrappad – som en nationalromantiskt stilren tvåfamiljsvilla, men numera panelklädd. Detaljplanen är från 1977 och medger fristående bebyggelse i ett plan för bostadsändamål.

ningar med markerade slutstenar, vita profilerade kornischer och solbänkar, putsade fält under fönstren. Huvudentré på norra fasaden under balkong i vit profilerad putsad omfattning, putsad trappa med avsats. På södra fasaden en i senare tid utbyggd grovfärstu i grå lockpanel. På tomten finns även ett brygghus i vitmålat tegel, sadeltak och murad skorsten.

Huset visar flera tidstypiska, välartikulerade och välbevarade kvalitéer som motiverar dess klassificering; murverket med putsdetaljer runt fönster och balkonger, sockeln, intakta volymer och eternittakets med sin bevarade lätta och tunna karaktär.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Springbrunnen 3, Stigmansgatan 6

Byggnadsår: 1936
Arkitekt: Hugo B Johnsson
Byggmästare: Sture Svensson
Byggherre: Korrespondent Gunnar Persson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och suter-rängvåning i tillbyggnad mot väst. Huvudbyggnaden mot Stigmansgatan är putsad i vitt och står på en naturstenssockel med profilerad överkant. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten, profilerad takfotsgesims och kopparklädd halvcirkelformad takkupa mot öst. Vita mittpostfönster. Huvudentré med överljusfönster och kopparklätt skärmtak. På baksidan en större tillbyggnad från 1966 i vit släthuggen mexisten med plantak, bruna helfönster. Klassificeringen gäller endast den ursprungliga huvudbyggnaden.



Springbrunnen 6

Övrig bebyggelse:

Springbrunnen 1, Stigmansgatan 10

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: Sydhus AB, Malmö
Byggmästare: Claes Ahlqvist, Lars Sjöström
Byggherre: Bertil och Elsa Heidenberg
Funktion: Enfamiljsbostad

Enplansbyggnad med vind på en slät murlivssockel, murade fasader i gult tegel. Valmat sadeltak med svarta betongpannor och murad skorsten. Bruna helfönster med fuskpröjs och delvis med bruna fönsterluckor. Huvudentré på östra långsidan i indragen nisch med sidoljusfönster. I södra delen ett med huset integrerat garage. På tomten står även ett gult, panelklätt förrådshus.

Springbrunnen 2, Stigmansgatan 8

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, fasader klädda med gul lockpanel, därtill vita knutar. Sockeln är slät, indragen och gråmålad, spritputsad på västra sidan. Sadeltak med rött taktegel, på västra sidan en frontespis och på östra en bred takkupa. Indragna fönster, vita och främst av mittpost- eller korspostmodell, med spröjs och vita omfattningar. Indragen huvudentré på östra långsidan med stenfoder i vit brädomfattning, på norra gaveln entré med överljusfönster och skärmtak. På västra långsidan ett inglasat uterum med balkong. 1952 revs en veranda på västra långsidan och ersattes med nuvarande och 1980 tilläggsisolerades de ursprungligen putsade fasaderna med gul lockpanel. På tomten finns även en carport från 1979 med panelklätt förråd.

Springbrunnen 4, 5, 9, Stigmansg. 4

Byggnadsår: 1922
Arkitekt: Forssjö Trävaruaktiebolag, Katrineholm
typ "Holmsätra"
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Lagerchef L A Sjören
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, indragen grå spritputssockel, fasader klädda med gul stående panel. Mansardtak med svarta betongpannor, murad skorsten. Vita hel- och mittpostfönster, vita brädomfattningar. Huvudentré i farstukvist på utbyggnad mot gatan. Utbyggnad på baksidan med altan i samma utförande. Huset var ursprungligen putsat och kläddes med panel 1997. På tomten finns även ett panelklätt förråd.

Springbrunnen 7, Surbrunnsgatan 4

Byggnadsår: 1884-87
Arkitekt: Okänt
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Troligen snickare Cedergren
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, fasader klädda med vit stående lockpanel och eternit. Indragen och avsatt putssockel, delvis spritputsad. Sadeltak med rödmålade eternitskivor, murad skorsten, frontespiser på långsidorna, mot norr med balkong. Vita fönster av olika modell. Huvudentré mot söder i eternitklädd farstu. Enklare entré i grovfarmstu mot norr. Huset lär ha korsvirkesstomme och var ursprungligen troligen panelklätt. På 1940-50-talet kläddes fasaderna och taket med eternit som senare under 1970-talet tilläggsisolerats med nuvarande panel. På tomten finns även ett panelklätt brygg-hus.

Valsen

Kvarteret Valsen präglas idag främst av industritomten i Valsen 1. Kvarterets historik domineras även av industrihistoria, kopplad till Helsingborgs Spikfabrik AB. Spikfabriken grundades 1905 och flyttade 1909 ut till Ramlösa Nedre för att kunna utvidga sin verksamhet. Den vitputsade fabriksbyggnaden innehöll även disponentbostad på övervåningen och låg på den plats där det idag bildats en övergiven grönyta. När byggnaden revs 1986 hade den byggts till ett flertal gånger, dessförinnan hade spikfabriken också expanderat med ny kontorsbyggnad och nya fabrikslokaler på tomten mittemot. De senare finns kvar än idag, knappt synliga bakom senare tillbyggnader.

En annan märkvärdig byggnad är scoutföreningens lokal, även den en del av Valsen 1. Den uppfördes 1903 av

och för byggmästaren Nils P Lundstedt, troligen även efter dennes ritningar. Lundstedt uppförde flera byggnader i Ramlösa Nedre, de flesta byggnader i kvarteret Kavaljeren men även längs Svanhalsgatan. Tomterna avsköndrades och styckades av 1898-99 och det lär mest ha varit järnvägsanställda som lät bebygga dem. Av dessa ursprungliga finns endast Valsen 11 och 12 kvar idag. Gällande detaljplan över kvarteret medger för Valsen 1 verksamhet för kontor och lättare industri, och för övriga fastigheter är planen anpassad efter nuvarande verksamhet. Detaljplanen är från 1988 och upprättades i samband med projekteringen av "Ramlösa Port" – en större kontors- och flerfunktionsbyggnad som skulle uppföras på platsen för nuvarande industrikomplex.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Valsen 1 (scoutbyggnaden), Svanhalsgatan 17

Byggnadsår: 1903
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggmästaren Nils P Lundstedt
Byggherre: Nils P Lundstedt
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad i rött tegel, grå spritputssockel med utspärade kanter, viss mönstermurning i fasaden med gult tegel. Sadeltak med röda eternitplattor, två murade skorstenar, röd plåtklädd takkupa mot öster och en murad frontespis mot väst. Vita korspost-, hel- och T-postfönster med slagna stickbågsvalv med gult och rött tegel. Huvudentré på baksidan under slaget stickbågsvalv. Balkong på södra gaveln och en fd veranda på västra långsidan som sedan 1958 är putsad. Valsen 1 består av tre fristående byggnader och de övriga beskrivs för sig.

Övrig bebyggelse:

Valsen 1 (industrikomplexet), Svanhalsgatan 17

Byggnadsår: 1943
Arkitekt: Erik Wihlborg (delvis)
Byggmästare: Olika
Byggherre: Helsingborgs Spikfabrik AB
Funktion: Industrilokaler

Ett byggnadskomplex bestående av flera olika delar, ursprungsbyggnaden är från 1943 i gult tegel som sedan byggts till 1945, -46, -52, -63, -65, -68 och 1973. De nyare delarna är uppförda med stora variationer, huvudsakligen med vita fasadelement. Den ursprungliga spikfabriken låg på tomten mittemot och revs 1986.

Valsen 1 (kontorsbyggnaden), Svanhalsgatan 17

Byggnadsår: 1946
Arkitekt: Edvin Tidblad
Byggmästare: Nils P Lundstedt
Byggherre: Helsingborgs Spikfabrik AB
Funktion: Kontorslokaler

Två- och en halv våningsbyggnad, murad med brunrött tegel i blixtnmunkförband på en murlivssockel. Sadeltak lagt med grå tegelpannor, två murade skorstenar. Vita helfönster. Huvudentré på östra fasaden under skärmtak.

Valsen 8, Svanhalsgatan 25

Byggnadsår: 1988
Arkitekt: Myresjöhus
Byggmästare: Jan Engström, Stellan Björklund
Byggherre: Jan och Ingela Engström
Funktion: Enfamiljsbostad



Valsen 1 med scouthuset närmast

En- och en halv våningsbyggnad klädd med vit lockpanel, indragen balkong på södra gaveln och altan på norra. Sadeltak med svarta betongpannor. Mintgröna och vita helfönster. Huvudentré på västra långsidan. På tomten finns även ett panelklätt garage.

Valsen 9, Svanhalsgatan 27 / Bendzgatan

Byggnadsår: 1989
Arkitekt: Krämer Arkitektkontor AB, Ängelholm
Byggmästare: Börje Jansson
Byggherre: LOFA
Funktion: "Valsens förskola"

En- och en halv våningsbyggnad med vind, murad med brunrött tegel på obefintlig sockel. Sadeltak med gråbruna betongpannor, svart plåtklädd skorsten, delvist indragna takkupor. Vita helfönster. Huvudentré mot Svanhalsgatan under utskjutande takfall. På tomten finns även två panelklädda carportar och ett leksaksförråd.

Valsen 11, Svanhalsgatan 33 / Bendzgatan

Byggnadsår: 1911
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Järnvägsarbetare Magnus Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, gulmålade eternitklädda fasader, ljusgrå avsatt betongsockel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta schingelplattor, liten takkupa mot öster och frontespis mot väst. Vita helfönster med vita brädomfattningar. Huvudentré i eternit-

klädd grovfarstu på västra långsidan. Täckt altan på baksidan. På tomten finns även två panelklädda förråd.

Valsen 12, Svanhalsgatan 35 / Bendzgatan

Byggnadsår: 1902 eller 1909
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Nils P Lundstedt
Byggherre: Nils Olsson
Funktion: Enfamiljsbostad "Dalsbo"

En- och en halv våningsbyggnad med källare, murade fasader av gult tegel, brunmålad murlivssockel. Sadeltak lagt med bruna betongpannor, två murade skorstenar, frontespis mot väster. Bruna helfönster. Huvudentré på västra långsidan i inklädd grovfarstu. På tomten står också ett putsat garage.

Valsen 13, Bendzgatan 81

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Modulent AB
Byggmästare: Lennart Nilsson, Jan Nilsson
Byggherre: Göte och Cecilia Ask
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med rosa lockpanel, vita knutar. Sadeltak lagt med svarta betongpannor. Vita helfönster med spröjs, vita omfattningar och vita fönsterluckor. Huvudentré på långsida mot Bendzgatan med vit omfattning, vardagsentré på södra gaveln i vit skärmtaksförsedd farstuvist. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

Vattuprovaren

Kvarteret Vattuprovaren har idag en blandad bebyggelse, äldsta byggnaden i kvarteret uppfördes 1914 och därefter har kvarteret kontinuerligt bebyggts i en jämn takt, det senaste uppfört 1998. Karaktärsbyggnader är Vattuprovaren 4 i ursprungligt skick, uppförd av en svenskamerikan som drev café i tvillingbyggnaden Vattuprovaren 7. En annan karaktärsbyggnad är Vattuprovaren 11, uppförd som vattenfabriken Ralva (Ramlösa alkaliska vatten) som fram till 1946 buteljerade och sålde vatten. Då köptes företaget upp av Ramlösa Hälsobrunn bara för att

läggas ner direkt och sedan dess har det varit kontor och lokaler för småföretagare. Byggnaden är ett gott typexempel på den i Helsingborg vanliga tegelfunkisen, speciellt som den är uppförd i helsingborgstegel. Mot grannkvarteret Brunnsmästaren i väster står fortfarande den allé som planterades längs infartsvägen till villan "Tonvillan" som professorn Unman lät uppföra, då belägen i vad som idag är kvarteret Kantorn. Detaljplanen för kvarteret är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:125:

Vattuprovaren 4, Bruzeliusgatan 8

Byggnadsår: 1924
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Knut Burgeson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, grå grovkornigt putsade fasader med utspärade vita hörnlisener. Slät avsatt och gråmålad putssockel. Sadeltak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten, röd plåtklädd takkupa på båda långsidorna, mot fasaden en vit avtrappad takfotsgesims. Vita mittpostfönster med spröjs och vita i putsen utspärade fönsteromfattningar. Huvudentré på östra gaveln med vit framspringande omfattning och avtrappad kornisch med takpannetäckning. På norra långsidan en utbyggd grovfarstu med enklare entré, på södra långsidan en upphöjd altan. På östra gaveln ett blindfönster. På tomten finns även ett garage i faluröd liggande pärlspontspanel, vita knutar, sadeltak med asfaltapp, vita spröjsade helfönster med vita omfattningar, garageport liksom gavelröste i stående faluröd pärlspontspanel.

Byggnaden visar flera välbevarade och tidstypiska kvalitéer som motiverar dess klassificering; den ursprungliga grå putsen, spröjsade mittpostfönster, vita putsartikuleringar kring fönster och hörnor samt byggnadens sammanhållna volym.



Vattuprovaren 4

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Vattuprovaren 8, Södra Brunnsvägen 33

Byggnadsår: 1935
Arkitekt: Hugo B Jonsson
Byggmästare: Emanuel Ebbesson
Byggherre: Byggmästaren, Emanuel Ebbesson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, murad med gulflammat tegel, på en avsatt ljusgrå putssockel. Sadeltak med röda tegelpannor, svart plåtklädd skorsten, frontespiser på långsidorna, avtrappad takfotsgesims. Vita mittpostfönster med spröjs och mindre, högsnala helfönster. Huvudentré med överljusfönster på västra gaveln i mindre farstuvist med sadeltak. Enklare entré på norra långsidan, på södra långsidan en murad pergola som byggdes till 1979. På tomten står även en garagebox. 1989 uppfördes ett panelklätt dubbelgarage gemensamt med grannen.



Vattuprovaren 11

Vattuprovaren 11, Östra Brunnsvägsgatan 16

Byggnadsår: 1932
Arkitekt: Oscar Persson
Byggmästare: Byggmästaren Johannes Nilsson
Byggherre: Johannes Nilsson
Funktion: Kontorslokaler och fotoateljé

Två våningsbyggnad i rödbrunt tegel i blyxmunkförband, med sockel-/källarvåning i ljusblå slät puts. Valmat flackt sadeltak med röda tegelpannor, två plåtklädda skorstenar. Lila perspektiv- och mittpostfönster med spröjs och rakt slagna valv. Huvudentré på norra fasaden under skärmtak, helglasat entréparti på baksidans källarplan. Kort efter uppförandet, 1933 byggdes huset till mot söder i en våning och 1963 byggdes denna tillbyggnad på med en våning (nu putsad). På tomten står även

ett panelklätt förråd från 1958. Huvudbyggnaden uppfördes som vattenfabriken "Ralva" – en mineralvattenfabrik som konkurrerade med Ramlösa fram till 1946 då den lades ner. Fabrikens pumphus stod i sydöstra delen av tomten, prydd med en fontän.

Vattuprovaren 15, Södra Brunnsvägen 35

Byggnadsår: 1924
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggmästaren Johannes Nilsson
Byggherre: Johannes Nilsson
Funktion: Tvåfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med vind och källare, gult putsade fasader på brun sockel. Sadeltak med röda betongpannor, två plåtklädda skorstenar, tre röda takkupper mot norr och en putsad frontespis mot söder med vit putsad festong mitt på, något indragen från murlivet. Vita fönster av främst mittpost- och T-postmodell. Huvudentré på östra gaveln med överljusfönster i vit profilerad indragen nisch med tunnvalvsformad båge. På södra fasaden framför frontespisen en med fyra vita doriska kolonner uppburen balkong. 1964 byttes fönstren ut (ursprungligen mittpost- och korspostfönster) och 1997 lades ny puts på (i samma kulör) och då sparades festongen kvar, därför numera något indragen. På tomten finns även ett putsat garage.

Övrig bebyggelse:

Vattuprovaren 7, Södra Brunnsvägen 39 / Bruzeliusgatan

Byggnadsår: Omkring 1924
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd, troligen Knut Burgeson
Funktion: Enfamiljsbostad, f d "Ekebackens café"

En- och en halv våningsbyggnad med källare, grått putsade fasader med vita utsparade hörnlisener. Sockeln är brunmålad och avsatt. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten, delvist indragen takkupa mot söder och norr (från 1969), vit slät avtrappad takfotsgesims mot fasaden. Vita hel- och mittpostfönster med vita utsparade omfattningar. Huvudentré på norra långsidan, belägen under gemensamt tak med carporten. På södra långsidan en panelklädd tillbyggnad från 1960-talet, som ersatte en ursprunglig veranda med lövsågerier. Här bedrevs förut "Ekebackens café". På södra sidan fanns också två ingångar, nu finns bara den västra kvar. Fönstren byttes i 1970-talets början. På tomten finns även en carport med förråd.

Vattuprovaren 9, Södra Brunnsvägen 31

Byggnadsår: 1974
Arkitekt: AB Bröderna Ekholm arkitektkontor, Klippan
Byggmästare: Byggnads AB Cay Johansson
Byggherre: Byggnads AB Cay Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, fasader murade med mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta betongpannor, panelklädd takkupa mot söder. Mörkbruna mittpostfönster med spröjs och på bottenvåningen mörkbruna fönsterluckor. Huvudentré på södra långsidan med sidoljusfönster. På västra gaveln en sammanbyggd carport med förråd. På tomten finns även ett med grannen gemensamt panelklätt dubbelgarage.

Vattuprovaren 10, Östra Brunnsmästaregatan 14

Byggnadsår: 1975
Arkitekt: AB Bröderna Ekholm arkitektkontor, Klippan
Byggmästare: Byggnads AB Cay Johansson
Byggherre: Byggnads AB Cay Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med murade fasader i mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta betongpannor, takkupa mot norr. Bruna mittpostfönster med spröjs och bruna fönsterluckor. Huvudentré på norra långsidan. På östra gaveln ett sammanbyggt garage med förråd.

Vattuprovaren 12, Östra Brunnsmästaregatan 18

Byggnadsår: 1997
Arkitekt: KSA Elementproduktion AB, Ystad
Byggmästare: Leif Svensson
Byggherre: Magnus och Susanne Wählander
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind, blekgrått putsade fasader på en låg murlivssockel. Sadeltak med röda betongpannor, grå putsad skorsten. Vita mittpostfönster med fusk-spröjs och släta utspärade omfattningar. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster och utspärad omfattning.

Vattuprovaren 13, Bruzeliusgatan 6a / Östra Brunnsmästaregatan

Byggnadsår: 1914
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Muraren Olof Hansson
Byggherre: Muraren Olof Hansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, gult slam-made tegelfasader på en avsatt svartmålad putssockel. Sadeltak med svarta betongpannor, murad skorsten, takkupa mot norr. Vita mittpost- och korspostfönster med fusk-spröjs, vita framspringande putsomfattningar. Huvudentré på östra gaveln. Frontespis med balkong på södra långsidan, mot norr ett inglasat uterum som fortsätter i murad och slammad form på västra sidan, där-bredvid en inglasad träveranda och en bred balkong ovanför. I sydöstra hörnet ett gult slammat garage från 1991.

Vattuprovaren 14, Bruzeliusgatan 6b

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: LB-hus, Bromölla
Byggmästare: Sven-Eric Jönsson, Viken
Byggherre: Representant Leif Björck
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsvilla med vind, fasader murade med gult tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svart takpanne-imiterande plåt. Bruna helfönster med bruna fönsterluckor, på östra gaveln med bröstpanel. Huvudentré på norra långsidan med sidoljusfönster. På nordvästra hörnet är en carport med förråd tillbyggd.

Vattuprovaren 16, Södra Brunnsvägen 37b

Byggnadsår: 1987
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Krüger
Byggherre: Eva och Per Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med vit lockpanel på låg indragen betongsockel. Halvvalmat sadeltak med röda betongpannor, svarta takfönster. Vita helfönster med vita omfattningar. Huvudentré med sidoljusfönster i indragen nisch på södra långsidan. Falskt burspråk mot söder. På tomten står även ett garage.

Vattuprovaren 17, Södra Brunnsvägen 37a

Byggnadsår: 1987
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Krüger
Byggherre: Per och Erika Welin
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad murad med vit mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta betongpannor. Vita helfönster. Huvudentré på södra långsidan med sidoljusfönster. På västra gaveln en indragen balkong och altan, i nordöstra hörnet en envånings panelklädd tillbyggnad från 1991.

von Döbeln

Kvarteret är ett av de största i Ramlösa och har en blandad bebyggelse med såväl äldre som yngre bebyggelse. Den norra delen och den äldsta, längs Surbrunnsgatan, tillhörde ägan Köpinge nr 7 medan den yngre och södra delen längs Lindhultsgatan tillhörde Köpinge nr 6. Detta är också anledningen till att tomtuppdelen mellan kvarterets norra och södra tomter inte går mitt genom kvarteret. Först 1926 drogs Lindhultsgatan fram och då sträckte den sig från Stigmansgatan till gården på Köpinge 6, ungefär mitt på dagens Lindhultsgatan. Mellan 1887 då Anders Persson förmodligen var den sista att odla på Köpinge 7 och 1894 uppfördes den största delen av bebyggelsen längs Surbrunnsgatan. Flera tomter av-söndrades under 1880-talet och något eller några år efter det bör de ha bebyggts. Surbrunnsgatan planerades då att dras fram längre västerut, till vad som idag är Wallisgatan, för att alla uppdelade jordstycken efter det sista laga skiftet 1888 skulle kunna nås av sin ägare. Istället böjde vägen av kort efter korsningen med järnvägen och anslöt till Hästagsvägen (nuvarande Brunnshallén). Karakteristiskt och enhetligt för den äldre bebyggelsen längs Surbrunnsgatan är deras enkla och rena volymer,

placeringen nära tomtgränsen med långsidan mot gatan, mittpartiet prytt med en frontespis. Flera av byggnaderna fungerade som butiker eller hade andra allmänna funktioner och nästan alla hyrde sommardag ut rum till brunnsgäster. Hyresintäkterna kunde uppgå till en stor del av hushållets årsinkomst. Det var då inte ovanligt att familjen helt flyttade ut och bodde i gårdshuset för att kunna hyra ut så många rum som möjligt under dessa sommarveckor. Därför har även gårdsbebyggelsen i de fall den fortfarande finns kvar ett kulturhistoriskt intresse. Längs Lindhultsgatan kom inte bebyggelsen igång förrän på 1950-talet och då av enklare slag än vad som hittills uppförts i Ramlösa. Det är en femtiotalbebyggelse som fortfarande har många av sina tidstypiska kvalitéer kvar, tomterna kan tyckas förhållandevis stora för denna mindre bebyggelse men här har snarare femtiotalens intentioner om ett billigt boende med stor närkontakt med trädgården ovanligt väl kunnat uppfyllas. Detta gäller även för den samtida bebyggelsen i grannkvarteret Ådern. Detaljplanen för von Döbeln är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

von Döbeln 28, Surbrunnsgatan 26

Byggnadsår: Troligen 1880-tal
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad i ljusrosa puts, gavelrösten samt två våningsutbyggnad på gårdssidan klädda med ljusgrå locklistpanel. Sadeltak med röda eternit-skivor, plåtklädd skorsten, ljusgrå kontursågade snickerier. Ljusgrå mittpostfönster med spröjs, ljusgrå spritputsomfattningar. Huvudentré framför frontespis i delvist glasad farstuvist med ljusgrå kontursågade och profilerade snickerier, ljusgrå pardörr med profilerade speglar i högre relief. Utbyggnaden på baksidan byggdes 1978 och ersatte en mindre, öppen farstu. På tomten finns även två gårdshus, det större i en och en halv våning i samma puts som boningshuset, sadeltak med svart falsad plåt som 1988 byggdes om från garage till nuvarande inredda gårdshus. Det mindre gårdshuset är också putsat, har pulpettak med asfaltapp, spröjsade mittpostfönster med stickbågsvalv, tillbyggd på norra sidan med altan. Dessutom ett fristående mindre skjul i ljusgrå lockpanel, sadeltak med trapetsprofilerad plåt. Klassificeringen gäller huvudbyggnaden och det mindre, västra putsade gårdshuset.

I huset fanns Ramlösas första telestation, dessutom lär det ha drivits taxi- och ambulansrörelse här. Byggnaden är ett välbevarat exempel på hur de flesta hus längs Surbrunnsgatan en gång sett ut. Proportioner och volymer mot Surbrunnsgatan är oförändrade liksom de omfattade fönstren samt inte minst den välbevarade farstuvisten är kvalitéer som motiverar klassificeringen.



von Döbeln 28



von Döbeln 34

von Döbeln 34, Surbrunnsgatan 30a

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1882)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halvvåningsbyggnad med gult tegel i kryssförband, gavelrösten klädda med brun lockpanel. Sockeln är avsatt, ljusgrå putsad naturstenssockel. Sadel-tak med svarta schingelplattor, frontespiser på långsi-dorna. I murverket artikuleras hörnorna och frontespiser-na med framspringande lisener. Fönstren är vita av mitt-postmodell med spröjs, har rakt slagna valv och på ga-velröstena vita brådomfattningar. Huvudentré på norra långsidan, vit pardörr med spröjsat överljusfönster och rakt slaget valv. På södra långsidan en enklare entré i en brun panelklädd grovfarstu, därbredvid en källarned-gång. 1981 kläddes gavelröstena med panel som dess-förrinnan varit eternitklädda, likaså taket och grovfarstun på södra fasaden var eternitklädda framtill 1981.

Husets nära ursprungliga skick är det som främst moti-verar klassificeringen; de intakta sammanhållna voly-merna, taket med sin bevarade tunna och lätta karaktär, de rena tegelfasaderna och ursprungliga fönsteröpp-ningarna.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

von Döbeln 10, Lindhultsgatan 5a

Byggnadsår: 1926
Arkitekt: Arvid Svensson
Byggmästare: A Malmström
Byggherre: Fröken Elna Mårtensson
Funktion: Enfamiljsbostad

Tvåvåningsbyggnad med källare och vind, beige färgad puts med vita framspringande hörnkedjor. Svart sprit-putssockel i murlivet. Valmat sadeltak med rött taktegel, två vitmålade murade skorstenar, kopparklädda takku-por, mot fasaden en vit profilerad takfotsgesims. Vita höga mittpostfönster. Huvudentré med litet kopparklätt skärmtak på östra sidan. 1971 byggdes det till ett dub-belgarage med förråd och veranda. 1963 förändrades hu-set från en flerfamiljsbostad (fyra lägenheter) till en en-familjsbostad.



von Döbeln 14

von Döbeln 14, Lindhultsgatan 11

Byggnadsår: 1956
Arkitekt: Aktiebolaget Fogelfors Bruk, Fågelfors
Byggmästare: Göte Kristensson
Byggherre: Gummifabriksarbete Sixten Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envånings vinkelbyggnad med vind och källare, murad med gult krattat tegel, brun murlivssockel. Sadel-tak med röda takpannor, murad skorsten. Vita hel- och mittpost-fönster i bruna karmar, på södra gaveln med framspring-ande tegelomfattning. Huvudentré under skärmtak i vin-kel på södra långsidan, framspringande tegelomfattning. Under södra gaveln en nedfart till garage i källaren.

von Döbeln 19, Surbrunnsgatan 10

Byggnadsår: 1905-07
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Dahlberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad på en avsatt kvader-stensimiterad gråmålad putssockel. Vitmålat tegel i

kryssförband. Halvvalmat mansardtak med svarta takpannor, murad skorsten, volutförsedd frontespis mot norr med balkong, avtrappad takfotsgesims mot fasaden. Vita tvärpostfönster med slagna stickbågsvalv, i frontespisen med tunnvalv. Huvudentré på västra gaveln under skärmtak. På södra långsidan ett klätt och inglasat uterum. På norra sidan ett delvist nedgrävt garage från 1955 med balkong ovanpå. På tomten finns även en panelklädd mindre hundgård.

von Döbeln 27, Surbrunnsgatan 24b

Byggnadsår: 1924
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Kastberg
Funktion: Enfamiljsbostad "Solvig"

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, fasader putsade i blått, sockeln svart och avsatt. Valmat säterilikhande tak med svarta plattfalsade pannor, murad skorsten, plåtklädd takkupa. Fasadytan mellan takfallen är klädd med svart stående panel. Mörkbruna mittpost- eller vertikalpostfönster med tre lufter, med och utan spröjs. Huvudentré integrerad i inglasat uterum på norra fasaden, ursprunglig vit putsomfattning runt entrén är kvar med markerad dörrkornisch under tillbyggnaden. På västra fasaden ett burspråk. Huset har genomgått ett antal mindre förändringar; nya fönster, klädsel med panel i fasadytan mellan takfallen, borttagande av en balkong på västra fasaden och tillkomsten av uterummet på norra fasaden. 1967 putsades huset om. 1990 revs ett befintligt garage och ersattes med nuvarande panelklädda. På tomten finns även ett panelklätt uthus.

von Döbeln 36, Surbrunnsgatan 32

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1887)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och ljusrosa putsade fasader, panelklädda gavelrösten. Svart sockel. Sadeltak med röda eternitplattor, murad skorsten, frontespis mot norr och takkupa mot söder. Ljusgrå korspostfönster med vita putsomfattningar samt vita fönster av olika modeller. Huvudentré mot norr med överljusfönster, vit framspringande omfattning. På södra sidan ett utskjutande entréparti klätt med vit lockpanel och två putsade falska burspråk, tillkomna 1928 och 1932. På tomten står även ett plåtklätt förråd (f. d. tvättstuga) med murad skorsten. Ett liknande klätt garage med uterum står också på tomten.

von Döbeln 39, Netzlersgatan 4

Byggnadsår: Slutet av 1800-talet
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad "Solveig"

Murad en- och en halv våningsbyggnad med källare, rött tegel på en avsatt gråmålad betongsockel. Sadeltak med röda tegelpannor, takfönster på båda takfallen, vitt träkors i gavelrösternasnock. Vita fönster av främst T-post modell, rakt slagna valv samt på alla fasader utom baksidan framspringande tegelkornischer. Huvudentré på östra långsidan i en senare tillkommen farstukvist, enklare entré på baksidan. Nuvarande farstukvist föregicks av en veranda som revs före 1961. En carport byggdes till på norra gaveln 1996.

von Döbeln 40, Netzlersgatan 4b

Byggnadsår: Okänt (tomten styckades av 1904)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En våningsbyggnad med inredd vind, rosa kvastad puts, panelklädda gavelrösten, på en gråmålad avsatt spritputssockel. Sadeltak med röda tegelpannor, murad skorsten. Svarta hel- eller mittpostfönster med spröjs. Huvudentré på västra gaveln under en svart träbalkong. På tomten finns även en panelklädd förrådsbyggnad som är hopbyggd med en halvöppen altan.

von Döbeln 44, 45, Surbrunnsgatan 8 / Stigmansgatan

Byggnadsår: 1903
Arkitekt: Johan Jönsson
Byggmästare: Johan Jönsson
Byggherre: Johan Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad, murad med rött tegel på en grå kvaderstensritsad sockel. Sadeltak med rött taktegel, två murade skorstenar. Frontespis mot norr och takkupa mot söder. Fönstren är gulbruna och främst av tvärpostmodell med slagna stickbågsvalv i gult och rött tegel, delvist med utspringande solbänkar i gult tegel. Huvudentré på södra långsidan i senare tillkommen farstukvist. På norra sidan en enklare dörr i en panelklädd veranda med balkong ovanpå. På västra gaveln finns en murad mindre utbyggnad från senare tid, förmodligen äldre än 1930. På tomten finns även ett gårdshus i ett och ett halvt plan med källare, murat i kryssförband och

rödmålat, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med murad skorsten, vita mittpostfönster. På tomten finns även ett panelklätt garage.

von Döbeln 46, 47, Surbrunnsgatan 16

Byggnadsår: 1914
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggherren Johansson
Byggherre: Skrothandlare Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad "Framnäs"

Oregelbunden en- och en halv våningsbyggnad med källare, vitmålade murverksfasader på en brunmålad och avsatt putssockel. Sadeltak med svarta eternitplattor, delvist även svart plåt och takpapp, två murade skorstenar, takkupor. Fönstren är brunmålade och av olika modeller med slagna stickbågsvalv. Huvudentré med rakt slaget valv på baksidan under ett enkelt skärmtak. Byggnaden har under åren genomgått ett flertal olika tillbyggnader, de flesta före 1958. På tomten finns även ett vitputsat uthus och ett panelklätt garage.

von Döbeln 48, 49, Surbrunnsgatan 18

Byggnadsår: 1917-18
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Skräddarmästare Schönström
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, blekgul puts på ljusgrå murlivssockel med dropplist. Sadeltak med rött taktegel, två murade skorstenar, plåtklädda takkupor. Vita mittpost-, vertikalpost- och helfönster. Huvudentré mot norr i öppen kolonnförsedd och taktäckt avsatts. På östra sidan mot granntomten finns en putsad avskärningsmur med en stor medaljong föreställande dansande och musicerande kvinnor. På tomten finns även ett panelklätt f d höns/uthus och ett garage av stående vitmålad plank.

von Döbeln 58, 59, Surbrunnsgatan 24a

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1889)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Silversmidesverkstad "Nordisk silverkonst"

Ljusgrå putsad byggnad i två plan på en svartmålad avsatt sockel. Halvvalmat flackt mansardtak lagt med asfaltpapp, murad skorsten. Röda fönster av främst mittpostmodell med och utan spröjs samt stora armerade helfönster på bottenvåningen mot gatan. Huvudentré något indragen mot norr, därovan en indragen nisch. Östra delen av ovanvåningen på baksidan är klädd i vit tra-

petsprofilerad plåt. Byggnaden har under åren blivit till- och ombyggd ett flertal gånger. Den ursprungliga byggnaden var på ett plan, äldsta kända fasadfärg gul eller vit, nuvarande utseende har byggnaden fått under förändringsarbeten mellan 1933 och -65. Byggnaden har under åren fungerat som slakteri, bageri, café, åkeri med stall samt uthyrningsbostad för brunnsgäster under sommaren. Byggnaden finns tidigast utmärkt på en karta från 1894 men kan stå på en äldre grund.

Övrig bebyggelse:

von Döbeln 3, Lindhultsgatan 9

Byggnadsår: 1947
Arkitekt: HSB-Boro, Stockholm
Byggmästare: Lennart Christiansson
Byggherre: Gunnar Borgkvist
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare, beigerosa puts, svart sockel. Sadeltak med rött taktegel, murad skorsten. Svartmålade mittpost- och helfönster. Huvudentré på norra långsidan i en senare tillkommen farstuvist med pulpettak. Ursprungligen var huset klätt med röd locklistpanel, på södra fasaden har det funnits en altan. På tomten finns även ett brunt panelklätt förråd.

von Döbeln 4, Lindhultsgatan 7

Byggnadsår: 1968
Arkitekt: LB-hus AB, Bromölla
Byggmästare: Sven Eric Jönsson, Viken
Byggherre: Traversförare Tage Möller
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind, murade fasader med mexisten, panelklädda gavelrösten, svart delvis obefintlig murlivssockel. Sadeltak med svarta betongpannor, två plåtklädda skorstenar. Vita helfönster. Huvudentré med sidoljusfönster på södra långsidan. I nordvästra hörnet ett sammanbyggt garage i samma utförande som böningshuset. På norra sidan ett inglasat uterum. På tomten finns även en panelklädd gäststuga.

von Döbeln 7, 8, Lindhultsgatan 1b / Stigmansgat

Byggnadsår: 1957-59
Arkitekt: R Bjärtoft, Vetlandahus
Byggmästare: Thure Bengtsson
Byggherre: Montör Sven Mandahl
Funktion: Enfamiljsbostad

Envånings vinkelbyggnad med vind och källare på en indragen sockel klädd med gul klinkers, fasader klädda med stående profilerad brun panel. Sadeltak med bruna betongpannor, vitmålad murad skorsten. Vita helfönster, indragen huvudentré på södra gaveln. På tomten finns

även en mindre panelklädd stuga från 1953. 1981 fasadbekläddes boningshuset med nuvarande panel, dessförinnan och ursprungligen var fasaderna klädda med rosa eternitplattor.

von Döbeln 9, Lindhultsgatan 5b

Byggnadsår: 1971
Arkitekt: Bertil och Lennart Ekholm arkitekt & ingenjörbyrå, Klippan
Byggmästare: Cay Johansson
Byggherre: Byggmästaren, Cay Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvaningsbyggnad med källare, fasader murade med mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadel-tak med svarta betongpannor, plåtklädd takkupa. Helfönstren är bruna med fönsterluckor på bottenvåningen. Huvudentré på östra långsidan med sidoljusfönster. I nordöstra hörnet ett med en altan sammanbyggt panelklätt garage.

von Döbeln 11, Lindhultsgatan 17 / Netzlersgatan

Byggnadsår: 1957
Arkitekt: J Ekström
Byggmästare: Snickaren Gunnar Andersson
Byggherre: Snickaren Gunnar Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvaningsbyggnad med källare, murad med rött krattat tegel i blixtmunkförband, gråmålad murlivssockel. Sadel-tak med rött taktegel. Vita hel- och mittpostfönster, delvis med framspringande omfattning av tvärställt tegel. Huvudentré på södra långsidan med framspringande tegelomfattning. 1996 gjordes en murad och panelklädd utbyggnad på södra fasaden. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

von Döbeln 12, Lindhultsgatan 15

Byggnadsår: 1956
Arkitekt: Aktiebolaget Svenska Trähus, Stockholm
Byggmästare: Murare Harald Krook
Byggherre: Verkstadsarbetare Erik Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med vind och källare, fasader klädda med ljusgrå eternit på en ljusblå betongsockel. Sadel-tak med röda takpannor, kopparklädda vindskivor och hög murad skorsten på norra sidan. Gulbeige hel- och mittpostfönster i bruna fönsterkarmar. Huvudentré på södra långsidan under framskjutande takfall i en delvis indragen halvöppen veranda. På östra gaveln en nedfart till garage i källaren.

von Döbeln 13, Lindhultsgatan 13

Byggnadsår: 1956
Arkitekt: Aktiebolaget Fogelfors Bruk, Fågelfors
Byggmästare: Göte Kristensson
Byggherre: Gummifabriksarbetare Helge Ljunggren
Funktion: Enfamiljsbostad

Envånings vinkelbyggnad med vind och källare, murad med rött krattat tegel, svart murlivssockel. Sadel-tak med rött taktegel, murad skorsten och kopparklädda vindskivor. Fönstren är svarta med fönsterluckor, främst av mittpost- eller helfönstermodell. Huvudentré mot söder under skärmtak. På västra gaveln en panelklädd tillbyggnad från 1976/98 och på östra gaveln en carport från 1987.

von Döbeln 15, Netzlersgatan 6

Byggnadsår: 1972
Arkitekt: Skogsägarnas Industri AB, Hultsfred
Byggmästare: Ture Andersson
Byggherre: Bo Johansson
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad envånings vinkelbyggnad med källare, gult galaxtegel, panelklädda gavelrösten. Grå murlivssockel. Sadel-tak med svarta betongpannor, plåtklädd skorsten, större ateljéfönster mot söder. Bruna helfönster med svart panelbröstning, mindre burspråk på norra långsidan. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster i djupt indragen nisch. På västra gaveln ett murat garage.

von Döbeln 16, Lindhultsgatan 3a

Byggnadsår: 1966-67
Arkitekt: Eksjöhus
Byggmästare: Louis Palmkvist
Byggherre: Kontorsskrivare Sigbritt Tjerneld
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad envåningsbyggnad i suterräng mot väster, fasader murade med mexisten på en grå murlivssockel. Sadel-tak med svarta betongpannor, två murade skorstenar. Helfönstren är bruna. Huvudentré på östra långsidan med sidoljusfönster. På västra långsidan en lång balkong med altan nedanför. På tomten står även en carport.

von Döbeln 17, Lindhultsgatan 3b

Byggnadsår: 1967
Arkitekt: AB Elementhus, Mockfjärd
Byggmästare: AB Elementhus, Mockfjärd
Byggherre: Bengt Lindberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med källare, fasader murade med brunt tegel, panelklädda gavelrösten. Sockeln är något indragen, betongputsad. Sadeltak med svarta betongpannor, plåtklädd skorsten. Helfönstren är svarta. Huvudentré mot öster med sidoljusfönster. På västra fasaden ett panelklätt och inglasat uterum. På tomten står även en carport från 1971. Boningshuset hade ursprungligen en panelad fasad, kläddes 1973 med tegel. 1996 tillkom uterummet på västra långsidan.

von Döbeln 20, Surbrunnsgatan 12

Byggnadsår: Okänt (tomten styckades av 1907)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med källare. Fasader klädda med gul lockpanel, vita knutar, sockeln gråmålad och indragen. Sadeltak med svarta betongpannor och putsad skorsten på huvudbyggnaden. Vita helfönster med fuskpröjs, vita brädomfattningar. Huvudentré mot norr i utbyggnad. På norra gaveln ett falskt burspråk från 1934. Byggnaden var ursprungligen gråvit kalkputsad, hade en grön sockel och bruna fönster. 1981 lades eternittaket om med betongpannor, 1985 gjordes en större tillbyggnad mot söder som ersatte ett tidigare ihopbyggt uthus.

von Döbeln 21, Surbrunnsgatan 14

Byggnadsår: 1916
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med källare, fasader klädda med röd liggande panel på indragen putssockel, vita knutar. Sadeltak med svarta schingelplattor, murad skorsten, panelklädda takkupor. Vita fönster av hel- eller vertikalpostmodell. Huvudentré i farstukvist under utskjutande takfall mot väst. Panelklädd veranda på baksidan. På tomten står även ett panelklätt garage- och föråldshus.

von Döbeln 25, Surbrunnsgatan 22

Byggnadsår: 1989
Arkitekt: Götenehus AB, Götene
Byggmästare: Bo Svensson
Byggherre: Lennart och Kerstin Rydberg
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med ljusblå, lockpanelklädda fasader på indragen betongsockel. Sadeltak med röda betongpannor, panelklädd takkupa. Vita helfönster med fuskpröjs och vita brädomfattningar. Huvudentré mot norr i vit brädomfattning med sidoljusfönster, bredvid ett falskt burspråk. Enklare entré på östra gaveln. På tomten finns även ett panelklätt garage.

von Döbeln 29, Surbrunnsgatan 28a

Byggnadsår: Okänt (tomtavsöndring 1882)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halvvåningsbyggnad med fasader klädda med vita eternitplattor på en svartmålad avsatt sockel. Sadeltak med brun korrugerad plåt, två vitmålade skorstenar, frontespiser på bågiga takfallen, plåtklädd takkupa. Vita fönster av hel- eller vertikalpostmodell, svarta omfattningar och fönsterluckor. Huvudentré på bakgården. På tomten finns även ett panelklätt garage i vinkel med ett gårdshus och ett mindre panelklätt uthus.

von Döbeln 30, 31, 32 resp. 33, Surbrunnsgatan 28b, 28c, 30c resp. 30b

Byggnadsår: 1982
Arkitekt: L.B. Hus
Byggmästare: 30: Leif Jerse, 31: Jan Elfving, Leif Jerse, 32: Bengt Ståde, Leif Jerse, 33: Leif Jerse
Byggherre: 30: Bo och Margot Weimarck, 31: Bo Eklund och Kith Ekström, 32: Anders och Liz Eklund, 33: Bo och Zofia Tilly.
Funktion: Enfamiljsbostäder

Samlad bebyggelse på fyra snarlika en- och en halvplansvillor. Fasader klädda med locklistpanel (nr 30: ljusgul, nr 31: ljusblå, nr 32: ljusgul, nr 33: vit) på en indragen obefintlig betongsockel. Sadeltak med svarta betongpannor, med halvt indragna takkupor med balkong. Svarta helfönster med vita omfattningar. Huvudentré på långsida mot gata med vita omfattningar. På respektive tomt står även en carport samt ett mindre panelklätt trädgårdsskjul.

von Döbeln 38, Surbrunnsgatan 34 / Netzlersgatan

Byggnadsår: Okänt (tomten avstyckades 1900)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med rött hålkålstegel, panelklädda gavelrösten och frontespis mot norr. Sadeltak med svarta betongpannor, murad skorsten. Indragna helfönster med foder och omfattningar av vit konststen eller mörkare smaltegel. Huvudentré mot norr med sidoljusfönster. Huset uppfördes som missionshuset "Tabernaklet" kring sekelskiftet och 1966 ändrades byggnadens funktion som församlingslokal (senast åt Betanieförsamlingen) till bostad. I samband med det kläddes den reveterade träfasaden med nuvarande fasadtegel. 1968 gjordes en tvätt- och förrådstillbyggnad.

von Döbeln 42, Surbrunnsgatan 20a

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Eksjöhus
Byggmästare: Stig Carlsson
Byggherre: Lennart och Lisbeth Månsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med gul lockpanel på en obetydlig sockel, vita knutar. Mansardtak med röda betongpannor, delvist indragen takkupa. Svarta helfönster med fuskpröjs och vita omfattningar. Huvudentré på norra långsidan i en gul och vit snickrad farstuvist. På tomten finns även ett panelklädd garage med förråd.

von Döbeln 43, Surbrunnsgatan 20b

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Eksjöhus
Byggmästare: Stig Carlsson
Byggherre: Lars-Erik Strähle och Ann-Charlotte Linde
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med murade fasader i rött krattat tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta betongpannor, delvist indragen takkupa. Svarta helfönster med fuskpröjs, murade solbänkar. Huvudentré på östra långsidan med sidoljusfönster. Låg obetydlig betongsockel. På tomten finns även en panelklädd förråds- och garagebyggnad.

von Döbeln 62, 63, Surbrunnsgatan 32b

Byggnadsår: Okänt (tomten avstyckades 1900 och 1907)
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader klädda med ljusblå lockpanel på vitmålad spritputssockel. Sadeltak med röda tegelpannor, plåtklädd skorsten, frontespis mot öster. Vita fönster av olika modeller. Huvudentré med vit omfattning på östra långsidan. Mindre utbyggnad på västra gaveln. Byggnaden var troligen även ursprungligen panelklädd men kläddes i senare tid med rosa eternit (ännu synlig på norra gavelrösten) och därefter med nuvarande lockpanel. 1968 gjordes en veranda på östra långsidan om till tvätt- och badrum. På tomten finns även ett fristående glasat uterum samt en panelklädd förrådsbyggnad.

Ådern

Kvarteret innehåller en skiftande bebyggelse där de äldsta husen troligen utgörs av gatuhuset Ådern 6 och 7 utmed Kummelgatan, samt Ådern 5 (Villa Daghill) där Birger Sjöberg levde och dog. Kummelgatans nord-sydliga sträckning med fortsättning i Lassemansvägen söder om Malmöleden och Rusthållsgatan utgör en äldre vägsträckning från åtminstone början av 1800-talet. Vägen, som ursprungligen gick under namnet Mossvägen ledde till två stycken torvmossor, den ena intill Lassemansvägen och den andra och mindre, väster om nuvarande kvarteret Springbrunnen. I samband med inkorporeringen av Köpinge i Helsingborg 1918 ändrades gatunamnet till Kummelgatan efter stenrösen och bronsåldershögar på längre söderut. Den södra delen av bebyggelsen längs

Lindhultsgatan uppfördes i slutet av 1930- och början av 40-talet med en enklare småhusbebyggelse, medan den norra delen mot Källgatan redan hade varit bebyggd sedan sekelskiftet och slutet på 1910-talet. På tomten för Ådern 13 och 14 stod en enplansbyggnad i samma utförande som grannen Ådern 10 och Ådern 12 och ursprungligen även Ådern 11. Samma enklare bebyggelse växte upp i grannkvarteret von Döbeln och tillsammans bestod Lindhultsgatan på 1930- och 40-talet av en socialt och bebyggelsemässigt homogen, enklare bebyggelse medan den norra och äldre delen upptogs av större och mer påkostad äldre bebyggelse. Detaljplanen för Ådern är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan.



Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§: Ådern 1

Ådern 1, Källgatan 2 / Netzlersgatan

Byggnadsår: 1918

Arkitekt: Folkskollärare Sture Noberg

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Folkskollärare Karl Åkerman (troligen)

Funktion: Enfamiljsbostad "Hellevi"

En- och en halv vånings vinkelbyggnad med vind och källare, murade fasader i rött tegel i kryssförband på en slät avsatt betongsockel. Sadeltak med röda enkupiga betongpannor, två murade skorstenar, takfönster mot öst (från 1991), vita kontursågade vindskivor och takfotsparrar. Vita spröjsade fönster av olika modeller, slagna stickbågsvalv. Köksentré på östra långsidan i senare tillkommen pärlspontklädd grovfärstu. På västra sidan en liknande färstu, båda ursprungligen öppna verandor som efter tidigare förändringar panelkläddes i ursprunglig stil 1982. På södra gaveln en altan med glasbetongvägg och på västra gaveln ett falskt burspråk med balkong ovanpå. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

Husets nära ursprungliga skick och helhetsintryck är det som främst motiverar klassificeringen med intakta och sammanhållna volymer, tidstypiska fönster och murverk.

Ådern 4, Källgatan 10

Byggnadsår: 1905

Arkitekt: Okänd

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Okänd, lär ha varit en fröken

Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, vitmålade locklistpanelade fasader med sågtandsprofil. Sockeln är mörkgrå, avsatt. Sadeltak med röda eternitskivor, två murade skorstenar, frontespis på norra takfallet, röd plåtklädd takkupa på södra, vita kontursågade takfotsparrar. Fönstren är vita och främst av mittpost- eller T-post-



Ådern 4

modell med vita brädomfattningar eller profilerade karmar. Huvudentré på baksidan med överljusfönster, rödmålad trädörr med vitt profilerat foder. På norra fasaden en glasad veranda med balkong ovanpå. På tomten finns även ett vitt plåtklätt garage från 1987, samt ett panelklätt gårdshus med tillbyggnad från 1989.

Klassificeringen motiveras av det nära ursprungliga skicket i form av tidstypisk panel, fönster- och dörrfoder, intakta byggnadsvolymer, eternittakets bevarade tunna och lätta karaktär samt den välbevarade glasverandan, (bortsett från plåtinklädnaden av balkongen).

Ådern 5, Källgatan 12

Byggnadsår: 1885

Arkitekt: Okänd

Byggmästare: Okänd

Byggherre: Ebeneserförsamlingen

Funktion: Enfamiljsbostad "Daghill"

Byggnaden som främst är känd som bostad åt författaren och skalden Birger Sjöberg är på en och en halv våning, har grå porfyritputsade fasader på en avsatt grå slätputsad sockel. Sadeltak lagt med röda eternitskivor, två murade skorstenar, röda vindskivor, vita kontursågade takfotsparrar, på norra takfallet en putsad frontespis. Fönstren är grönmålade korspostfönster med spröjs och putsade omfattningar, på frontespisen ett trelufts vertikalpostfönster samt ett halvcirkelformat, båda spröjsade. Den numera använda huvudentrén är belägen på baksidan och har ett grönt överljusfönster. På norrfasaden under frontespisen finns en indragen grön pardörr med profilerade speglar, överljusfönster och putsomfattning. Huset var tidigare klätt med rosa panel av samma sort som grannen, Ådern 4 och hade gröna fönster. Omkring 1920 reveterades fasaden och i slutet på 1960-talet putsades den om igen. På tomten finns även ett uthus i grågrön sågtandsprofilerad locklistpanel, sadeltak med röda eternitplattor, murad skorsten, bruna helfönster med spröjs



Ådern 5

och profilerade omfattningar. På huvudbyggnadens östra gavel är en carport med glasfiberlagt plantak tillbyggd. Huset lär vara byggt på 1880-talet för att tjäna som gudstjänst- och församlingshus åt Ebeneserförsamlingen. Byggnaden har dock sitt främsta kulturhistoriska värde såsom bostad åt författaren Birger Sjöberg som levde här tillsammans med sin hushållerska Anna Rosdahl. 1920 flyttade Birger Sjöberg och hushållerskan in i Villa Daghill efter att året tidigare bebott "Villa Nika" (nuvarande Källan 6). Sjöberg kom 1918 till Ramlösa och flyttade då in i villa Nikas gårdsbyggnad utmed Källgatan, det s.k. "Pepparkakshuset" (en numera riven envåningsbyggnad, nuvarande Källan 7). Anna Rosdahl drev fram till författarens död 1929 samt några år därefter på bottenvåningen pensionatet "Fridas hus", uppkallat efter Birger Sjöbergs omskaldade Frida.

Bortsett från putsen är huset bevarat i ursprungligt skick med intakta sammanhållna volymer, fönster- och dörröppningar samt tak. Gårdshuset med sin ursprungliga panel och fönsteromfattningar omfattas även av klassificeringen.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ådern 3, Källgatan 6

Byggnadsår: 1921
Arkitekt: Nils J Lundgren
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Byggnadssnickaren Bror Bengtsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Ljust gråmålad, putsad en- och en halv våningsbyggnad med källare på gråmålad avsatt sockel. Sadeltak med röda tegelpannor (ursprungligen takpapp), murad skorsten, mindre plåtklädd takkupa mot söder, mot fasaderna avtrappad takfotsgesims. På västra gaveln ett falskt bur-språk med balkong ovanpå. Fönstren är vita, av korspostmodell med fönsterbänkar. Huvudentré på östra gaveln. Huset är omputsat men har samma färg som ur-

sprungsputsen. På tomten finns även ett panelklätt garage med förråd.

Ådern 6, Kummelgatan 4 / Källgatan

Byggnadsår: Omkring 1880
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Putsad en- och en halv vånings gatuhus med källare, gulmålad med framspringande hörnlisener, gavelröste mot norr klätt med eternit. Gråputsad gråstenssockel. Sadeltak med röda eternitplattor, murad skorsten, frontespis på västra långsidan. Vita helfönster i bruna karmar, släta utspärade segmentbågsformade omfattningar. Huvudentré på norra gaveln under skärmtak. 1956 skedde flera förändringar; nya fönster, papptaket täcktes med eternit, fasaden och sockeln putsades om. På tomten finns även ett enkelt panelklätt skjul.

Ådern 8, Kummelgatan 8 / Lindhultsgatan

Byggnadsår: 1934
Arkitekt: Hugo Jonsson
Byggmästare: Byggmästaren Olof Börjesson
Byggherre: Byggmästaren Olof Börjesson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, ljusgrått slammade murverksfasader. Sadeltak med röda tegelpannor, raka frontespiser på båda långsidorna, murad skorsten. Ljusgrå mittpostfönster, med spröjs. Huvudentré på östra långsidan under avtrappad dörrkornisch. Huset var ursprungligen putsat, putsen knackades ner 1975 och istället slammades fasaderna. Balkongen på västra frontespisen sattes upp 1942. På tomten finns även en carport från 1989. I klassificeringen ingår även trädgårdsmuren mot Kummelgatan.

Övrig bebyggelse:

Ådern 2, Källgatan 4

Byggnadsår: 1938
Arkitekt: John Ekelund
Byggmästare: Byggmästaren John Ekelund
Byggherre: John Ekelund
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, gula putsade fasader på gråmålad murlivssockel. Sadeltak med rött taktegel, murad skorsten och frontespis mot söder. Vita vertikalpostfönster. Huvudentré mot norr med putsad omfattning och enkelt skärmtak. På södra långsidan byggdes 1950 till en balkong på murade pelare, därbredvid ett i senare tid tillkommet inglasat och panelklätt uterum. På tomten finns även en mindre panelklädd redskapsbod.

Ådern 7, Kummelgatan 6

Byggnadsår: 1880
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Okänd
Byggherre: Okänd
Funktion: Enfamiljsbostad

Gatuhus på en och en halv våning med gula spontpanelade fasader på indragen svart betongsockel. Sadeltak med svart takpanneimiterande plåt, murad skorsten, frontespis mot väst. Helfönstren är vita med fuskpröjs och omfattningar. Huvudentré mot Kummelgatan. På baksidan finns ett större gårdshus från 1987 i samma utförande som boningshuset, på platsen för ett äldre. Huvudbyggnaden som ursprungligen var en tvåfamiljsbostad är murad med soltorkat tegel och var ursprungligen panelklädd, därefter klätt med eternit. Nuvarande fasadbeklädnad sattes på i mitten av 1980-talet. Utbyggnaden och balkongen på baksidan byggdes ut 1985.

Ådern 10, Lindhultsgatan 25

Byggnadsår: 1941
Arkitekt: Murare Erik Kronvall
Byggmästare: Murare Erik Kronvall
Byggherre: Lärarinna Maria Jönsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, på ljusgrå avsatt betongsockel. Fasaderna är blekgrått kvastade i puts med panelklädda gavelrösten. Sadeltak lagt med röda betongpannor, vitmålad murad skorsten. Fönstren är vita och av mittpostmodell. Huvudentré på östra gaveln under ett enkelt skärmtak med putsad stödmur. 1972 kläddes gavelrösterna in med panel. På tomten finns även ett mindre växthus.

Ådern 11, Lindhultsgatan 23

Byggnadsår: 1941
Arkitekt: Murare Harald Krook
Byggmästare: August Bengtsson
Byggherre: Fröken Ebba Pålson
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad i rödbrunt tegel, med källare. Sadeltak med gröna takpannor, murad skorsten, gröna plåtklädda takkupor. Fönstren är vita eller bruna med vertikalkor. Huvudentré på södra långsidan med omfattning av framspringande rullskift under ett enkelt skärmtak. På västra gaveln gjordes 1965 en större tillbyggnad i vit mexisten. Huset var ursprungligen byggt i en våning men 1954 höjdes takstolen och en takvåning inreddes. På tomten finns även en carport ihopbyggd med ett äldre garage samt ett enklare fristående uterum.

Ådern 12, Lindhultsgatan 21 / Netzlersgatan

Byggnadsår: 1951
Arkitekt: Bengt Hammare, AB Fogelfors Bruk, Fågelfors
Byggmästare: Anders Gustavsson
Byggherre: Chaufför Sune Forsell
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med källare och vind, fasader klädda med blå locklistpanel, indragen putssockel. Sadeltak med rött taktegel och murad skorsten. Fönstren är vita och främst av mittpostmodell med vita omfattningar. Huvudentré mot norr med vit omfattning, under ett enkelt skärmtak. På tomten finns även ett panelklätt förrådshus.

Ådern 13 resp. 14, Lindhultsgatan 27 resp. 29

Byggnadsår: 1987
Arkitekt: Myresjöhus, Vetlanda
Byggmästare: Lars Krüger
Byggherre: 13: Maria och Seth Johansson, 14: Bo och Elsie Johansson
Funktion: Enfamiljsbostäder

Två nästan identiska en- och en halv våningsbyggnader klädda med lockpanel (nr 13 ljus blekgrågrön, nr 14 rosa) och vita knutar. Sadeltak med svarta betongpannor, takfönster på långsidorna och hög skorsten. Helfönstren är vita (nr 13 i svarta karmar, nr 14 med fuskpröjs), vita omfattningar. Huvudentréer på södra långsidorna. Nr 14 har på västra gaveln ett falskt burspråk. Mellan de båda byggnader finns ett gemensamt panelklätt dubbelgarage.

Ölänningen

Kvarteret Ölänningen var som tidigare nämnts en del av det då större kvarteret Prästmannen. Första byggnaden var Ölänningen 18 som uppfördes 1907 och som fram till 1973 hade en pendang mittemot. Då var resterande del av kvarteret österut obebyggd odlingsmark. Byggmästaren Johannes Nilsson uppförde en villa för egen räkning (Ölänningen 3) 1920 och därefter uppfördes en villa ritad av Mauritz Granberg som i stort sett är kvar i

oförändrat skick från 1925. Sedan dess har några villor från 1950-talet tillkommit samt några från 1970- och 80-tal, vilket gör att kvarteret idag visar upp en blandad bebyggelse med inslag från samtliga stora villabyggnadsepoker. Detaljplanen för kvarteret är från 1977 och medger fristående bostadsbebyggelse i ett plan, förutom hörntomten Ölänningen 18 där planen är från 1992 och medger tvåvåningsbebyggelse för samma ändamål.



Ölänningen 14

Särskilt värdefull bebyggelse enligt PBL 3:12§:

Ölänningen 14, 15, 16, Lindforsgatan 4

Byggnadsår: 1925
Arkitekt: Mauritz Granberg
Byggmästare: Byggherren, Gustav Andersson
Byggherre: Gustav Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad "Annegerd"

Murad tvåvåningsbyggnad med källare och vind, mörkt brunflammit tegel i kryssförband på vitmålad spritputssockel i murliv med profilerat förbländertegel som sockellist. Mansardtak med röda enkupiga tegelpannor, murad skorsten och mot fasaderna avtrappad takfotsgesims. Fönstren är vita och främst av korspostmodell, med slagna stickbågsvalv, fönsterbänkar av gult profilerat förbländertegel. Huvudentré på västra gaveln, brun lamelldörr, med slaget stickbågsvalv och litet helfönster bredvid. På södra fasaden ett inglasat och panelklätt uterum som byggdes ut 1965. På tomten finns även en carport.

Det är främst byggnadens nära ursprungliga skick som motiverar klassificeringen, med intakta volymer, tegelfasader med murade gesimser och ursprungliga fönster.

Byggnader av kompletterande värde för miljön:

Ölänningen 1, Lindforsgatan 8

Byggnadsår: 1958
Arkitekt: Ytonghus
Byggmästare: Harry Hessbom
Byggherre: Frisörmästare Stig A V Nilsson
Funktion: Tvåfamiljsbostad

Murad tvåvåningsbyggnad med vind och källare, gulflammit tegel i blyxmunkförband. Sadeltak med röda tegelpannor och murad skorsten. Fönstren är vita med mittpost i bruna karmar, på västra gaveln utanpåliggande. Huvudentré mot norr med framspringande rullskifts-

omfattning, under skärmtak. Mot söder en utanpåliggande balkong.

Ölänningen 3, Östra Brunnsmästaregatan 3 / Hyllengrensgratan

Byggnadsår: 1920
Arkitekt: A Arvidsson och byggmästaren P Nilsson
Byggmästare: Byggmästaren Johannes Nilsson
Byggherre: Byggmästaren Johannes Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare och vind, vita putsade fasader på gråmålad avsatt sockel. Sadeltak med röda tegelpannor, två murade skorstenar och panelklädd takkupa. Helfönstren är gula i bruna karmar. Huvudentré på östra gaveln med framspringande omfattning under ett skärmtak, på baksidan finns två enklare entréer. Södra takfallet har en stor frontespis framför ett falskt burspråk med balkong ovanpå. Fönstren byttes ut på 1950-talet och fasaderna putsades om 1963, färgen har dock varit densamma hela tiden. På tomten finns även ett panelklätt garage med veranda som uppfördes 1964.

Övrig bebyggelse:

Ölänningen 4, Östra Brunnsmästaregatan 1B

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Begus Hus
Byggmästare: Jan Åke Persson
Byggherre: Willy Svensson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med beigerosa putsade fasader, panelklädda gavelrösten. Halvvalmat sadeltak med bruna betongpannor och plåtklädd skorsten. Helfönstren är bruna med fuskpröjs, huvudentré på södra långsidan. På västra gaveln ett inglasat uterum och på östra en carport.

Ölänningen 5, Östra Brunnsmästaregatan 1a

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Begus Hus
Byggmästare: Kurt Melkersson
Byggherre: Nils Olof Bergsten
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med beigerosa putsade fasader, panelklädda gavelrösten. Valmat sadeltak med gulbruna betongpannor och en plåtklädd skorsten. Helfönstren är grågröna, fuskpröjsade och har utspärade fönsteromfattningar. Huvudentré på södra långsidan. I nordöstra hörnet ett sammanbyggt putsat garage.

Ölänningen 7, Södra Brunnsvägen 7

Byggnadsår: 1975
Arkitekt: Hjaltevadshus
Byggmästare: Jan Nilsson
Byggherre: Stig Öhlin
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader murade med mexisten, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med gula och svarta betongpannor. Bruna mittpostfönster med spröjs och bruna fönsterluckor. Huvudentré på norra långsidan. På tomten finns även en carport.

Ölänningen 9, Lindforsgatan 6a

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Modulent AB
Byggmästare: Ingvar Svensson
Byggherre: Jan Jörwall
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med ljusgult putsade fasader. Sadeltak med svarta betongpannor, takkupa mot söder. Bruna helfönster med målade omfattningar i ljusare gult i putsen, bruna fönsterluckor. Huvudentré på norra långsidan. På tomten står även ett panelklätt garage.

Ölänningen 10, Lindforsgatan 6b

Byggnadsår: 1983
Arkitekt: Sävsjö Trähus AB, Sävsjö
Byggmästare: Melker Persson
Byggherre: Clemens Råvik, Annika Rundkvist
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med fasader murade med ljusrött tegel, panelklädda gavelrösten. Sadeltak med svarta tvåkupiga betongpannor. Vita helfönster med fuskpröjs och vita fönsterluckor. Huvudentré på norra långsidan. I sydöstra hörnet ett panelklätt garage.

Ölänningen 11, Lindforsgatan 10

Byggnadsår: 1955
Arkitekt: J Ekstrand
Byggmästare: Arvid Jönsson
Byggherre: Svarvaren Stig Nilsson
Funktion: Enfamiljsbostad

Murad en- och en halv våningsbyggnad med källare, i gult krattat tegel i blyxmunkförband. Sadeltak med röda tegelpannor och en murad skorsten. Helfönstren är både bruna och vita, med framspringande rullskiftsomfattning på västra gaveln och med bruna fönsterluckor på norra långsidan. Huvudentrén är också placerad i en framspringande rullskiftsomfattning på norra långsidan. Garagenedfart mot norr. På östra gaveln ett panelklätt garage.

Ölänningen 13, Södra Brunnsvägen 9

Byggnadsår: 1970
Arkitekt: LB-hus AB, Bromölla
Byggmästare: Sven Svensson, Viken
Byggherre: Civilekonom Per Jybe
Funktion: Enfamiljsbostad

Envåningsbyggnad med källare och vind, fasader murade med brunflamligt tegel, panelklädda gavelrösten, gråmålad murlivsockel. Sadeltak med korrugerad eternit och plåtklädd skorsten. Helfönstren är bruna. Huvudentré på norra långsidan med sidoljusfönster. På södra långsidan en delvis panelklädd altan. På tomten finns även en panelklädd carport med förråd.

Ölänningen 18, Södra Brunnsvägen 1

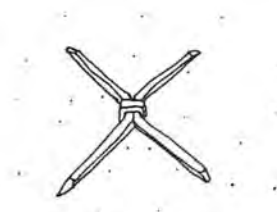
Byggnadsår: 1907
Arkitekt: Okänd
Byggmästare: Byggmästaren Karl Andersson
Byggherre: Byggmästaren Karl Andersson
Funktion: Enfamiljsbostad

En- och en halv våningsbyggnad med källare, murad med rött krattat tegel, grå murlivsockel. Sadeltak med röd, takpanneimiterande plåt och murad skorsten, mot väst en frontespis med balkong. Vita hel- och tvärpostfönster med fönsterluckor. Huvudentré på framsidan under balkong, på baksidan under enkelt skärmtak och med samma indragna tegelomfattning. Huset var ursprungligen panelklätt men tilläggsisolerades 1961 med nuvarande fasadtegel, samtidigt byttes fönstren, takplåten lades 1985 och ersatte ett svart papptak. På tomten finns även en carport från 1998.

ORDLISTA

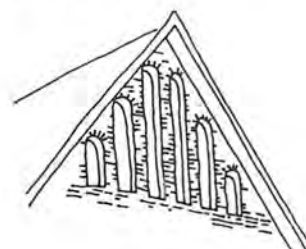
Ankarslut

ofta smidd, synlig förankring i fasaden av dragjärn som förankrar träbjälkar i murverket, utseende skiftar efter tidsperioder.



Blindering

grunt utsparat parti i murverk i dekorativt syfte.



Burspråk

utbyggt fasadparti, ofta fönsterförsett. Är burspråket förankrat i marken kallas det för falskt burspråk.



Festong

fasadornament i form av blommor eller dylikt, hängande i en båge.



Frontespis

gavelprytt fasadparti som överstiger taklisten.



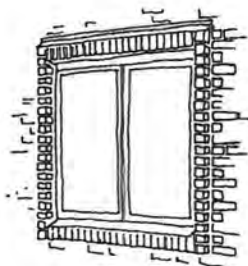
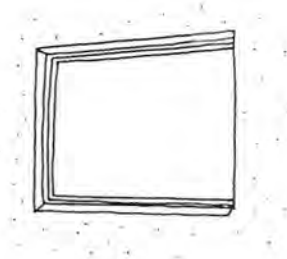
Fronton

triangel- eller segmentformad prydnadsgavel ovanför dörrar eller fönster.



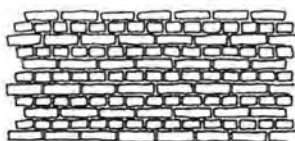
Fönster

helfönster

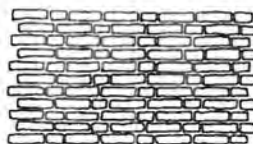


Förband

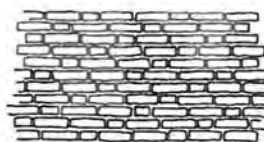
kryssförband



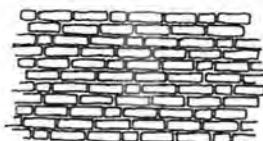
munkförband med
stående kopp



munkförband med
springande kopp



blixtmunkförband



löpförband



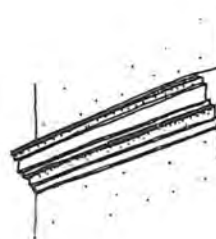
Gavelröste

den del av en byggnads gavel som inramas av
takfallen.



Gesims

vågrätt, profilerat listverk, använd för att markera vå-
ningar (gördelgesims), mötet mellan sockel och fasad
(sockelgesims), möte mellan fasad och takfot (tak-
fotsgesims/kransgesims). Listverk över fönster och
dörrar kallas kornischer.

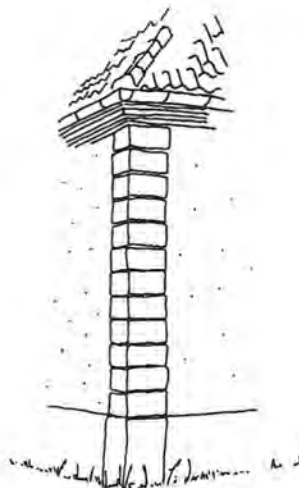


Hörnkedja

lodrät rad av hörnstenar, ofta imiterad i puts.

Kalksandsten

ånghärdad sten av kalk och sand, började användas i mindre skala i början av 1900-talet, senare använd under 1960-80-talet under produktnamnet Mexisten.



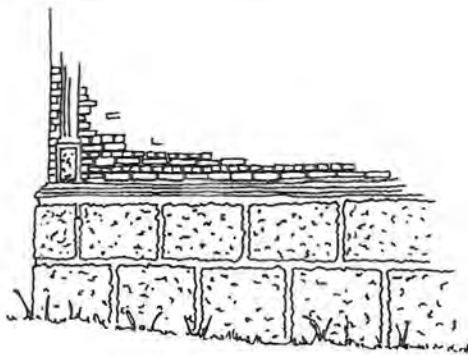
Kornisch

krönande listverk på fasad eller vägg, ofta ovanför fönster-eller dörröppning (här illustrerad med akroterioner).



Kvaderstensimitation

i puts imiterade byggstenar av större mått (kvadersten), ofta med kraftig reliefverkan. Imitation av råhuggna (rustika) kvaderstenar benämnes rusticering/putsrustik.



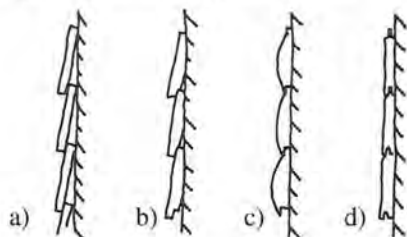
Lisen

svagt framskjuten väggpelare i fasaden, till skillnad från pilastern saknar lisenen bas och kapital.

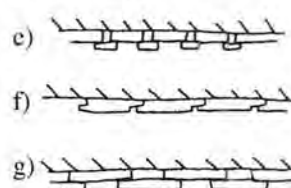
Panel

brädbeklädnad av vägg, liggande eller stående, benämnes efter sättet att skarva bräderna.

Liggande panel: a) fjällpanel b) panel på förvandring c) stockpanel d) spontad panel

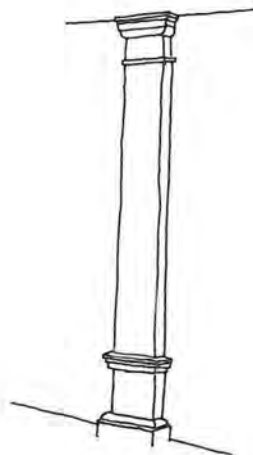


Stående panel: e) locklistpanel f) spontad panel g) lockpanel



Pilaster

svagt framskjuten väggpelare med bas och kapital, rektangulär genomskärning till skillnad från halvpelare.

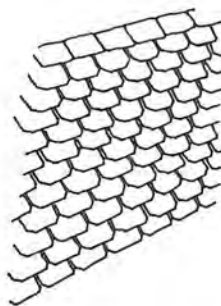


Rullskift

ett skift av mursten med antingen koppsidan (teglets kortsida) eller löpsida (långsidan) murade på högkant. Använt som artikulering i murverk, under 1950-60-talet populärt runt dörr- och fönsteröppningar (se fönster).

Schingelplattor

form av asfaltpapper för taktäckning som lägges i vågräta våder. Schingel är egentligen ett produkt-namn, vanligt från 1970-tal.

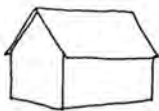


Stickbågsvalv

valv vars båge utgör en del av en cirkel (se fönster).

Tak

sadeltak



valmat sadeltak



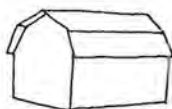
plantak



säteritak



mansardtak



pulpettak



Tegeltermen

Förbländertegel är ett hårdbränt fasadtegel av finare lera och starkare ytlager, ofta färgat.

Färgen på teglet beror främst på lerans järn- och kalkhalt. En kalkrik lera ger ett gult tegel efter bränning och en lera rik på järnoxid ger ett rött tegel. Det s k helsingborgsteglet från Helsingborgs Ångtegelbruk är ett nästan violettbrunt tegel, där leran har en hög halt skiffer i sig. Detta gör det väldigt starkt och frostbeständigt.

Kalksandsten är egentligen inget tegel, det var begränsat populärt i början av 1900-talet men fick en ny renässans under 1970-talet. Mexistenen är det mest kända produktnamnet på detta, finns med olika ytstrukturer.

Galaxtegel är ett exempel på 1960- och 70-talets form- och materialexperiment, med en reliefartad, "skäggrik" yta, ofta av färgad lera.

Hålkälstegel tillhör också 60 -70-talets formrikedom, skapar en kraftig reliefverkan genom att varje sten har en markant profilerad kontur.

Fogstrykning kan göras mer eller mindre profilerat. Äldre hus har ofta en kraftigt markerad s k vulstfog.

LITTERATURFÖRTECKNING

- Billing, Marianne och Stig, *Grön stad. Helsingborgs parker i tid och rum*, Klippan 1999.
- Ejder, Bertil, "Ljusköpinge", *Sydsvenska ortnamnssällskapets årskrift* 1983.
- Ejder, Bertil, "Ortnamn kring norra Öresund", *Kring Kärnan* 13, Helsingborg 1980.
- Ekström, Yngve, "Vid Birger Sjöbergs skrivbord i Fridas hus", *Skåne. Årsbok* 1931, Malmö 1931.
- Hälsingborg. Resebok utgiven på uppdrag av Hälsingborgs stad*, Hälsingborg 1939.
- Ingvar, Sven, "Om Ramlösa Brunn och nutida brunnsrörelse", *Skåne. Årsbok* 1931, Malmö 1931.
- Martina (pseudonym för Irma Andersson), *Det går väl på nåt vis*, Helsingborg 1977.
- Montan, Karl (cirkelledare ABF), *Ramlösa förr och nu*, Malmö 1985.
- "Pensionatskurken" (pseudonym), "Novellen om en novell", *Skåne. Årsbok* 1931, Malmö 1931.
- Ramlösa hälsobrunn 1707-1907, strödda anteckningar ur brunnens historia utg. till 200-årsjubileet 1907*, Helsingborg 1907.
- Ramlösa sommaren 1878*, Stockholm 1878.
- Sahlgren, Jöran, "Hälsingborgstraktens ortnamn", *Hälsingborgs historia I*, (red. L. M. Bååth), Hälsingborg 1925.
- Salomonsson, Karl (ansv. utgivare), *Taggtrådkust*, Helsingborg uå.
- Sandell, Anna, *Ramlösa Brunnns byggnadshistoria*, 3-4 betygsuppsats vid konstvetenskapliga institutionen, Lunds universitet, 1973.
- Schnittger, Bror, "Helsingborgstrakten under forntiden", *Hälsingborgs historia I*, (red. L. M. Bååth), Hälsingborg 1925.
- Sterving, Rickard, *Helsingborgiana blandat med litet Ramlösa*, Helsingborg 1980.
- Wihlborg, Anders, *Medeltidsstaden Helsingborg och dess förhistoria*, Lund 1984.
- Åberg, Alf, *Ramlösa. En hälsobrunns historia under 250 år*, Göteborg 1957.



Stadsdelen Ramlösa har en särpräglad bebyggelsemiljö med en lång kontinuitet av villabebyggelse. Detta bevarandeprogram redovisar områdets bebyggelsemiljö och de kulturhistoriska värdena såväl inom som utanför brunnsparken...



HELSINGBORG
BEVARINGSPANSKOMMITTÉN